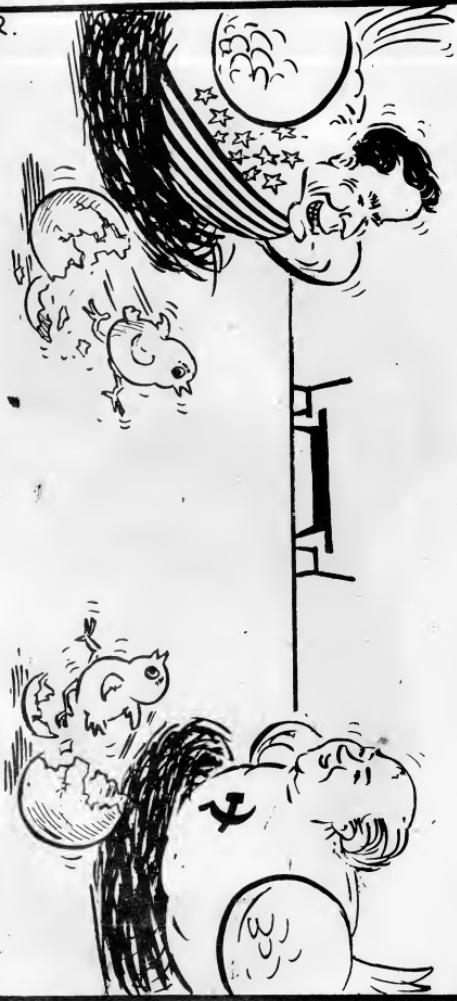

موردته و صیت

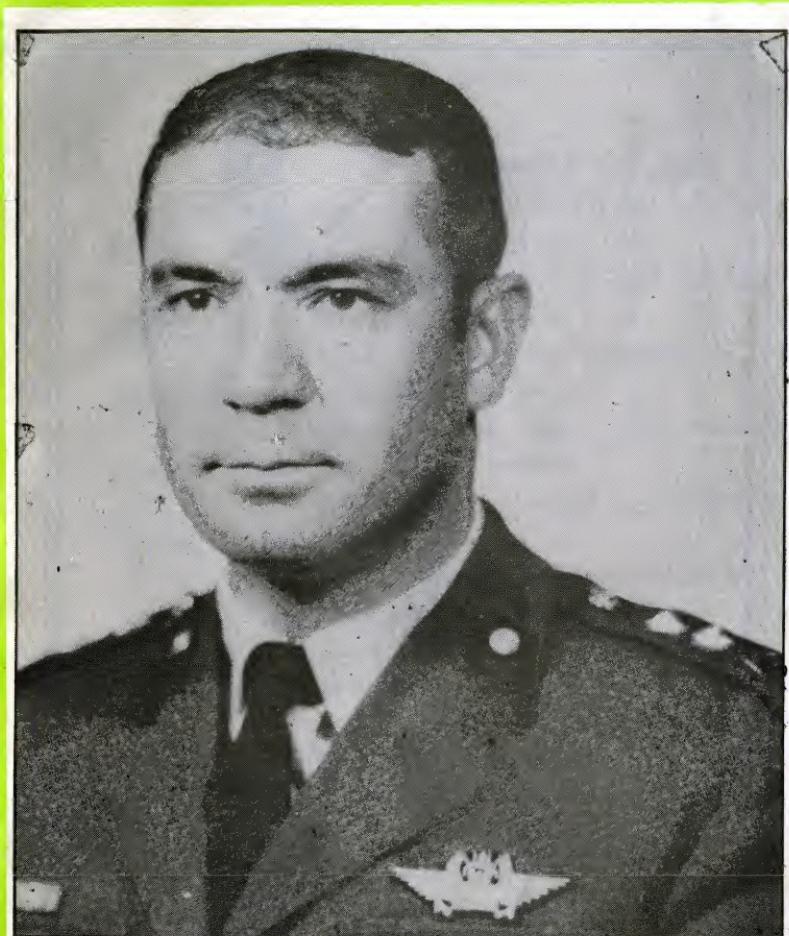
که گولی می وی به شابانی خورلی
 موردی ! پی دی راونه بنی سیخی
 یا به صف کی له غازیانوشولم پاتی
 بیا به من لاپری را توکره خو خوعلی
 دا سلام دېمن چی نیست ، تارومار نکرم
 داته ونه وائی ذوی موری پاغلی
 دالساد تغربه تول شی له جهانه
 د توحید جبهی چی یوشی خیالولی
 دهدف باع چی خروب په وینو نشی
 وبه نه نیسی میوه خوبه غبتنی
 هینه قدرت دزماني به می مات نکری
 په رسی د حبل الله می ملاترلی
 پری تازه چی بیا د "بدر" خاطری نشی
 نزارانه به تری کرم غوښی دزدہ خپلی
 شه رضا چی د خالق وي همه کیزی
 دار او ویره می له خیال ځنی وتی
 "ابراهیم" (ع) باندی یی اورکل و ګلزار ګړ
 برښتی نی حفاظت لره داتلی
 بس هدمو مره ما "قاطن" لره کافی ده
 شهیدانو ، شهادت کی ده موندلی

ZAHIR.

دغنازان در بیوی داداری له پار
دزبر چو اکو نوی اندام

یاد شهید بزرگوار ضیاؤالدین - بیلوت - سرقومندان قیام
نظمی مال ۱۳۵۳ هزب اسلام افغانستان گرامی باد

خومیاشتی دمخته خونری خوحبست و چلاو سوبیوچ په ورنستلو اپوت، که څه هم ترلیپرو وینو توئیدلوروسته په نسبی دول داغورنگ غل شو، خود طاغوتی نړۍ له پاره دایوبل ګواښ، چې دمودو، مود ویوړه محکوم مومن هیواله خواپری وشو، او هشوی یې پردي بش باوری کړل، چې د کمونیزم ګردو حریبو، ضربوا چلوټو لا اسلام نه دیوژل اوله لپرس وخت په درانه خوب ویده دافغانی مجاهدینو په یوه تکبیر را پیشیدل شی، داد اسلامی نړۍ له پاره لپرس دانسوس خبره ده، چې هیغ منظم، متشکل متعدد ابیا په تیره په نړیواله سویه داسی یو خواکمن چوربست نه لري چې په داسی وخت کی تری که پسوکی نه وې، د سیاستی اشور سوچ، کارواخیستل شی، او پدی دول له یوی خواپری اسلامی تحریکونه تشجیع اوږد بل خوا سرگړونکی سبکیلا کگران ورته په لوړی قدم کی په ځه امتیازاتو وزکولو اړیاسی.

د تاجکستان له پیښوسره جوخت لتوانیا هم خپله آزادی اعلان کړه، او دروں نه پې وغونېتله چې ده هوی دارواحق ومنی، وړپسی سم لتویا د الاره تعقیب کړه، لویدیزو خپرونو په پیښت دا پیښتی تبلیغ کړی، او دامریکا په ګډون ټولو تری وغونېتله، چې باید روں له پسوکی لاسو هنی په چړیزکړی؛ دلتوانیا اولتویا د هیواد خاکو له څلوا سیاستی مشترانو سره په پوره زیور تیاد ګورباتا چوټ مخنی ته ودریدل، روښی مشتری په مکرر، دول وغونېتله، چې باید

کړیدی، دنۍ له هرگوت، او همدالوں په پهله له روس نه هم روښی یهودیان فلسطین ته ورسیدل، اویادتکه په حال کی دی، که سپری خیرشی، نوپدی خبره رسیری، چې ګرد طاغوتی خواکونه که مذہبیان دی اوکه یې مذهبه، د پلانونوا په ګرامونو تغذیه یې له یې چینی نه کېږي.

د یهود د کړو وال غوندی پیښی په تاجکستان کی هم تکراریزني، هلت د بساړونو په نویو اوښکلکو ګړو نو کی ګړو وال روسان او ګیمسوی ارمنیان وردنې کوي، او په توګه ل دی کاره دوډ ګټوی اخلي، یو دا چې د اسلامی هیواد مرکز به دی اسلامو په لاس کی چې

بالآخره د نړیوال اسلامی پلاک په خواکمن تامیزی، ورکړل شی د مجاهدینو حکومت به دایران د انقلاب په پرتله د ځواکمن هنگامه لرونکی پیغام خاوندوى، او دا ځای اهل سنت اکثریت لري، او که دوخت په تیبیدو ایرانی انقلابیان څلوا سهروت په مارنه وکړي، نوبیاپی له نورومسلمانانو سره د توحید ستونزی له منځه وحی، او په زراسلامی است غړو خنگ خپل نړیوال حیثیت جو تول شی، یا سره هنات که هر چند کوډا ګو افغانی کمونیستان غوندی د کمونیزم د یهودی سیاست بنکارشی خوله بش مرغه د انتقامه، د افغانستان د شهیدو شاخلمود خوحبست

د افغانستان کی د مجاهدینو د اسلامی حکومت جو پیدل و پیاهم د خوبولو مکوموا سره لیری ساتل شویو مسلمانانو پاره د اسوانیلی نهیلی د پوکولو معنالو له

شپاړی د پیر زړی پکی اکثریت کړی، په لاس ورشي، اوله پل اوخه که محل خلک د آزادی او د اسلام د مبارک دیں د احیا پاره کوم جدا جهد کوي، هه به پره مدد ګړو والو، چې متومع پوچ تری تشکیل دی، پکوی، او په همدي دول به هلت هر یو د اسلامی دینې غور خنگ چې د آزادی له پاره سر را پوره کوي، د نړیواله سره لایو دی، نن کمونیزم په منځکې بتوب له خپل مناقانه په منځکې سره وړیغ شو، او د مدنیکا سره ده یهودیت او منصرف عیسیویت په منځکې خوبیل کمونیزم دبل یوول په پهړوا ره یې څلوا برستوته ملanel، او دادی، نن کمونیزم له یهودیت او منصرف عیسیویت سره د اسلام پر ضد د ګډو مقاویت په یهودون تیه رسیدل دی، تاسیمو ګوری، یهودو د انتقامی دلې تهیه انقلاب، په پهلو په یو په یو شو او امریکا په یو اسلامو ګډو، شو، نواوس، یې د ډکټو ټکنل، شو، او امریکا په یو اسلامو ګډو، شو، او اکثریتی مسلمانو په یو کړل، شو، او اکثریتی مسلمانو په یو کړل، شو، او اکثریتی مسلمانو

خپل د آزادی اعلان بیترته واخلي، خوهفوي تري سخته انکاروکس، او ددي ولسونو د آزاديه غوبنتني هشى پسى دوام لرى، او س ھوبنتن داده چي دكمونيزم ترتيپلو پراچ نظرى او دسلى دعوه دارماش كورياچوف اخروي د تاجكستان پاچون د تانكonus لندى كوى، او د توانها خلکو ته اقتصادي د پكى مفكى مفكى كوى، او هفوی ورت هيج اعتنا نه كوى، داچه یوه هيواد کي دوه یوله قانجن ل کنوم خايي راغى، دادديسيام او دوه هسا، خبره خنگ همكت شوه، د كورياچوف ددى «سوراوميرى» دسلوك ترشا كوم پيچ لاس كاركوى؟ ھواب بالكل روسبان او خرگندى، د توانها د پاچون ترشا پانگوال عيسىوي هيوادون ولاھن، او دكمونيزم وسله وال عكس العمل يى تهراوغى راپارولى شى، كه كورياچوف داكاروکزى، نودى سيند، اخيستى ته به دلاس اچولو لپاره ديوتىو پرچاي ھنك پاتى شى، او پردى سرېيره له لويديززو، پانگوالون د كورياچوف یوه هيله داهم ده، ھى هفوی به دروس په بانگونوکى دپانگى اچول پېيل خرگنده كره، او غالباً دالوميزى كمونستى مشهدى، چي په اصطلاح نه ماتيدونكى سورپوح غندى په افغانستان كى ترماتى وروسته خود گردنريپوالو، ڈهن كى دسره پوح مورال راگورھيدى په بنکاري، خو حساسىت یى دروس دننه كمونستان په انتقام اخيستى اوایستى، كورياچوف په همى غوندوه كى اعلان اوکى، چى ملاماتونونكى پوح لگىشتونه به

راتيپه كرى، او په همى هيله يى د « دلاسى گلپاره دروس دفاع وزير ته ددوهم نريوال جنگ دتايin پروخت دمارشال رتبه لورو ده . موبد دخپل تحليل په زيانكى وييل شلو، چى كورياچوف دخپل اسلامكى په پرته تريپولوزيات منافق او د همدنه نفاق له كبله مذبذب شخصيت دى، او س ورته د « خلاصودراؤ سياست » په مرگونى تبه پروت او حالت يى حساس گئى، خولويزز به د منځنۍ آسيا د اسلامي رغون پراس داناروغى د همده ميامنه كوى، او بىبا به د مردود « تره کى » غوندى په ناخاپى او مفاجاتى مرگ مرى . خود د مسلمانانو، او اسلامي نهري وظيفه ده، چى نورد و سرت او د بېمن و پېيژنى، مسلمانان خپل مرکز لرى، خپل رغندە ايديپولوژى لرى، خو متاسفانه پرختونو ناست شيطانان يى دلا دينيست چارى سمبالو . و گوري !، توانها اولتۇيا لويديززو والو دروس له پۈچى پيرغلە و ئۇغۇرلە، خود اسلامي انقلاب دعوه دارايiran چى پىدى لىخوخت كى يى له روس سره، اريکى ۋېرى گرمى هم دى، د تاجكستان دويىنس توئيدلۇ د مخنيوي لپاره پزروس هېچ گواش ونه كرى شو، اونه يى كومه اغيزە ولرلە، په همى د بول د عربى نېرە « بىشيان » بايد خېرىشى، چى بوركمونيزم او سوسىالىزم خپل س، كورياچوف، او خپل حائى به خامضا د اسلام مقدس دين ته پريدى، كمونيزم او لويديز پانگوال ھفت دوه كوشى دى، چى سريي د يېودىت په اسلام دېنمته كېلگىدىلى دى .

گنجینه تاریخی بلخ

آثار هنری طلایی ناب طلاتپه - در زمان خلقیها کشف و در زمان پرجمیها به هاسکوا انتقال داده شد

پوهاند جیب الرحمن "حاله"

روسها، آیین دزدان بری، در دوره های تزارها و کمونیست ها
دارایی های مادی و معنوی مردمان دریند استعمار کشیده آسیای
شمال، آسیای مرکزی، آرپی شرقی را به کاربرد نیزگاهای گوناگون
پیش بردند.

در زمان استعماج و ترس خلب، در قرن نزدهم، مرازامپراتوری
شاه افغانستان به پیش کشانیدند و کمونیست های حقه
از رددار است کمل نظامی افغانها از سوی ایالات متحده امریکا،
هم صمع خودرا به پرکردن جای خال شده از انگلیس به سوی
پیای چوبی دوختند. پس از بازدید ره، ان حزب کمونیست
روسیه از کابل، در دوره صدارت داود، وامضای قراردادهای دونستی
و همکاری دست تطاول روسها بسوی افغانستان دراز شد.

پس از آنکه نفوذ روسها در افغانستان به برخنه کردن آغاز نمود
نهایت زمین سازی تسلط آینده شان به آسیای جنوبی و ایجاد مرز
جدیدی در کنار آب گرم بحر هند تمویل یک عده پروژه های افغانی
چون اعمار شاهراه کابل - حیرتان، تفحص واستخراج معادن از جمله
گاز، پروژه اکتشاف وادی ننگرهار، پروژه هرق نفلو، تهیه اسلحه
و تربیه پرسونل نظامی، اعمار شفاخانه نظامی، اعمار و تجهیزهای
تغذیک و تغذیک ها، و اعطای سفارتمدانه بورسیهای تحصیلی را
متقبل گردیدند. برای تحقق سریع دکتورین بریزنگ در آسیای
جنوبی داود را که مانع تلقی می کردند فوری از میان برداشتند
و بزرگ راک سالها پروریده و تمویل نموده بودند نصب کردند. پس
از تهییه بزرگ به روی این دیواره شان، دست یافتند. پناه آن هرچه
بودند، در زیر ماسک مظاہر انجام دادند و هرچه راخواستند هلامان

این نبیلهٔ برمبنای مقاله‌یی برشتهٔ تحریرمی آید که رئیس هیئت‌باستانشناسی روسی در افغانستان در «نیشنل جیوگرافیک میگزین» نمژد کرده است.

درین مقاله تلاش بخراج داده شده که پروی دزدی روسها پروردگاری و امنیت سازد که گنجینه آثار طلایی طلا تپه هنوز در کابله موجود است.

البته ، امکان دارد مردمان خوش باور جهان را فویب دهد اما فریب دادن مردم افغانستان ناممکن است . زیرا آنها همه به چشم سرمنشاهده کردند که دزدان روسی نه تنها دارایی های عامه بلکه دارایی های شخصی مردم را دستخوش چپاول قراردادند چطور ممکن است که چنان آثار گرانبهای نایاب رادر کابل مانده باشند .

پس برای اینکه خوانندگان گرانقدر از ارزش آن آثارآگاهی حاصل نموده باشند هم تصاویر آن آثار وهم تفصیلاتی پیغامون آنها خدمت‌خواهان تقدیم می‌گردد.

در سال ۱۹۶۹ یک هیئت انسټیتیووت باستان‌شناسی ماسکوبه افغانستان آمد تایکجا باهیگات باستان‌شناسی افغانی! استوپه‌های واقع در سرزمین هموار جنوب رود آمورا، که در نقطه تقاطع راهی قرار داشت که شهر روم را با شهرهای آنسوی دیوار بزرگ چین پیوند میداد، مورد کاوش قرار دهد. هیئت یک دهکده شبرغان را مرکز تحقیقاتی خود انتخاب کرد. نخستین کارکاوش از خرابه‌های شهری آغاز گردید که در یمشی تپه قرار داشته و تاریخ آن در حدود تقریباً ۳۰۰۰ سال میلادی میرسید.

درین دیوارهای این شهرکافی به نظرمیرسید که ممکن محل اقامت حکمرانی بوده باشد که دهگده های کوچک دور پیش توابع آنرا تشکیل میداد.

بقبایای آن دهکده هنوز هم به شکل توده های گل آذتاب سوخته به نظر میرسید.

دکتور ایوانوویچ سریانیدی، رئیس هیئت باستانشناسی روسیه می گوید: « من روزانه از تپه‌هایی به تپه دیگر میرفتم و در صدد پیدا کردن چیزی بودم که به عصر مفرغ - ساحه تخصص من، تعلق داشته باشد، روزی در یکی ازین تپه‌ها پارچه سفالی نقشداری نگاهم را بخود جلب نموده باشتر تجزیه قابل درآسیای مرکزی دریافتمن که آن پارچه زندگی مردم این ساحه آسیارا تابه آثارهزاره دوم مسیحی میرسانید، کشف عجیبی! در حالیکه دیگران دریمشی تپه گرم کاوش بودند مادر تپه مجاور میدیدیم که در زیر آن چه وجود دارد. در میان تشرفاتانی آن دهکده بی را پیدا نمودیم که مطابق حدس ما باقرن سوم قبل از میلاد تعلق داشت، از قشر پایین آن بقایای عمارت عظیمی نمودار گردید که دیمیان دوقطاستونه اقربانگاه خاکستراند و دیده می شد این معبد یقیناً

«از آنجاییکه در افغانستان سنتی یک جمهوری سوسیالستی اعلام شده بود جنگ داخلی روز بروز کسب شدت میکرد. چنانچه در اواخر سال

۱۹۷۸ پُل روز ماسرگزم کاربودیم یک گروه سواره قبایلی طلاتپه را در محاصره گرفتند و از مسوالت تند و تیزی بعمل آوردند. کارگران که از وضع آگاهی داشتند از مالتماس نمودند در مقابل حرفی بزبان نیاریم و گرنه هدف گاوله قرارخواهیم گرفت.

با شر خاموشی ماسواره دیری نپایید گردیدند متناسب به فزونی یابی خطر چنگ، هلاقه مندی مابه ذوام کاربیشترمی شد. هوا رو به سردی میرفت و ابرهای توفنده از نزدیک شدن پرفباری دوامدار زمستان حکایت می کرد. روز ۱۲ نومبر دانه های ریز ریز باران مارا واداشت که سراز فردا چاشت باز راقطع کنیم. صبح روز دیگر ما چندین پارچه زنگزده آهنشی را پیدا کردیم که میخها از آنها برخون شده بود. یکی آنها بزاویه قایمه خم شده بود و معلوم می شد که بیکتابوت تعلق داشت.

« وقتیکه هواروشن گردید کارگری ناگهانی قرصی را که در بین کلوخه های مرطوب میدرخشید بدست آورد. طلبود طلا! در حالیکه قلبهای مامیزد آنرا با آب می شستیم. هنوز کشدن کاری ادامه داشت که از زیر کلنگ ها بیل ها قبری نمودار گردید. حفره های چشممان چمچمه بانوی جوان ۲۰ - ۲۵ ساله، که شاید شاهدختی بوده

باشد بما خیره خیره نگریست. در دروپیش او براده یی که از لباس پوشیده او بمیان آمد بود پراگنده بود. در خشش زیورات طلایی او هارا به شگفتی اندر ساخت.

آوازه پیدایش آثارهای طلایی بزودی در سراسر منطقه پخش شد. سیل تماشگران. پاشندگان دهکده ها، جهانگردان و ماموران دولتی، سرازیر گردید. بعض سواربر مرکب و بعض دیگر پیاده راه پیموده غرض تماشی عجایب فرهنگی می آمدند. دهقانی که مزارع پنهانه اود رجوار کاوشگاه قرار داشت پیوسته می آمد و افسرده می نشست. اوباری اظهار داشت: زنم از پیدایش زیورات از اینجا آگاه شده ملامت کنان بمن گفت که در تمام زندگی مرادر غربت نگهداشتی در حالیکه طلاهمیشه در زیر قدمهایت جاداشت».

هشت مقبره:

در طلاتپه هشت مقبره پیدا شد که در پنج آن بانوان و دریکی آن چنگجويی دفن گردیده بود. دوی دیگر آن هنوز مطالعه نگردیده بود که هیئت باستانشناسی کار راقطع نمود. در عکس ذیل شما ذار قبرستان و جاهای قبرهای پیدا شده را ملاحظه می فرمایید.

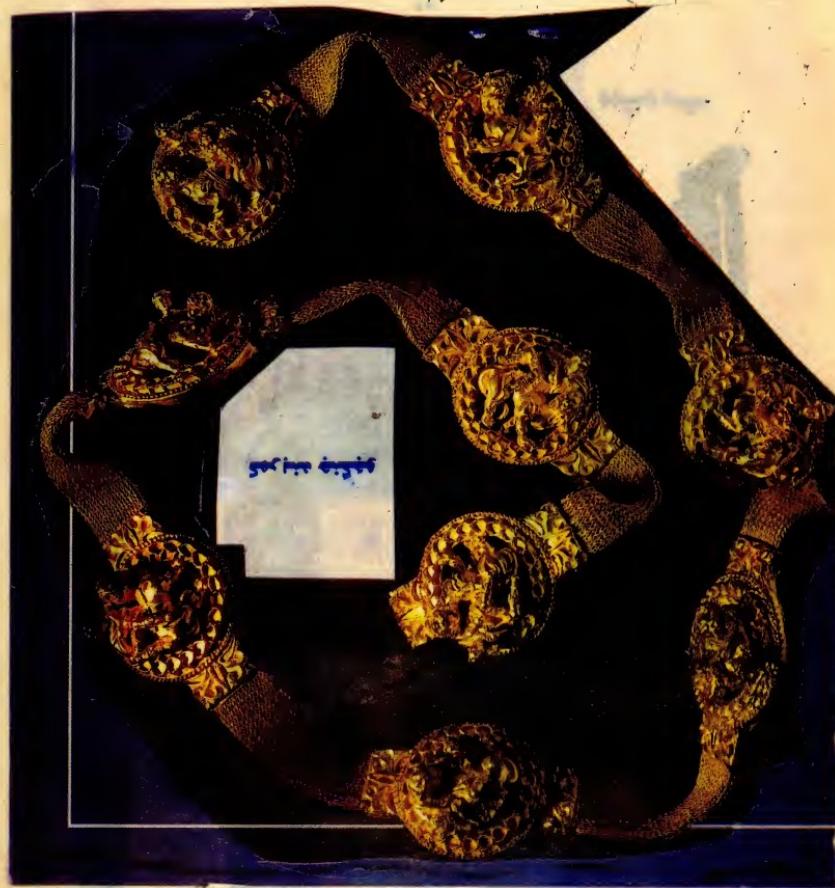
طوریکه طرح نشان میدهد در قشر اول بالایی تپه یک تعداد
مردم خویشاوندان شانرا دفن کرده اند بدون اینکه بدانند که
در قشنهای پایین د پایین ترآن چه قراردارد. در قشنهای
مورد نظریه مشاهده میرسد.

درین قبرها که قبرستان خانوادگی یک شهزاده نشین بزرگ
کوشانی است باخوان مدفون درین قبرهای عموماً جوان بودند و یکی که
پرسرتاجی دارد کدام شاهدخت است . عکاس فوق را هشمند
اریمایکس موره پس از چند سال بدنبال مطالعه موقعیت و اندازه زیورات
وزرد و زی ها و همچنان دانستن شیوه لباس مردمان قدیم آسیای
مرکزی تنظیم کرده است . اکثر جواهرات این زنان در زندگی
روزمره استفاده می شد .

در قبر چهارم یک چنگجو، یگانه مرد، مدفون بود . آثاری که
به مردمی این مرد بود بیشتر و گرانبها تراز آثار مربروط به زنان بود .
مرد بادوختن چرویک شمشیر دفن شده بود در زندگی او برسم کوچی
هابقایی اسپ او قراردادشت . از روی مطالعه بقایای اودر قبر لباسش
دوباره سازی شد . که در ذیل می بینید :

عکس چنگجو

ئەل كەر بىند او

یک چنگچود رزره یونانی باختری و خود سبک مقدونی استاده است . او شاید ایرس الله چنگ یونان ، یا ویریترانه ، معادل پارسی آن . در حاشیه دورادور او درختان و حیوانات دیده می شود که در هنر سکایی ها رواج بوده نه در هنر یونانی و رومی . در قشر پایین تراز قبرهای مورد نظریک ایوان بزرگ با باره ها و برجها پیداشد که نسبت به قبرهای ازیک هزار سال قدامت تارخی داشت . در محدوده باره ها دو سالون ستوندار و یک قریانگاه پوشیده از خاکستر دیده می شد که به عقیده هیکات باستانشناسی برای مراسم پرستش آتش ساخته شده بود . و تئیکه تدفین در قبرهای مورد نظر صورت می گرفته طلا تپه یک تپه کوچک بوده است . در ابتداهیکات حیران بود که چرا چنان شروتهای گرتبهایی در قبرهای ساده دارای دیوارهای کثیف و تخته های چوبی برای حفاظت آنها بود ؟ قبرها باید مطابق شان خانواده شاهانه بوده در کدام شهر قرار میداشت . به عقیده رئیس هیکات باستانشناسی روسیه قبرها قصداً استتار گردیده و برای حکمرانی کوشانی باید در محل مخفی جداگانه کنده شده باشد تا کاملاً از حرص و دست درازی مردم درامان باشد . تمام قبرها حتماً در چشم رس یمیشی تپه ، ارگ نزدیک و پایتخت منطقی کوشانی ها ، باید قرار داشته باشد تا خود حکمرانی از دریچه های قصر شان خود نیز حراست نموده باشند شاید مقابر رسمی باتابوتها در محدوده دیوار های شهر وجود داشته باشد . موقعیت باکتریا :

باکتریا در نقطه تقاطع راههای بزرگ تجاری قرار داشت . در قرن اول میلادی همینکه عصر یونانی ، باختری رو به زوال نهاد و امپراتوری کوشانی در حال رونق گیری بود ، کاروانهای غیر منظم اسپها واشتراون دو کوهانه باختری ازلویانگ به روم در حرکت بود . آنها اموال و گنجینه های شرق احجار کریمه ، ابریشم ، مصاله جات ، رابراتی میادله با جناس غربی نقل میدادند . راههای بحری که بربادهای مونسونی متکی بود بر شمار کاروانهای افزود .

کوچی های کوشانی عاقبت راههای تجاری قدیمی را پیدا کرده بحیث دلان ازان داد و ستد ها استفاده بعمل آوردند . آنها در راهی رود آمومسکن گزین شده از کاروانهای محصول می گرفتند و اموالی را که باش رهبریات کشف شده به طریق تبادل چنین با جنس باشند می دست می آوردند ، کوشانی ها به امتداد راه شمال ، جنوب پاهندهای زیر و ابیت تجاری قایم نموده بودند .

آنها از طریق دره خیبر چوبهای صندل ، عود و حیوانات خارجی را به باختر آورده و از آنجا به بازار های بسیار دور مدیترانه می فرستادند .

این مکان برای
سلطنت بوتانی بازگشایی

درسته نویں راهنمایی خواری آن روزگاران را مشاهده میں نمایاب

این ملامه بزیست زدہ امیر اموردی خواسته را
از آغاز تا ۲۰۰ میلادی بشاند و همه
فقط سخ راهنمای زینتی خواسته داده اند

در نقشه فوق راههای تجاری آن روزگاران را مشاهده می فرمایید .
چرا طلاتپه مدفن شاهدخت هابود ؟

چهار هزار سال قبل تختیین قبایل زراعت پیشنهاد کردند ، آنها ایکه
معبد پرستش آتش را بنانهادند ، در سطح هموار با ختر پدیدار گردیدند .
در هزار سال دیگر معبد چندین بار مجدد اعمار شده است .
وقتیکه متروک شده دیوارهای خشت خام آن فروریخته آنجارابه یک
تپه کم ارتفاع مبدل ساخته است .

طلاتپه برای ۶۰۰ سال دیگر فراموش شده باقی ماند تا یونانی که یک
دهکده کوچکی بر بقا یای معبد از دیر فراموش شده سربادر کرد .
دهکده نیز برای مدت زیادی به هستی خود دوام داده نتوانست .
یکبار دیگر به مخربه یی مبدل شد .

شاید ۴۰۰ سال دیگر رادربرگرفت تایانکه در سال ۱۰۰ میلادی
قبرهای طلایی در دامان قشر تاریخی آن کنده شد .

وقتیکه طلاتپه بحال متروک درآید امپراتوریهای هخامنشی و یونانی
های پیرو سکندر بکسر را با ختر را مرد هجوم قراردادند . با ختر بعد ها بحیث
سلطنت یونانی با ختری شکل مستقل را خود گرفت . خویشاوندان
وعیانی در تپه کوچک مدفون شدند که از جانب شرق برای بغارت
بردن شهرهای با ختر آمده بودند و در آنجامانند گار شدند .
در آنسوی دیگر آسیا در راه دیگری در حال آغاز نقش بازی بود .

در نزدیکی مرز چین قبایل سرگردانی در حال زدو خورد با هم دیگر
بسربمی پرندند .

یک گروه متراوز کوچی ، که بنام کوشان یاد می شد ، توسط هونها به
جانب غرب پهنانی بیکران سایپریا رانده شد . در آنجا گروه کوشان با
سکایی ها پر خوردند که یک گروه دیگر کوچی بود که طمع شهرهای
واحه ای و راههای تجاری جنوب را در سرمی پرورانید مگر به تنها یی
از عهده این کار بدرشد نمی توانست .

همان بود که این دو گروه با هم متحد گردیدند ۱۲۰ سال پیش از
ازولادت مسیح (ع) با غیظ و غضیب بر استوپه های آسیای مرکزی
تاخته زمین های سوخته و انسان کشته پر جا گذاشتند . وقتیکه از رود
آموجبور کردند کشتزارهای حاصل هیزی یونانی ، با ختری را پز مین های
با پر مبدل ساختند .

این کوچی ها اگرچه در بین زندگی شهری و فرهنگ یونانی را
نکوهش می کردند مگر به تدریج گرویده هرسد و گردیدند ، آنها
شهرهایی را که خود ویران کرده بودند بمیل و ذوق خود دوباره آباد
کرده و امپراتوری بزرگ کوشانی را بنیاد گذاشتند .

در دوره حدفاصل بین روزگاران تمدن یونانی ، با ختری و دوره
شگوفای کوشانی تاریخ نویسان رومی از آنجا دیدن نکردند تا تاریخ
آن را نیز ثبت می کردند . بهمین سبب آن دوله تاریخ را زیارتان می
در پرده ابهام پوشیده ماند .

گنجینه پدست آمده از طلاتپه استاد اگویا آن دوره است .
گنجینه طلایی با ختر جهان باستانشناسی ، مخصوصاً آنها یی را که
با مرکز کوشانیان یونسکو ارتبا ط میگیرند ، سخت تکان داد . مقدان
این گنجینه هندی را هم طراز گنجینه مقبره توتن خامون مصری می

شناشد. چیزمهمی که ارزش آین گنجینه را بالامی برد این است که ازدکانهای عتیقه فروشی بدست نیامده باکه ازدل خاک اصلی ویکجا با مردم اصلی استعمال کننده بدست آمده است.

آثاراین گنجینه، که تعداد آن بیش از دهزارپارچه خوانده شده، فرصت آنرا میسرساخت تا به تجارت مسترد بین شرق و غرب زنگاه چدیدی انداشته شود. زیرا درهیچ جای دیگری پایان پیمانه اشیایی گوناگون نزاورده فرهنگهای گوناگون، آینه های چیزی، سکه های رومنی، خنجرهای سایپریایی بصورت یکجا یی پدست نیامده است. هنرمندی باختش که در طلاطپه کشف گردید به امیدواری شناخت آمیزش فرهنگها و هنرها می افزاید. درهیچ جای دیگری چنان اثرهتری بدست نیامده که آمیزه یی از هنرها پیونانی، باختری و هندی باشد مجسمه کوچک افروزید را، که در پایین مشاهده می نمایید از زنگاه فکریونانی است مگر بالهای آن نمایندگی از الهه باختری نموده موجودیت خال در پیشانی آن متاثرا هنرمندی است.

هنر باختری دوره تاریخی به ندرت خالص بودشیوه کارزگران محلی عمدتات متنوعی را بهم آمیخته است. این چسمه افروزید درین صدها هزار هنری طلایی از قرششم بدست آمده است.

ازجمله آثاری که از قرشهم بدست این گلوبند مربوط به قبر پنجم از نفاست زیادی برخوردار است. و طومارچه گونه هایی که قسمت بالایی هرقبر، قرار اظهار شاهدان عینی، ازان هالمال بوده است و فرت طلا واستحصال طلا از رود آمورا حکایت میکند.

ملحق طومارچه گونه ها

مکس گلوبند

توبیسنده مقاله « نیشنل جیوگرافیک میگزین » تلاش مذبورانه نموده که روسها را زدزدی این گنجینه ها برایت دهد. مگر از آنجاییکه میگویند دروغگو حافظه ندارد استدلال های ضد و نقیض هم دیگر قرار نمیگرد؛ مثلاً اومی گوید که هیکات باستانشناسی روسی به تاریخ ۸ فبروری ۱۹۷۹ محل کارش راترک گفت و آن پس بعد چای موجودیت گنجینه هورد سوال قرار نمیگیرد. طبعاً هیکات وقتی ساحه تحقیقات راترک میگوید که روسها یکماه قبل افغانستان را مورد هجوم و اشغال نظامی قرارداده است. طبعاً آنها که اثارات مطالعه شده و بست شده شش قبر رادرصدوق ها نهاده باخود به کابل آورده اند چرازینکه باخود به مسکو پیرونده بکس دیگرنداده اند. زیرا موزیم کابل قبل از زمان خلقی ها، به مشهوره مشاورین روسی درصدوقها انداخته شده و به ارگ آورده شده بود در ظاهر به امید اینکه ارگ رابه موزیم میدل کرده آثار را درآجبا به نمایش گذازد.

و خودهم میگوید که بین مردم افواه شده بود که گنجینه باختر را روسها باخود برده اند. پس اگر اوردروغ نمیگوید که در سال ۱۹۸۱ دوباره آمده از آنهاعکاسی کرده چراچای آشرا تذکر نداده و چراکبار میگوید که آثار بکش نشان داده نمی شد و بازمیگوید که او از آنها عکاسی کرده است.

طبعاً آثار وجود نداشت که بکس نشان داده می شد بنابران باهانه ها در پرده اسرارانگهداشته می شد. و اینکه از وجود آثار قبرهای ۷ و ۸ انکار می کند دلیل این است که آنها هنوز خوانده و بست شده بودند که اعضا هیکات افغانی ! شاهدهمی بود که چه چیزی در آنهاست. بنابران آنها را کاملاً باخود برده اند و دزدی شدن و فروخته شدن آنها توسط سربازان افغانی یک افتراءی حضن است. افغانها فربی اینگونه افتراءه اور غبانی ها را تخرورده هرگونه مسئولیت مربوط به آن گنجینه را جز بدوش روسها پدیده دیگری پذیرفتند نمیتوانند. زیرا از یک طرف روسها درکشف آنها شرکت داشته از ارش و اهمنیت آنها را می دانستند. و از سوی دیگر کمونست های داخلی و خارجی کابل را در اشغال داشتند بنابران بردن آنها برای شان کدام اشکال نداشت. هیچ کس دیگری شاهد دزدی شان چز کمونست هاشده نمیتوانست.

پس همانطوریکه همو چیز افغانها را روسها مجاوز بخارت پردازند گنجینه باختر نیز ازغارت آنها به امان بوده نمی توانست. در آینده هرگاه افغانان اصلی قدرت سیاسی دولت را از چنگ غلامان حلقه بگوش روس پرون سازد در پهلوی تصفیه سایر حسابها، حساب ادزدی گنجینه باختر از باکنها تصفیه خواهند شد.

میاں وال

فصل حق "خالقیار" د کمونیزم په چوبړکي

زمورید قولنی د مسلمانو، دینهالو
او حنفیهالو گهرو خخه و گلسروری
اود خپلو سیاسی گلوبیتنتر ل
پاره زمینه برابره کهی .

خوبه دی ترڅ کی زموږ
هوسپیسیار، په سپهاساست پوهه
پیدار او مسلمان ورونه په دی
پوهیدل چې دغه راز چېږي
اوکمونیستی په څه مرام
اوهدف لري؟ څه غواړي؟ په
کومه لاره خپل هدف ته همان
رسول غواړي؟ له کومه ځایه
ورسړه مرست او داشت له پاره
کېږي؟ او دوی غواړي چې په
څه دول د تولنۍ سیاسی تدرث
ترلاس کړي او بیها خپل اصل
څښه، دا بېندۍ کړي؟

حیری را پرچمی می
مودولیدل چی زمود په
گران هیواد الفانستان کسی
خلاقی او پرچمی کمنیستانتو
تزویشمیر ماسکونولاندی همدنه
تکتیک عمل که اوله بده مرغه
چی روکان په دی ناوی پهلان
کی بزیمال شول چی خهل
خلاقی او پرچمی کمنیست

اند پرالان سیاسی خواک ت
ورسوی اوکلے ھی دسیاسی
واکمندی پہ ترلاسے کولو شرہ

گران هیواد اسلامی افغانستان
کسی پوشیده سیاستی نہیں دل
اوکوندونه همی دخیلو پادارانو
اولارښرونکو په مصلحت رامنځ
ت شوی چې د تولنى په منځ
کي د سومرنۍ اوچدی عکس
العمل خرگندولو، پېداکیدلو
اورامنځ ته کیدلود مغذیوی له
پاره یې همی نقابونه اغورستي د
چې د ډاځبره خپل هدف ته
درسيدلو له پاره تربوسو لاتدي
اوې تیروول اوپسایري به
اوځوبېتل یې چې په دی ترک
خپل هدف ت ځان درسوی .

خیل مدد ته هان درسوی
 میوولیدل چهی زمینه هیوادکی
 پوشمیر مرتد و کمنیستی
 اوکین ای خودلو تهلو دخنه
 اصل غرضونو اوهدنونو دهتل
 اوہوبلولو چاره په همسی نسومون
 گوندونه اوبلی چوبی کپری
 دی چی په ظاهري توګ
 دیرخواړه اوې به خربه باطن کې
 دیر تراخه اوبدو چې دهه
 ترڅي اوبدی لاری اوسفه په
 لوهی یون کاوهه

گن شمیر دفه هشان بلو ته
وکھاں شمل په مصنوع
اوسم قصیر توگه خپل ھانوں

دیرخُل دنهی په بیلاپیلو
تولنکوکی همی ستیه په پیښی
رامنځ ت کېږي چې په هڅوکی
د پېژندګلو اصل مٺهم او په
اسرارتهول رالسوغ ، سِنکاره
او برېندې شي او تردنه وخته په روی
په تولنکوکی د بیلاپیلو په ګنسو
د ژونډ روان بهیز، د همسرو
سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی
او فرهنگی کړه وله په همی
توګه روان وی چې پېژندل هی
په عامه توګه کوم آسان کارنه
وی .

په دغه رازښولوو کي
د پېړیم و پېښه د داده چې
ځینې سیاسی ډلی تهیل د خهلوو
څومو غرځونو، پلاټونو، هد فولوو
اوږما مونو د پهولو له پهاره ډول
ډول ماسکونه او پردي
وره ډېښې او په هسي ماهرانه توګه
هېږي ورو ورو عمل کړي چې
د ځاځبره هفه پهري راموندي

ش روی افراد او اشخاص هم نهی
پر هم دلای او ان دا چی ددی
ا تکل هم نهی کول چو. د چارو
روان ب هیر په کومه خوا او لوی
روان دی .

دوی دخهبل اصل مدن
سوسیالیزم اوکمونیزم ته تگ
پهبل کړ نوېه دی وخت کې
زمور د تهولنۍ ټول وګهی
و پوههبل چې داخلقی اوپرچمی
کمنستان او س او س هه کول
غواړي؟ هفوی و پوههبل چې
د سیاسی تدرت و پیروتکیو
خلقیانو اوپرچمیانو ته دروسانو
په چوپړکی هیڅ کرم خیز
ارزښت نلري . نو همداو چې
دروسانو په مستقیمه لارښونه
د خلقیانو اوپرچمی کمنستانو
د ځنایتونو او خیانتتونو اورونه
پل او زموريګن شمير ښی
مۇمن او هېتن مسلمان وګهی په
کې درجهه ټول .

کے نئے ہم پہ افغانستان کی
لہ اولنسیزرو را پہ دیخوا روسي
دارہ مارانو زمبو پہ کورنیز

شپنځوس ګلن خالقیار چې د کابل پوهنتون د اقتصاد له پوهنځی شفه ڦارغه شوي
د خپل ټول سیاًسې اوږدمي ڏونډ په بهی رکي دروسانو یه لومه کي گير اوښتني
شخص ډاودي.

او اشخاصو له پهاره ځانګړۍ
پلاتونه درلودل خو دلوی
خدای (ج) په نضل او مرحمت
هله تهول او بیویویل او تورمختی
چاسوسان بیسی له خپلو کرو،
وروسره په شرموره شرمیدل.

دمثال په توګه : مړو ډیدل
چې روسانو دکۍ جي بې
چاسوسان لکه حسن شرق
اودهه انډیو الان دمل ہی طرف
اومنل شویو اشخاصو په توګه
د شور د شومی کودتا د دویمه
لسيزې په ګلونو کې په
افغانستان کې د ګونیزم ڈغورني
ل پهاره د حکومت په مفرو
يعنى د صدر راغظم په توګه رامنځ
ت کو خودا چې زمزور
مسلمانو ګنو د حسن شرق

او بهرنیو چارنکی نیفع په نیف
لاسوهنی کول او د کی جی هی
» بې لارسونو نویی بولبه رانچ
پلاتونه عمل کول ترھە چى د
کی جی هی دچاسوسانو پوھ
دله دخلق او پرچم دمزدورانو
په نوم چى په هیوا دپلورنې
اوروس ھالنە کى بې پېئنەدل
شوي د دھیوار د سیاسى
تدریث په غصبولوسره پى
ذواکىنى خوکى تە ورسول او پە
ذى تۈگە دھفوي لە كرغىزلى
خېرىو ئىخە تۈلى پەردى پورتە
او د سیاسى مختوروپە شان
و پېئنەدل شول .
په تېرودوللسو كلۇنو كى
روسانوا پە افغانستان كى
دروس د خېلۇسیاسى اهدافو د
دغە راز كە روسانو يو

راتیقیده او شیبہ په شیبہ زموده
د تولو هیواد والو له کرکی سره
مخامنے کیدلو هم .

پ تیرہ بیا چی فخل حق
خالقیار دنجیب درئیں ہے
حکومت کی دھیواد دجنوب
لویدیائخ زون امرشو ۵۵
دکمنیزم دپراختیا او قینگیست
لہ پارہ نہ ستری کیدونکی
ھل ھل وکھی نونجیب ھف
دھکومت پ کاپٹن کی دمشاور
وزیردمقام پ منلو او دزون د
امریت پرچھائی دھیواد دجنوب
غرب دولایتونو دتنظیمیہ
درئیں دمقام پ ورکولو
وستاپیہ ۔

فضل حق خالقیار و روح په
ورمع دکمنوئیزم په چوپوکی
سته پانه منونکی همل څل کړول
او هف دده پخوانی و رسپهاری

پوخت و چکه چی زمیور مسلمانه
تولنے همدومره هربنیاره
او بیداره و او داغه کاریسی پیل
کهی او ترسره کهی یی هم دی

د اچی نن د کابل حکومت
او دلو یدیغ ټوندوور چیان هف
په افغانی مسلسانه ټولن کی
پوغیر خلقی پرچمی و ګھری بول
، هف ته دامید په سترگرو
ګوری اووائی چې خالقیار په
افغانانو کی پنه نوم اوښان
لري او پخپله نسبجیب هم وائی
چې هف به یوله مل او بین الملل
په لونونه راoustقل شی دا قولی
بسی ځایه ؛ بهی مفهومه اوبي
معنی خبری دي . داځکه چې
مور د خالقیار سیاسی هویت نېټه
په ژندلی او د هفه عمل د تضادت
معیار دی ، نه د هفه نوم >

خمرمن هم پنه پیژنده په لایری
میرانی بی دروسانو دغه
پیژنده شوی جاسوس وراته
اودهه په ویاندی بی هم خپل
قدس اسلامی جهاد لاتوند کړ

اوں چی روسانو دنریو والو
دافکارو دتخدیرولوا خپرپه کولو
له پاره یوبیل لاس په نامه
نوکر فضل حق خالقیار
راوپاندی کھری او دنجیب په
غوبکی ورینگیدلی چی دا گل
دانسنه و پاندی کوه بیانی که
له مرگ بیج شی، نو هفوی
فضل حق خالقیار دیوہ بیطرفه
غیر خلقی پرچمی شخص په
توکه معرفی کھری دا چی مسوی
او زموده مسلمان ولس دتولو
کمنیستانتانو او د هفوی
دم زده، انسه بے اعمالو، کردارو،

فضل حن "حالقيار" چي درجیب درزیم په دوره کي دهیواد دجنوب لویدیز ذون
آمرشو دکمودیزم دبراختیا او تینگنېت له پاره یېن نه ستری کیدونکۍ هلي ځلني
وکري.

شوي دنده وه او ده چي زموږ
په قولنه په تييره بيياد مسلمانو
و ګړو په منځ کې یې کړکه
اونۍ نړت زیاتریده . په تييره
بيياد هرات مجاهد او مسلمان
و ګډه چې د نضل حق
خالق تيار د ځنایتونو له امله چې
دروسانو په لريښونه یې عمل
کړول سخت له کړاو او
ستونزوسره مخامن وو او هفوی
د خالق تيار په ہې طرفیا او ټه
درې ټیغه اې په ټوهېږي .

د حالقیار چنایتیونو زموږ
مسلمان مجاهتدین هستی
راهبردی د چې په سپن
د یزدگیارو خادیانو، مليکیانو،
پرکیاتو او خارندیانو په منځ

خالقیار» . فضل حق خالقیار ترہفہ
چی خان یہی دروسانو
اوکمونیستانو ل ہریندو ملگرتیا
خھے پتھ ساتل د یوش یہی
دھرات ولایت په کوم کل
پیاکوش کی کوم نوم گتل د
چی ذخلقیانساوکل چی
پرچمیانو په واکمنی اکی دمال
وزارت دمعینیت په مقام و تاکل
شو اول هف سره سم یہی
دکسونیزم دچوپرل چارہ په
بنکارہ ملاوتل نوبی تش په
نوم گتل محبویت هم ل لاسه
ورکو اوکلے چی دکابل
دمحمد رئیم په دولتی چوکات
کی دده مقام لوہیدہ نوبی په
تیولت کھ، نوم اونشان فورمه

نیتونو پنه خبردی پوهیپوی چی
فضل حق خالقیار دغه دخالت
اودھفه دمخلوق ستردشمن
اوغدارخوک دی ؟

شپیپنخوس کلن خالقیار چی
دکابل پوهنتون داتتصاد لہ
پوهنچی خف فارغ شوی
دخپل قول سیاسی اورسمی
ژوند په بھیرکنی دروسانو په
لومه کی گیراونبشتی شخص و
او هفه دخپل کارپه قوله موده
کسی دھیواد اتتصاد دروس په
التصادی روش او تګلاره
بدلول غوبتتل اوکه هماگه پھیل
خفه زموږ دمسلمانو ورونيز
اوھیواد والو ترڅارنی لندی و
اودھفه کړه وړه ېسي ځمارل
او دھفه داعمالو ېه کنټرول

کومونیستاتو ژرگورنی یا دھمن
شرق اوافق خالقیار په خپر
دصدارت په مقام کې
دغېرخلقی اوپرچمی و ګډو
دتاکلو هڅو ناکایدلو وښول
چې زموده مسلمان
اموچا هدولس نورددغ
راز شومود سیوسو پېکار کیدل
نهی اوته به یې تردی وروسته
څوک د تیرا یستول توان ولري .
زموده مسلمان و ګډي يې
پوهیبې چې دارا پېښې ستونزی
پواشی اوپواشی په افغانستان
کې هې وخت اوږيدل شې
چې د کمونیزمش کېپه ټول
اوډ ملحد رئیم پړگاهی یوم منځ
اسلامی حکومت چې اوفعال شې
که نوډ چا خبره «هماغه دیک
اوهماغه شلغم دی» اوډ کابل
ملحد رئیم باید په دې
پوهیبوي پړقه لاره چې روان
دې هې ددوي دسپکاوی
اور کاوی لاره ده اوکه خدای
(ج) کول انشاء الله چې
هداسی به هم وشي .

دغېریتسوب نه درل سودل کوم
ستره کارنه دی داګک چې
دھفوی ایمان، وجдан،
احساس اوisor په صفتونه د
مادیست، الحاد، رشت،
خیانت، چنایت او غداره
پنکارشوی او د کمونیزمش لاس په
نامه نوکران دی .
داچې نن دکابل رئیم،
روسان او غربیان په یووه خوله
اویوه اوواز دفضل حق خالقیار
ستاینه کوي او دا اوپواخستو په
شیرگک ته هم لاس اچوی.
اوډهفه په راتک کې خپل
وینګشت او پایېشت ویشی انشاء
الله چې دھفوی دابی بنسته
امیدبه هم داير ژو ونهیبې
داچک کې دکابل رئیم
دشور دکوستا، دھفه دې
پېشتریائی پړو، نوی فاز، مل
روغی جووی اوډه راز نورو
غولونکو ګامونسو لکه د
اضطراري حالت دله منځ وړلوا
دانځتاباتو دکولو اول پیوشمير
افرادو اواشخاصو خڅه د

کې په نېټه کې اووهه یې دجهاد
په پوپو په ګولیو وویشت
داچې داګل هم دده اجل نه
و رسیدل کېږي چې روغتیا شی
حالت یې مش په بې کیدو دی
اوډنېټه رئیم دروسانو په امر
خالقیاره دکونیزمش په لاره کې
دوینو تویو لو په بدل کې
درئیم په حکومت کې دیوېږي
ظرفه هیوادپهال، روپهال
اوکسونیزمش ته درستونی
خدمتگار صدارعظام مقام ورکه .
داسی اړکل هم شته چې په
دې برخه کې نه پواشی روسان
لاس لرى بلکې دلویدیغ
واکمنان هم خوشال دی چې
دھفوی دواړو طرڅي به په
افغانستان کې پل شې اوې
دې تګه به د خالقیار تړه بردي
لاتدي دیووه اسلامی حکومت
د چوپیدو منه ویسي .
زموده مسلمان و ګډي يې
پوهیبې چې دلته اوں افراد،
اشخاص اوډه شرګند ظاهري
سیاسی هویت اړیشت نلري
بلکې د ټولو تضاوتونو معیار
دھفوی عمل بول په دې معنۍ
چې دامهنه نه ده چې (
دا اووهه !!) چې د خلق پرچم
لal غښې نه دې هې به
هر موږو سې، پاک او مسلمان
سېږي وړ لکه دمې چې هم
ورته ګوته ونیوں شوه، دېږ
داسی کسان شته چې دوی د
کې جې بې او (خادی پاوار)
غهړي دې . دھفوی اعمال
اوکردار د کمونیستاتو په ګته
اوډ کمونیزمش له پاره چوپیدو .
پیاسی دېږ داسی و ګډي وړ
چې د خلق او پرچم له غړو خڅه
په چنایتونو او خایاتونو کې
دمې دې دھفوی دېښې له
پهاره په خلق او پرچم کې

دروسي بېڅولنځوا بمبارشوي ګلې

دندگارهار دلفرغون دپازوال ورورفضل حق "مجاهد"
له شفق سره یه مرکه کن

**۵۵ ی خبری هسی تصورهم بیخایه دی
 چی دروس اوامریکا په توافق به په
 افغانستان کیم کوم حکومت منځ ته راشی**

ورورفضل حق مجاهد دشفق له غږي وروړ خنجر سره د مرکې
 به حال کې

وېسلی اودا د خپل ټوند لوی ورورخانشوال رضوان محمد په
 انتشار ګنډ . همه وخت چې په واسطه چې همه مهال د شرعياتو
 مملک دالحاد سیلاب راروان و پوهنځی، محفل و آشناشوم په
 اوډ کابل پوهنتون دنه تولو همو چاروکی می چې
 د ځوانانو کوم تحریک د اسلام په دمشرانو ورونو لخوا را سهیارل
 نامه پېل شو موردهم نوی کابل شوی فعال ونده اخستي . په
 پوهنتون ت راغل واو اودا سلاهي پوهنتون کی د شعله یانو،
 تحریک د اهدافو اوډه د قیادت سره د محترم
 خلقیانو اوپر چمیانو پر خلاف چې

پ : محترم مجاهد صبیب ! هیله
 د دشتق ت مجیل
 درنلوستونکوت خان وروپه ئې ؟
 څ : زمانوم فضل حق اوپه
 مجاهد شهرت لرم
 دندگارهار ولایت دروداتو
 دولسوالی اوسيیدوتكۍ
 او د افغانستان د اسلامي حزب
 د ظفاره هیقات ، غږي او فعله
 د ظفرغونو د مشکول په صفت
 له خلبو مجاهدو وروتو سره
 دجهاد په سنگرکي يم .
 پ : کې پڅل جهادی
 او مبارزاتي پس منظر لېږه
 رنواچوی ؟

څ : دڅل جهاد او مبارزې په
 هکله داسې څه نه وینم چې
 محترم ورونوته بې عرض کړم
 ، خود و مرد ویلای شم چې
 د اسلامي تحریک دلومړۍ تاقيل
 سره د ناستي پاستي
 او پهوضاتونه د ګټي اخستني
 شرف رات حاصل دي .

ددی کاروان دلومړۍ کړۍ
 د داعیانو دعوت ته مې لېیک

سر بد ه ، سر همپار!

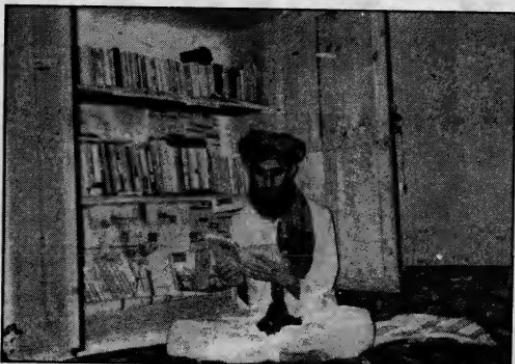
در مبارزه بادی و استعمار پیرای
حصول آزادی کشور و اقامه
حکومت قرآن کار سهل و ساده
بی نیست اگر خون پیک و نیم
میلیون انسان را یکجا کنیم آیا
سیل از خون تشکیل
نخواهد شد؟ جواب هشت است
ولی باید عرض کرد حال
فرصت آن رسیده است که
با خدای ناخواسته لعن سیل
خون به هدربود ویانیجه مثبت
تحویل دهد - ملت برای آنچه
تریانی داد آنرا مدت آرد
حال وقت آن است که ملت
مومن افغانستان پیش از هروقت
دیگر هوشیار باشد، جریانات
و مسایل جهانی در رابطه
با انقلاب خونسار افغانستان را
باید و بهبود مونان ببینند
و تعقیب کنند، گرچه ماهه
نصرت خداوند (۱) و
وایشارو تریانی خوش توائیشم
روس را از خالک مان برانیم ولی
این نیز واقعیت است که اکنون
در مرحله مهم انقلاب و تاریخ
تاراداریم.

روس و امریکا همراه با
امران و امدادی شان متنه
در کمین نهسته اند
تانگذارند انقلاب اسلامی
افغانستان به پیروزی پرسد.
زمرا بحکم حدیث
پیامبر گوار اسلام علیه افضل
التحیات والتسليمات کفر ملت
واحد است و در دینی بالاسلام
متلق هستند و از جانب دیگر
بالاک غرب و شرق بیش از همه

کشور شهید پرور و لاحشور میاد است
مطالعه شود دیده می شود که
کوه و کتل دارد و فرازونشیب
دارد. از اسکندر مقدونی گرفته
تا چنگیز و انگریز و بعد تاروس
و حشی و چنایت کاره است به امید
تسخیر این قلب آسیا دست به
سوی آن دراز کردند تا باشد
پافتح آن هم بر اعظم
آسیا ابد است آرند و حتی روس
می خواست ازین راه غرب
رانیز تحت محاصمه
خود تراردد و ب مناطق
نقش خیز شرق میانه نیز
سینه اندازد به همین اساس
بتاریخ ۷ شهریور ۱۳۵۷

پاسرنگونی رژیم
داود خوئی خوار غلامان اصیل
خویش را در افغانستان پقدرت
رساند و بعد خود با توه و تانک
وارد کشور ماشد.
طوری که دیدیم همانسان
که استعمرگران پیشین از خاک
ما مایوس و نامید پرگفتند
و جز خجل و شرمساری چیزی
با خود نبرند، همانگرفته
استعمار سرخ سهل بیاس
پر خش خورد و پوشش باخان
مالیده شد و حال تدریت
و توائیتدی نظامی روس انسانه
بی بیش نیست.
ملت مومن مادرنخستین
لحظات دست درازی روس به
کشور ما دست پجهاد و مبارزه
زد، سرداد و سرنسهرید.
دادن پیک و نیم میلیون شهید

و رور مجاهد په خپله کتابخانه کې د مطالعې په حال کې

علیه دبر سالاریتوب پروارت
ورسوی بیبا فم کوم خلک چی
دانتیخاباتو مخالفت کوی هفتی
ددی کاپر دعمل کیدو اوامکان
په باب اندیمینه نلری بلکی
دانتیخاباتو نتایجو خنے ویریجی
نونگکه بی مخالفت کوی اوکه نه
نود کونیر ولايت انتخابات ددوی
په مخکی دتهول مخالفت
او مشکلاتو ایجادولو سره سره
په پوره مطمئنه نضا کنی ترسه
شول .

پ : بین الملل سیاسی نشا
د افغانستان جهاد پاره ہے
دول بول؟
ع : زمود دسپیشل جہاد ل
پاٹ می ۹۹ بھائی

دھنخیرہ دللوں اوداللہ (ج)
ددین دھاکمیت لپارہ ورکھی
۔ جہاد یہی دخچل ایمان پے
حکم اوداللہ (ج) پہ اتنا پیل کی
کہ پہ پیل کی مسو دروس
اوامریکا پہ اشارہ حرکت کھی
وی اوس ہے یہی ہم وکھو
دھفو خلکو حالات چسی
دھفو (استعمار چیانو) پے
اشارة دجہاد لہ مورچل نے یہ

کوم اندامات شوی په تولوکوی
شریک شوی یم خصوصاً کوم
اقدام چې د شعله یا ترو پر خلاف
د کابل پوهنتون دنه او دنبو رو
کمسونستانو پر خلاف د پسول
تختیک په لیلیه کي ترسره شو
دیوسپاھی په حیثیت حاضریوم
د: دافغانستان دریې
داواری غوره لزکوم ګئني!

ج : په ھیواد کي چهار
دیسو واحد امنظم جماعت
پریکوئی په نتیجه کی پیل
شو، وروسته بیا استعمار خپلو
گتو په منظور مختلف افراد
رامنځت کړل اوں به هم انشاء
الله دهمه تنظیم اوږد
دریانیو اوپتکارتو په نتیجه
کی واحد قیادات امنټښې
اسلامی شورا دتول ھیواد
دانټخاباتو په نتیجه کی رامنځت
اوسموږي ستونزه به حل
کېږي . له دی په تول څه
ھسپ دوخت ضایع کول او
کسان غولول دی زماراړه داده
چې دجهاد مخلصه
او مجاهدین پاید پخپلو چهاردي
مشرانو زور واچوی چې دواحد
قیادات درامنځت کیدو لپاره
انتخابات ترسره شی اوددی
خبری داوه ورکھی چې داتول
څه ممکن دی خو دانټخاباتو
په نتیجه کی به د خوشیادتونو
پړخای یو قیادات وي اویس .
پ : که دروس - امریکا د ګډ
استعماری پلان په نتیجه کی
پرانفغانستان کوم غیراسلامی
حکومت تپل کېږي ستابسی
د، سیمې به څه وي؟

مکتبی اخستنی سرہ دسیاست
و گرت راوتی، همداسی
بینکاری، چسی دخپل ملت
دادقول قربانی دروس او امریکا
که خوبی قربان کھوی
نووب پورے ناولمن یو چسی اللہ
(ج) دشہدانت وینی نہ خسایع
کوئی امور بہ پہ دی لارکی
دہری ترپہ او اسلامی حکومت
تر راغوانی پوری خپل جہاد
تے دواں رونکوو.

ب : پہ افغانستان کی
دانستخاناباتوں دہروسوی پر امکان
اوامورثیت کو مردہ واہو ہاست ؟
غ : ملت چی اکثر تنظیمیوں
دھپیل مسکوولیت لے احسان
پرت ڈواحد قیادت درامنگتے

پیوسته به گذشت

آفایی

که نهضت اسلامی را باشکست مواجه می‌سازد

داغ کرده شود به آن پیشانی ایشان و پهلوی ایشان و پشت ایشان گفت می‌شود اینست آنچه ذخیره نهادید برای خود پس بچشید آنچه ذخیره می‌کردید» (التبیه - ۲۵)

این گفته برای آنهاست که به فردای خودمی‌اندیشند ذخیره مال نموده از اتفاق در راه خداخودداری می‌کنند و روزی دست اجل گریبان شان را گرفته کا بدلخالی می‌نمایند و خایرشان برای بازماندگان شان باقی می‌ماند بدون آنکه از آن نفع ببرند.

حضرت اسماء (رض) از حضرت رسول اکرم (ص) نقل می‌نماید که: حضرت رسول اکرم (ص) برای من فرمودند خرج بکن و شمارمکن (در راه خدا) زیرا الله تعالیٰ نیز بر توشیمارمی‌نماید و تنگی نکن که خداوند بر توتنگی خواهد کرده اندازه قدرت واستطاعت مصرف بنتا (متفرق عليه) کسیکو عظیمو نهضت اسلامی است در صورت مالداری مکلت است که برای تقویه بنیه مال نهضت از هیچگونه ایثار و قربانی درین نوروز در قسمت اتفاق مال به همنوعان طوری بکوشد

از سرودل آدمی برود بعضی از صحابه (رض) از حضرت رسول اکرم (ص) می‌پرسیدند که «ماکدام مال رادر راه خدا خرج کنیم خداوند کریم خود جواب او شناسرا داده که ای پیامبر! از توبه‌سان می‌نمایند کدام مال را در راه خدا (چ) خرج نمائیم؟ بگو آن مال را که زیاده از ضرورت خودتان باشد».

این حکم معصوم می‌شود که خرج کردن برای بیک مسلمان در راه خدا مقتید و محدود نیست بلکه هرچه می‌تواند وازوسعش می‌پرسید مصرف کننده طوریکه خود به تنگی شدید مواجه شود و روزی دست سوال به دپوازه دیگران درازنایید. مصرف کردن در راه خدا در حقیقت به اساس فرموده قرآن توضیح دادن به خدا (چ) است که در بر ابرش پاداش نیک و احسان تصییب مسلمان می‌گردد «آن کی هست که برای خدا ترضیح نیکو بدهد».

خداآوند جمع مال، کنزوذخیره آنرا که همیشه از گردش بازمانده و به حقدارش ترسد باعث هلاکت دانسته است «روزیکه گرم گرده شود آن مال در آتشم دوزنی، پس

بدون شک مال و دارائی هم بزرگترین مانع در راه پیشروی نهضت اسلامی است زیرا انسان راحت خواه واستراحت طلب و پنهانه خواهشات نفسانی نمی‌تواند در چوکات نهضت اسلامی بگنجد در حالیکه تعداد زیادی از مردم جامعه دلارای چنان خصلت نامرغوب و ناپسند هستند که نهضت اسلامی را سدمیشوند و از حرکت پازمیدارند در حالیکه خود را مومن هم خطاب می‌نمایند.

برای آنکه مسلمین از خصایل راحت خواهی و استراحت طلبی، تبلیغ بازداشت شوند و جامعه ایویک توان خاص پرخوردار باشد از کنترل و شرکت اندوزی منع کرد تا متش مانند ترفین و شرکت اندوزان اقام گذشت پر خصال مذکوره عادت نیایند هیفرمایند: «مال و دارائی خود را به راست و چپ صرف کنید تا برای حقدارش پسرد در زندگی تنگی نکنید، وسعت و فراخی نمایید».

بخاطر رسیدن مال به حقدارش است که خداور سبولش اتفاق رامکررا پیاد آور شده اند «هرگز به نیکوئی نمیرسید تا آنکه نفقه کنید آنچه را که دوست میدارید» تا آنکه محبت مال

میدانید درحالیکه آخرت بهتر از دنیا بوده و جاویدان است »
وهم چنان میفرمایند: « آرست کرده شده است برای مردمان دوستی آرزوهای نفس ارزشان و لرزشان و خزانه ها، جمع ساخته ارزوسیم و اسهام نهانند ساخته و چارپایان وزراحت اینست بهره زندگانی دنیا (اما) نزدیک خداست بازگشت خوب و نیک ». (آل عمران - ۱۴)

موادیکه دربالا ذکر شده است مانند نفس، زن و فرزند و مال هم گرفتاری هائی دارد که اگر به آنها دلچسپی افراطی نهان داده شود دیگر انسان را ازیاد خدا و پرستش ذات

کارهای گرفتارکننده انتفاعی که بهبیث شغل و پیشه از طرف اهخای نهضت انتخاب میشود تانقق برای خود و عایله خود بدست آرند نیز مانعی برسر راه تحریک اسلامی میباشد، مرگاه کار برای رفع احتیاجات شخصی، نامیل و در عین زمان کمک برای نهضت اسلامی بوده باشد و در پهلوی خود، تنظیم رافراموش نه نماید در آن کار عیبی نیست نه تنها ضری ندارد بلکه در آن منافقی نیز وجود دارد که هم شخص و هم اجتماع از آن نفع میبرد، اگر کار انتفاعی خارج از حیطه تنظیم پهائی رسیده باشد که دیگر نه

که در سرفهرست سخاوتمندان قرار گیرد و تجارتخود را با خدا قایم نماید.

مرگاه افرادی با خصلت سخاوتمندانه شامل نهضت اسلامی باشد نهضت ازلماها التمسادی در مظیقه نمی افتد و از سراسر این سقوط نجات میباشد و اگر روحیه سخاوتمندان در جود افرادیکه صاحب مال و دارائی اند نباشد و مسلک بوده باشند در صورت یافتن امانت های نهضت از یک طرف به قدرت چلب وجذب نهضت صدمه می زند و از جانب دیگر امکان غبن و خیانت در امانت متصرف میگردد زیرا این گونه اشخاص زراندوز و سرمایه پرور اند حتی خرچ در راه حلال هم برآشان سختی می نماید ولتش بحکم پیامبر گرامی اسلام که میفرمایند « تنگی نکنید» اعتنا ندارند پس از آنها غیرازخیانت چه انتظاری خواهد رفت.

اعخای یک تنظیم اسلامی راست که از صفت جود و سخاپروره مند بوده شروع تواند برقای تنظیم کمک بلا منطق و بدو عن طمع داشت بهبیث یک برادر دینی و مم سنگر از آنها سرپرستی نمایند تا دوش بدوش هم قعال ہاتی بماند در پهلوی اسراد شروع تند افراد ندار نهضت آسوده حال بوده گرفتار تعصب و سختی نه شوند و از انعام کاری که برای نهضت لازمی است باز توانند تا مصاف شان نظرده و مذکومه همان پخته شده در نیمه راه به سقوط مواجه نگردیده و غبار نهضتی برویش نشینند.

۵ - رغبت پالتن اهخای نهضت اسلامی بطرف کارهایکه اورا از قیالیت برای نهضت باز میدارد.

خداآند(ج) جمع مال، کلیز و غیره اشواکه همیشه از گردش بازمانده و به عقد اوش نرس، باعث هلاکت دانسته است.

بیرونیش بازمیدارد در آخر آن مذکور میشود که اینها نهاید مانع پادخداشند زیرا در نهایت به نزد خدا بازگشت بوده و همه خوبی هادرت زد خداست.

خداآند بالاطاف بنی ہایان خود برای رهنمائی انسان گمراه میفرماید:

« ای آنایکه ایمان آورده ایم آیا شمارا دلات کنم بر تجارته که نجات پایهید از عذاب در دنال ا آن اینست که ایمان بیاورید بخدا و رسول اوجهاد کنید در راه خید(ج) به مالهای تان، و نسخه ایتان، اگر بدانید این خیرو برکت است برای شما »

(الصف - ۱۰ - ۱۱)

حضرت رسیول اکرم (ص) شناکسی بود که توانست اینگونه تجارت را به مضم ظهور رساند

و لتش برای گارگودن به نفع نهضت پالتی شود و نه کمکی التمسادی صورت پذیرد در آنوقت پزرگترین محبوبت برسر نهضت نازل گردیده راه زوال می پیماید زیرا دیگر اعضا تنظیم ویانهضت برای ساختن حکومت اسلامی، اتمامیں عدل در روی زمین و رستگاری افرادی خوبیش علاق و دلچسپی نهان نمیدهد و خود را مستغلی از نهضت دانسته، تنها به حیا ش فردی تنامیت میدارد و نهضت از افراد مستعد محروم گردیده بطرف مرگ حرکت می کند برای اینکه چنان مصیبتی برسر نهضت اسلامی نیامدند باشد خداوند خبیر و دانا از قبل هدایت داده میفرمایند: « شه زندگی دنیارا ارجع

مقدمه) آمرزنده مهربان است
آن روز یکه بیاید هر شخصی
جدال کنان از طرف ذات خود
و به اتمام داده شود هر شخص
را جزای آنچه کرده است
وایشان ستم کرده نه شوند ». (الحل - ۱۱۰ - ۱۱۱)

چقدر لذت‌بخش و فرحتزا
است که همه ملت مسلمان
افغانستان یکپارچه به هدف
ونصب العین آغاز جهاد باز
گردند و تنها برای رضا
و خشنودی خدا مبارزه
و پیکاری امان خود را علیه
دشمن سفاک ادامه دهند و از
اعمال زشت و کریه چون چنگ
داخلی ، تبلیغات ناروا و ناجایز
و دسته بندی ها خود داری
نمایند و آنها تیکه کاری در دفاتر
تنظيم دارند ویا هیچ وظیف
پدروش ندارند صمیمانه
و برادرانه بدون تبعیض
و تعصب همکاری داشته نمونه
از اسلام باشند . کسانیکه
در سنگراند ویادار کمپهایی
دارند نه شده باشد و درنتیجه
با ناکامی و بد نتیجه خسروالدینیا
و الاخره نصیب شان نگردد .
نهضت اسلامی در افغانستان
زنده و باقی ماند .

۶- راحت طلبی و تجمل خواهی :
آنچه حاصلات مزرعه نهضت
اسلامی را به نابودی میکشاند
عبارت از مال دوستی و شرود
اندوز اعضا نهضت میباشد
زیرا باتمایل بیش از حد و به
شكل افراطی اش به مال
و دارائی عادات رزمجوئی ،
چوانردي ، شور و قسوت را
در وجود انسان میکشد
و در عوض رخوت ، سستی
و ترس را جانشین مینماید
انسان نسبت به زیبائی های
دنیا علاقه مفربط میباشد به
خوردان و نوشیدن و پوشیدن
اسرافی معتاد میباشد ، خوش
خوبی ، خوش پوششی و
سرگرمیهای متتنوع را بار آورده
آهسته ، آهسته رمق و نیروی

بینندن ، ناسنجیدگی ها ، بی
تفاوتی ها و رقبات های بیهوده
و تعصب آمیز تنظیمی و گروهی
راکنار گذاشت از انتقادات
پیغمبر شیرازه انقلاب اسلامی
را که برای پسر رسیدنش ۱/۵
میلیون مسلمان خون فدا کرده
از هم نپاشند ، هرگاه پکاری
در خارج از تنظیم جهادی
مشغول اند هم وشم شان
برین باشد که چگونه میتوانند
مجاهدین سنگرنشین و مهاجرین
در مدد و رنج کشیده را خدمت
نمایند و آنها تیکه کاری در دفاتر
تنظيم دارند ویا هیچ وظیف
پدروش ندارند صمیمانه
و برادرانه بدون تبعیض
و تعصب همکاری داشته نمونه
از اسلام باشند . کسانیکه
در سنگراند ویادار کمپهایی

و انقلاب عظیم و بزرگی را
در میان متعصب ترین قوم
از لحاظ جهالت بیاورد اصحاب
گرامی حضرت رسول اکرم (ص)
نهضت نویای اسلامی از همه چیز
خود گذشتند در حالیکه بعض
از شرود و سرمایه زیادی بهره
مند بودند ، راه هجرت در پیش
گرفته با سختی هاو مشکلات
هجرت پنجه نرم نمودند تا دین
شان از تجاوز چهای عرب
در امان مانده ، و تقویه یا باد که
همانطور شد و تا امروز ادامه دارد .
در صده اخیر که افغانها
احیا کننده سنت پیامبر گرامی
اسلام حضرت محمد (ص)
بوده اند چون اصحاب
پیامبر (ص) برای دفاع از دین
و حفظ ایمان بخدا ، برای چلو

**بخاری سنت مال به خداورش است که خداورش
اتفاق را مکرراً یادآور شده اند .**

گیری از باقدرت رسیدن
ارتداد والحاد از هرچه داشتن
گذشتند و راه هجرت پیغمبر
که این نوع تربیانی و ایشاره
در قرن چارده هجری
از هشاد ترین نوع ایشاره بوده که
شاپد کمتر ملل قدرت برداشت
کثرا داشت باشد .

هکذا طبق سنت پیشوای
گرامی اسلام بعد از مرحله هجرت
به جهاد دست پیازیدند
تاقدرت غول سای الحادر را
دنبار امبهوث ساخت
بودشکستاند و داغ شکست را
بر جمیونش حک نمود .

حال تقاضای زبان
از مجاهدین و مهاجرین که
در حالت بی سرنوشتی
قرار دارند اینست که مهاجرین
افتخارات پیازده سال
جهاذر را نظرداشت کم رهمت

و در سرنوشت یا بی شان عطف
توجه دارند تا پایه های نهضت
اسلامی در روی زمین
باد، بگزینیم گیرد.

بی تردید آنها یکه دوست
دارند تا دیگران خون بدمند
و بیمرنده و خودحیات داشته
باشند، دیگران به مسکنت
بررسند و خود پامکنست و رفعت
زندگی کنند بدانند که
دیروز از زود روزگار مزین
و پر جلال و جمال شان چند
روزی ادامه نخواهد یافت و هتّا
در برابر محاسبه خدای قهار
قرار خواهد گرفت و به عقویتش
گفتار خواهد آمد.

هر کسی عمل نیکی انجام میدهد برای نفس خودش است و هر کسی بد مینماید عین قدر بخودش است.

باب جليل القدرش

بعضی از اشخاص
ت راه همان حکام
سار و عیاش رامی
ر آرایش و پیراپایش
خود عنایت خاص
در مالک

حیاتی نهضت را فرسوده
میسازد رهبران نهضت کاش

پیش از پروردگاری میرزا را میگذراند
رابجای کوین بکار میبرند
اموان شان هم با پیغروی از
آنها در راه آغازش زندگی
خود میکوشند و کار نهادند
رابرای عسوان میگذراند
در حالیکه تناول زندگی مادی
میان عسوان و رهبران شان
در ذهن نمی گذارد عسوان هم
با پایی اعتنایی بکار نهادند پایه
های نهادت را مرتشع و متزلزل
مینمایند بالاخره جامعه به نساد
کشیده شده و به طرف ویرانی
حرکت نموده و شیرازه نهادند
از هم میپاشند قرآن کریم
دانستند مفهای

درایمودر میزبانی داشت
و چون شواهیم دید
راهلا کنیم عیاشانش (متربین)
نا پرورانش ویاتجمل
خواهانش (راسپارکنیم تادران
عصیان کنند و فست ورزند
گفتار خدابرآئها محقق شود
و ویرانش کنیم ویرایی کامل
(بن، اسرائیل - ۱۵)

بل! این گفته درمورد اقامه
و ملل اسبق که مایه تحریب
و بیرون زمانه هاست تطبیق
شده است درحال حاضر هم
هشداری است برای آن عده
از مسلمانان ناگاه و غفلت زده
که به پرخی از حکام چنایپوش
قابل نظرنی اندارند و توجه
ندارند که حاکمیت اسلامی که
با فدایگردیدن خون ملیونها
انسان برباشه و استقرار یافت

بود چکونه ازهم پاشهيد
تاریخ چلاکیشان اسلام دشمن
بر هیچ کسو، مخفی نیست و همه
میدانند که حکومات اسلامی
در انتظاط مختلف روی زمین
زماني به بی شباتی و پوسیدگی
رسیده است که حکام در گیر
عیاشی، راحت طلبی بودند
و دنیال راه وسنت پیامبر گرامی

په اسرائیلوكی دروسي یهودانوحاي پرخای کيدل

افريقاته اسرائيلوته راوستل شول .
په ۱۹۶۷ ميلادي کال دعربو - اسرائيلو په چنگ کي داسرائيلو سرحدونه پراخه شول ، چکه چي له مصرنه بي د «سينا» تهابپوزمه ، داردن دسيندلوبيدېزى غاهي ، دغزى توانگه اوبلان غرونه نيوى دو، چي په پورتنبيو نيوى شويو سيموكى د سيناتاپوزمه د «كمپ دبود» ترتيون وروسته مصرته بيرته پريشتل شوه ، نه کال پورى تقربياً یونيم لک يهوديان له روس نه اسرائيلو ته راوليريدېدل ، دامهال داسرائيلو نفوس ۲۶ لکه دى اوهرکال په اوسته توک ۲۰ زره يهودان اسرائيلوته له بيلابيلو سيمونه راځي ، تيرکال تقربياً ۲۵ زره يهودان اسرائيلوته راغلل ، چي په دغه شمير کي بي ۱۲۹۲ شنه له روسىي نه راغل وو ، او اوس له بوس نه ديهوديانو ترتيلو زياتوشميرلوبادسرائيلوته پهيل شوي دی ، اسرائيل پهازوال هيله لري چي په راتلونکيمو پنځوشپرولکلوكى داوه نيم لک يهوديانو دراتک هيله کېږي ،

راغلل ، د ۱۹۰۵ او ۱۹۲۳ ميلادي کلو نو ترمنج ۷۶ زره نوریهودان فلسطین ته راغلل ، چي زيات شميره سی دکومی اوپهوليندي دو ، فلسطین ته په دريم عمل دزيات شمير يهودانو راتلله په ۱۹۲۴ او ۱۹۳۹ کلونو په منځ کي وشول په دی مهال دراليه دول شويو يهودانو شمير دري لک نه څلويېښت زره و ، دغه شميرهودان زياتره له مرکزی اړهانه راغلل ، چکه چي په دی مهال کي نازيان واك ته رسيدل دو اوپه داھي د بالغور» اعلان په ۱۹۱۷ کي فم شنۍ و چي په فلسطین کي ديهوديانولهاره دېوژزاده هیواد دجهولو لهاره پکي وېل هشوي وو ، ۱۹۳۹ او ۱۹۴۸ کلونو ترمنج په سل زره يهودان فلسطيني سيمونه داسرائيلو راوستل ۱۸۸۲ او ۱۹۰۴ ميلادي کلونو په منځ کي پهيل شول ، چي په دنه مرده کي ديهودانو شمير تقربياً اووه لکه اولس زره و ، داتلسو مياشتو په دنه دنه کي اسرائيلونهرو دري لکه اوپه نوس زره يهوديانو په راتګه هشوي په فلسطين کي ديهودانو نفوس دوه چنده شو، همدا مهال شوزره يهودان له یمن نه هم

پولک اویازره یهودیان دی په دغو سیمومکی میشته شی ، نو دیهودیانو شمیر به په نسبی تونگ زیات شی ، داسرائیل واکمنانو اتکل دی چی دروسی بیهوداتو په راتگ به تر دوه لسیزو پوری یهودی اکثریت پرخای پاتی شی .

۲ - داسرائیل حاکمانو لهاره پوه مسله ده انتخاهه ، تحریک پیلیدل اودهفی پریالیتوب اوپه چذباتی تونگ یهی جاری پاتی کیدل دی ، دگزادی اوخلوکبی لهاره پهل شوی دغه تحریک د قولی نوی ہام خانه راگرھوی دی ، په دغه تحریک کسی داسرائیل ناروا اوتهی سره سره هم کسی رانی ، په دغه تحریک کسی دکرچنیانو په

له روس نه ددومره زیات شمیریهوداشو دلپزدهد
دادی چی تقریباً هل لکه یهودان به روس کی میشت
او دروس دانتصاده ہواونوباره .

راتیتی ، په گانگری تونگ په همول په سرونس دگنی شمال سیمومکی چی تر ۱۰۰۰ یهودیان ، زخمیان او په زدونو پوری به د داسرائیل ندوس × ۳۷ ت راتیتی هی ، اوپه دی حساب په تر ۴۰۲۰ پوری دھری دھری په سرونس کوروک دیجارتول .

دغه تحریک چی په ۹ دسمبر ۱۹۸۷ میلادی کی پہل شوی و دالیزو اتکل پس ل دی ل کیدای چی داسرائیل مریان امریکا چی تل یعنی فلسطینیان دانگاری کیل دللسطین دگزادی ل سازمان سره طبروالرو ت تیاره شره ، ۱۹۸۵ کمال دلوهم پنځلست یعنی کی دللسطینیانو چلاوطن حکومت اهلان کړی هوا چی تر ۱۰ زیاترس میرواد په رسپیت پېټالند ، دللسطینی سازمان هم په سراسر میش په سازمان

اسرائیل کی دنفوسو تناسب بدلسون مومی ، دامهال داسرائیلونفس دنیول شویو سیموسره ۳۷ لکه دی او ۲۲ لکه عرب په فلسطین کی میشته دی ، یعنی تقریباً شهیت نیصده ندوس داسرائیل او حلوبیش نیصده عرب دی ، خود عرب په نیچنده تریهودیانوزیماته ۵۰ ، په عربوکی دزو په سر (۳۱) تنه په کال کی زیاتیهی اویهودیان دزو په سر ۱۳ تنه داسرائیل سر شمیری ل اتکل سره سم تر ۲۰۰۰ په دری دیهودیانو شمیر ۲۱ لکه کیدونکی دی ، چی په دی حساب نویهودیانو ندوس × ۵۷ ت

او سرکال له اویازرنه تر پولک پوری یهودیانو امکان لري

له روس نه ددومره زیات شمیریهوداشو دلپزدهد شمیر یهودیانو له لیبیدت هد دادی چی تقریباً هل لک یهودیان په روس کی میشت دی ، په روس کی اقتصادی گودلوي هم یهودیان اسرائیلوت په راتگ اوکری دی ، سربیره پردی په روس کی داوسنی آزادسیاست یوپلاغیز داشوی دی چی هلته دشامی حکومت مخالف اوپسی لاسی مل گوندونه پرل پسی په رامنیغ ت کیسدودی ، چی په نتیج کی یعنی هلته دشامیانوپر خلاف اولاد زیاتید و امکان لري ، نوگنک له روس نه دیهودانو په راتگ کی چتکتیا راصل امریکاپایانو غیل میرواد ته دروسنی یهودانسراتگ کم کمی دی ، نوگنک دھری زیات شمیر اسرائیل ورت لیمی لکری .

اسرائیلوت دیهودیانو راتگ داسرائیلر هم دانظستان په شپرکرم لیکل شوی لسانون نهانک ، طورپریو تانزونی هاده قول ملک ملائق دی ، بعدن د بیرون راستنید و تانون) چی په ۱۹۰ (میلادی کسی ملظود شوی دی ، ددنه تانسن ل ملک هریهودی گولان هیشک هی اسرائیل ت راهی او میشک هی ، او ددنه هیرواد تابعیت شوره کمی ، طرک روس ل دیهودو اوسلی راتگ دھف پهساوی تانون ل ملکی ل دی ، بولک نورلامکون لیو ۱ - اسرائیلوت تریتلر ستر ططرد دللسطینیانو دلدوس ل زیاتنواں ل دی ، په راکلرکید همل پنځ دللسطینیانو دلدوس په

دلومنی حمل لپاره په ټنیوکی
دانیت دشوري غونلوی ته
وینا وکره . له روس نه دلیپ
دیدو نکیو پهودیانو په وسیله
په نیول شویو فلسطینی سیم
کی ددغه تحریک دیکولو لپاره
کوبشنونه کیوی .

۳- پوبل علت یې داهم دی
چی دیهودیانو پرمیهشت کولو
ھف انجیزی هم راکموی چی په
نیول شویو سیمکی داسلامی
تحریک داغیزمن کاره بنه
بنکاره کیوی ، په نیول شویو
سیمکی اسلامی تحریک
د «حیا» په نامل شروع دی
، دانخاضی ترهاه هم په اصل
کی داسلام ھوبشنونکیو لاس
دی ، ٹکه چی په نیول شویو
سیمکی دللسطین دسازمان
تلش دلپهارضو په خبردی .

پاسره رفاقت او مرستیالان یې
دایاللور فلسطینیانو گزادی لپاره
دکوبشنونو پرگای دھربی
واکرالر اویلدیزو مهرانو
دھراللولو لپاره تردی زیاد
کوبشنونه گری اوورسره ورسه
یې دامن تاکسر گوبشنونر
پرگای دتهدد لاره ھرده کیه
، په نیول شویو سیمکی د
فلسطین گزادی دسازمان
سیاسی ھت وال تل په نامه
دی ، دامن دللسطین
گزادی دسازمان په متابل کی
اسلامی تحریک منځه را حل دی
لوکت دیسریل ایران
واللسانستان دتجزیی ل
دللسازون لپاره دلپهارضو
کھراکمن او داسراللور پنکاره
اویله دسازمان داکرپسی دی
ھس لو هری لاره دی پاید
نیول ھری سیمکی دللسطین
گزادی دسازمان په لاسرکس
(چی پهی دیت گرددی)
وړکهای هی اوې دی وسیله

راتک نه ہی پرخی ساتل
ترابپدی مودی پوری امکان
لری ؟ یقیناً چی نه ادنپیوالو
اولوپیدیزو ھکاکونو ترتیبولو
نیات تشویش په دی خبره
دی چی هسی نه چیزی
دللسطین د آزادی تحریک
دسوچه اسلامی توتونو لاسته
ورنه شی ؟ ٹکه چی امریکا
اوروس دنه تجربه په مستحبه
توكه په ایران او افغانستان کی
زغمیل ده ، چی داسلامی پنیاد
پهاله نکر په مسلمانانو کی
خومره محبوط وي ، نوکه
دروسی پهودیانو اسرائیلوله
دراتک او په نیول شویو عربی
سیمکی دھسوی میهشت کولو
مخالفت ل داسلامی هیواد و سره
سره لوپیدیزو هیواد و اوروس
او امریکا هم کهپیدی ، لوپیدیز
المان لسانیسی ، انگلستان اوک
چاهان سره پنځلسو لوپیدیزو
ھیواد و اسرائیلوله دیل دی ، چی
په نیول شویو عربی سیمکی
دروسی پهودیانو ل میهشت کولو
منع هی ، په دی لرکس دیوه
لزارداد مسروه دملګرو ملکو
دېھري خلوقر کړمهښی ته
ورکهای هسی ده ، دروس
د پاندھو چاره دیز په مسلکوکی
اسرافیل سپیر ته دیل دی ،
ھس په نیول شویو هریسی
سیمکی دروسی پهودانو میهشت
کول په ملګدو څتیغ کی دامن
د منع ته رالتسو په لرکس
خندوکیدا هی ،

په تاجکستان کي د اسلام د بیاراژوندي کولو غور حنگ

د اسلامي تهذیب او تمدن زانگوسره خنگرونه شوي

خاکوته ويلى دی چې
څلورلازونه لسری واوسی خو
کومه دردونکلی پېښه رامنځته
نشی، روسي جمهورتیمس
میخاییل ګورباچوف وویل چې
دهو خلکو پرخلاف به چې
نژادی فسادونوسته لئن وهی
سخت اتدام وکړای شي، هفه
په یوه ویناکۍ وویل چې دهی
نظمی دمخنیوی لپاره د قانون
مسئوده وړاندی کېنۍ، هفه
وویل چې د روسي
ولسونو پرگاندی او د هشوي
د حفاظت پرماعمله سوداګری
کېنۍ د یوبیل خبرله مخی
دا زربایجان پاپولر فرنټي په
مسکوکی یوه مظاهره وکړه چې
په هفه کي غوښتل شوی وو
چې د پاکوستان اضطراري حالت
دی ختم کړای شي او روسي
پوځونه دی بېرته وغوشېتل شي،

له اړمینیا او آذربایجان نه
وروسته تاجکستان دریم روسي

چې امنیت مراعات کړی مګر
داغوښتنه ېې اغیزی پاتی شو،
د ګربی حوالوسره سم د ګونډ
مشرکه خپلوغريونه وغوشېتل چې
خان مسلح کړی خود خپلسو
چارواوکورنيو دفاع وکړای شي
د یوه تصدیق شوی خبرله مخی
د تاجکستان مسلمانان دروس
او ارمنیا په خلاف شعارونه
ورکوی اوله روسي تهانکونوسره
مخامنځ کېږي اود محمل
کسونیسېت ګونډ د مرکزی
کومیټې دودانی ساتونکي
پوځیا لدیکو د ماتولوکوشیش
کوي.

تلويزیون په دوشنبه کې
داونکي بهوونکي ګازې ورته
شوي وريج ليدل ده په دی
ضمن کې د بخارست راديويیل
دی چې زیاتیدونکي بې ګاری
او د تاجکي خوانانو د اسلامي
جدې تجدید دی خونږيو
پېښو پښتېز لامونه دی
داوخت د دوشنبې واکمنو

په تاجکستان کي مسلمانانو
دروسی واکمنی پرخلاف
سرغرونه پېل کړي اوروس
ددی سیمی د ځوانو مسلمانانو
د فعالیتونو د مخنیوی لپاره نور
پوچ هم هله لېزنې دی لک
هې د پوچ او مظاہره
چیانو تر منځ په یوه ټکرکی
پوډپرش مسلمانان شهیدان
کړای شي دی. په همدي
دول په خپورخوکي داشمير او
د پرshot ورسیداو دامریکا ېي
مطبوغاټو په حواله داشمير پو
سلو، اته دی دا خشت وضع
دانسي ده چې په دوشنبې
ښارکي د پوهی انداماتو سره
سره هم حالات په کنترول کې
نه دی پخپله د ماسکو رادیو
دامنلي چې نارامی دېسار
خواهشاته خپری شوي او پدی
تبشتوکي ۳۹ روسي پوځیانه
زخمیان شوی دی
د تاجکستان د کمونست
ګونډ هشرکه خلکونه وغوشېتل

جمهوریت دی چی عوامو پکی
د آزادی غورخنگ پیل کړي

دی اوادحیقت دی چی تر
آذربایجان وروسته پے

تاجکستان کی مظاہری دروس
دغلبی اوکمونیزم پرخلاف دی

اوداداسلام داحیا اوتجدید
غورخنگ دی . د تاجکستان

دموجوده غورخنگ پے سبب
نړیوال دهه خای له ریښتیشو

حالاتونه چی دروس دظامانه
تسلط پے سبب پنهن پناټی وو، او

اوسبینیزی پردي هه په تیاره
کی سائل وو، خبریزی .

تاریخ شاهنده دی چی
د مرکزی آسیا دالویه سیمه په

تیوله نهی کی مشهوره وه
اوډریېسموپه وساطت بی له

ټول نهی سره اړیکی درلودی
د تاجکستان په لاره امیر تیمور

حمل کړي وی . اصل داسیمه
د خپل اسلامی تهدیب ، تمدن

اوعلم وادب په وجه دیره
مشهوره وه .

اوډاکشرو صوفیانو د سکونت
خای و دیویسترشاعران اوادیبان

هله پیداشول اوډشعر وادب
خراغ بی هله روښانه کړه .

لکه چی اوں هله دهه دهه دهه
جامی په یادهه مراسم انعقاد

موسمی او د فردوسی لپاره
راتلونکی کال تاکل شوی دی .

پر تاجکستان دروسانو تسلط
په ۱۸۶۷ کال کی پیل شو .

تزار په ۱۸۸۲ کال هله
رسیدل و . دهه دلیل داچی

خپامنځیو بی اتفاقیو دملک
شیرازه دری وړی کړي وه ،

تزار له هه نه ګته وخته
اوړهه اسلامی ملک بی ترڅيل

ولکی لاندی راوست . کله چی
په ۱۹۱۷ م کال کمونستی

انقلاب ! راغی نوهمځی بی
ترڅيل ولکی لاندی وساته

اوړهه ګمکه چی داسلامی ثقافت
پوهان هه کوي چی ساینسی

علوم خپل پخوانی ژبی ته
انتقال کړي .

لکه چی د تاجکستان په مسل
شوراکی تاجکی ژبه دمل ژبی
په توګه دمنلو لپاره د قانون
یوه مسوډه ترڅيرنۍ لاندی ده

دیجادولو ورده چی نوی
تاجکی نسل سه خپله سیمه کی
په ماضی کی داسلام له نقش نه
خان خبرول غواړي . لدی نه
څرګندیدی چی په دی ټوله
سیمه کی اسلام
د خپل شاندارواصولو او انسان
روزنکیو نظریاتو له کبله په
هرنډه کی خای درلودا عملاو
او صوفیانو دانسان دعظمت
لپاره د قدروپه خدمتونه کړي
دی . اوادحیقت دی چی
د تاجکانو ټول داستان په خپل له
لاسه ورکړي ماضی په ټوله
همدی امله هفوی اوں اسلامی
مراسم بیماراژوندی کړي دی
داددی غورخنگ دویمه دوره
ده . ترکمنوستی انقلاب !
وروسته روسانو ددی خلکو
داسلام نه د ګرځولو لپاره
ډیږیزیات ظلمونه وکړل تردی
چی څه چوماتونه یې وران کړل
اوڅه نوروتني کولپونه واچول
اوپه کهسارونو کی یې آذانونه
غل کړل . دینی مدرسي بی
بندي کړي تاضی او محکمی
نهی کیسی شوی او ددی خای
خلک داسلام له مبین دین نه
بیگانه کړای شول . مګر ددی
ټولو ستونزو سره علمای
کرامو دینې یې زده کړه جاري
وساتله ددی هدف لپاره یې
سختی وکالی مګر له ۱۹۱۷ نه
تراوسه پوری یې په مختلفو
لارو او وسایلو دینې تعلیمات
جاری وساتله داده هفو مبلغینو
فیض دی / چی د دین سپړغی
یې تراوسه هم په سینوکی

زانګووه دسره انقلاب غیږي به
ورغله . ددی اثر اوسته
نتیجه داشوه چی مسلمانان له
دین نه لرى کړه شول .
عربي بیگانه ژبه و ګنډ شوه
او داسلام ستونی خفه کړای
شواو هه نسلونه چی داسلامی
ارڅښتونو ساتونکی وو له منځه
یو پل شول .

مګر اوں په تاجکستان کی
نوی نسل داسلام بیبا راژوندی
کولو ته ملاترل ده . هفوی
دنېی اسلامی غورخنگونه لیدلی
دی . د پاکستان داسلامی
هیواد منځتے راتګ ، دایران
اسلامی انقلاب او ترڅولو مهمه
دروسي تاراک او پرغل په
دراندی دافغان مسلمان ملت
پاځون ده هوی احساسات
راوپارول او دی کی شک نشته
چی په دی جمهوریت کی دینې
اوتهذیبی کوششونه پیل شوی
دی . په تاجکستان کی
داسلام احیا دوه دوری لري .
لومړی دوره د فرنځنگی
اوتهذیبی روایاتو ژوندی ساتلو
دوره ده . دادوره هفه وخت
پیل شوه ، چی تاجکی
او سیدونکو د خپل پخوانی ژبی
د ساتلو لپاره غښ پورې کړه .
داسی وشول چی روس دوه
څل ده هوی دی ژبی او لیک دود
دبدلولو هه وکړه . هدف
داوچی د تاجکستان او سیدونکی
د خپل اسلامی پانګی نه محروم
شي او اړیکی یې له خپل اسلامی
ماضی سره پریکړل شي ، ځکه
د تاجکانو ټول ادب په هه ژبه
کی خوندی پاتی شوی دی .
تاجکانو په دی اوه لویی لویی
مظاہری وکړی ! نوی نسل ته
چی کومه زده کړه ورکړل
کیزی په روسی اژبه د ساینسی
علومه زده کړه ده . تاجکی
پوهان هه کوي چی ساینسی

از بیان آمدن یک مرکزیت مسلمانان سخت هراس داردند و درین شکری پیشست که امروزه مسلمانان جهان چشم به پیشوای انقلاب اسلامی افغانستان دوخته اند درین را از هیچگونه کمک بامداد ریغ نکردند و حتی درادعه نمازهای پنجمگانه نیز هارفاراموش نکردند.

خلافت ترکیه عثمانی و داستان سقوط آن مثال عمده بی است برای ما گرچه خلافت عثمانی مثل حدد رصد موصفات خلافت اسلامی خودول تنها غیب نام استمارسیاه و سرخ رابرآشت و در راه استعمال آن تلاش‌های پیگیر و مدام چراه انداختند، توطیه‌ها بکاربردن تا به آزوی نامهای دانستند که همین

استعمارحتی بودن این نظریه در مفرز وسیله یک مسلمان را تحمل کرده نتوانست و درین شکری پیشست که در شهادت چنرال ضها «کاچی بی» نهیزیاسی ای ای همنظر وهمیار بوده است. مایکل باوریگر ملت مجاهد و قهرمان خودرا متوجه می‌سازیم و اتمام حجت می‌کنیم که نقدارند شر انقلاب اسلامی مانک تهال آن به خون یک و نیم میلیون شهید واشک صدها هزاریم و دیتیم آبیاری شده بدمان افیار بسیزد راه شرگیری از انقلاب اسلامی ما وحدت صفو و تزکیه آن از عنصرناهای و خایان به دین و ملت و میهن و تصمیم قاطع و خلل ناہذیر راه را ساختن حکومت اهل استبدادی است. آبادی پنهان زیوراتی ماست جمیعت کفر از پرهانی ماست

مرکزیت فردادرای هست موصفات خلافت اسلامی می‌گزدد و آنگاه استعمار آرام نخواهد ماند.

تقریباً دو سال قبل دیدم که طیاره شامل چنرال ضهام احقر رئیس چمهور اسبق پاکستان طی توطیه استمار (که اغلب از طرف گماشتنگان سی ای ای بسته‌تر آن سازمان شیطانی صورت گرفت) سقوط زاده شد که در توهجه آن رئیس چمهور مذکور پاچمعی از صاحمنصیبان ارشد ارد وی پاکستان به شهادت رسیده. میصرین یکی از عوامل عده هی که سی ای ای را در برادر چنرال شهید پشم آورد و دست پیشین چنایت بزرگ زد نظریه «پهان اسلامیزه» پیدا شد که قلب چنرال ضهام الحق برای تحقیق آن می‌تهجدول

دومین دوری دجیهی مجاهدین ددبشن پوپوستود عملیاتی به نیت روان دی

روسی اوغبی لباس ترک کهی . غورمئنگ دی . دهخوی تهول دی اود خپلو نیوهمی لباسونو مزاج اسلامی دی اودنیو تاریخ شاهدی چی په کوم ملک کی افسوتل بی بیل کهی دی . ددی خبری کول ضروری اسلامی روایات په زور او چېر چی مسلمانانو په پتھه توګه خوجوماتونه چوړکپی دی اوهلت پنځه وخته ملوث کوی . دا دtagچانو داسلامی غورمئنگ ده بنه ويبل دی :

چېرته چی اوس په کمنوست گونډ کی شامل کسان هم دلار صورت ګټل دی دلته وکی هله دوب شوی هاته روسي حکومت جمبور شوی

**سماز منهد ما مشت خونی وام می ګیرد
که تاونگین کند هنځاما روز قیامت را**

چی مساجد او مدارس . وهی دلته دوب شوی اوین ڈادور داسلام دعظمت اورغعت دوردي ځکه په شپی اوس دمنځنۍ آسیا په اسلامی چمهوریتونو کی کي غربی نظام اوکمنیزم اوتوننظريات ناکام شویدی . توکه کومه نظریه دانسانیت لارښونه کول شې ھفه یوانی اویوانی اسلام دی . ختیزه اروپاکی پڅکه کمونستانو دخپلو نظریاتو جنازه ایستی ده نومدنځنۍ آسیا مسلمانان به هم حتما خپل اسلامی تشخصن راژندي کوي . روسي مشرنو پاید پوه شې چې به اسلامی چمهوریتونوکی راپیداشتو ويپشتیا په زوره ره نه شې غل کول دا غورمئنگ یو فطری

دtagچستان خاکو یوه اودده موده دکمنیزم ترازمهلو وروسته داسلام داحیا غورمئنگ پېش کوي دی . چې دانسانی عظمت اوشوکت اوتوحید اورسالات غلبرداری . او دا حقیقی انسانی غورمئنگ دی .

لاته دی . شاعران داسلامی فکر و نظر سره سم شعرونه وايی اوپه چېلو اروا روزونکو نعموسي داسپېرغی تازه وساتل . ځسو کاله دهنه له مذهبه سره میمه لرونکوت سزاوی ورکول کیدی اوپه چومات کی عبادت ګناه وه اوس په تاشکنند اوپخارکی اسلامی مدرسي چوړی شوی دی او فارغان یې داسلامی زده کړو په خپرولو پوخت دی . ټوکاله دهنه په دوشنبه کی ځلaurچوماتونه او اوس یې شمیر لسوته رسیدل دی دیو باوری خبرله مخی اوس هه کېږي چې په تاجکستان کی پوهه دینې مدرسه چوړه شې ځوددی ځای اوسيدونکي داسلامی زده کړو لپاره ازیکستان ته په تک اوتشی . دمسلمانانو ددی ذهنی او قلبی تقییراتو رواهه کمنوستان په انديښه کی دی اوغزوی دی حقیقت په ملنډو چېبورشوی دی چې دکمنې زم دژونداوسیاست نظام زوال منونکي دی . دtagچستان په شکوکی هم داقنیسرات منځته راځل دی او دڅخه رت محمدصل الله عليه وسلم ذکرپه پورې عقیدت اوپهینه سره کوي ، درود شریف په کوروښوکی په پوره میمه سره لوستل کېږي او داده ځه درود شریف اعجازدی چې ویده تاجکستان راویپن شوی دی .

روسي حکومت دمسلمانانو له کوروښو نه داسلامی روایاتو دله منځه پېلو ډیري هشی وکړي اوپر بندیزونه یې ولګون مګر په هریول ناکام شول اوددین رنایا دخلکو له سینونه لري نه کړای شووه . اوین دهه ځای بشکو

په اسلام کي

کوشتني

داسی مطلب بیان شویدی « حسن (رح) او سفیان بن عینه (رح) فرمایل دی چی : الله پاک خهل په نامبر ته په مشوره کولو امرکو ترقو نور خلک پهه پسی مشوره کولو کی اتفدا وکړی او هف دیوسته په شوی دده په امت کی باقی پاتی هی بی پرواکیدل ګک چی پاک »

دوهم - رسول کریم (ص) له سیرت څې : هه څه چې د دولت پرتویس باندی د مشوری پروجوب تاکید کوي هه دپیامبر (ص) عمل سیرت دی هه (ص) دخهل او ټت درایت اولوئی مرتبی سره سره دنور هر چا په نسبت دخپلو صاحب / وسره زیارات مشوره کوونکی و . دیدر په روح ئی د مشرکینو سره دقتال په هکله دخپلو صاحب و سرہ مشوره وکړه . او د اخت د معركی دپیل څه ترمذه ئی دخپلو صاحبهم فی الامر» آیت په باب

دوهم مطلب - شوری : چې دالمر په خرگنده توګ د مشوری په جوب باندی دللت کوي او د فقهاء او مفسرینو اتوا د نوموی آیت په هلكه پهی ډول دی . این تیمه وائی چی ، د امرخاوند د مشوری خف نهی هی په خپل پیامبرته پرهی باندی امرکړیدی ، او په تفسیر طبری کی ددی آیت په هکله داسی یادون کېږي / (پاک) خدای خپل پیامبر ته خپلو صحابه وسره په مشوره کولو امرکو ددی لپاره چی دده امت ته دا وبنی چی هسوی باید پهی هکله په خپل پیامبر پسی اتفدا وکړی او د مهمو پیښو او جواد ژوپه وخت کی کله چې دوی ته پیښیږی په شپلو منځو کی سره مشوره وکړی) او په تفسیر رازی کی د دشاورهم فی الامر» ترجمه : « ای پیامبره له خپلوا صحابه وسره په

الله : د شوری وجوب : د شوری میدام په اسلام کی د حکومتی نظام دمهو پهستونو شفه ده چې قرآن کریم اود رسول کریم (ص) سنتو په رهی باندی صراحت کړیدی او د فقهاء کرامو اجماع ورباندی منعقد شویده . شوری دامت حق دی او خلیفه باندی دهی رعایت واجب اولادی دی د شوری په باب دخلیفه تقصیر او کوتاهی ده د عزل موجب کېږی لکه چې وروسته به پردی مطلب وغږی بیو . هه دلایل چې د شوری په د جوب باندی له قرآن کریم او د رسول (ص) له سیرت او د فقهاء له اتوا لوړخه ترلاسه کېږی په لاندی ډول دی . لومړی : له قرآن کریم نځه : پاک خدای فرمائی « وشاورهم فی الامر» ترجمه : « ای پیامبره له خپلوا صحابه وسره په

ایا دمدمینی له داخل څخه
 ددشمن سره وجنگیږي ؟ اوکه
 دمقابل لپاره بهرورو ځی ؟ په
 همدي نړول دخندق په ورځ
 پهشی دانصارو له دو و مشرانو
 هريو سعدبن معاذ(رض)
 او سعدبن عبادت (رض) سره
 مشوره وکړه . هشوي مشوره
 ورکړه چې دمدمینی نه ددېشمن
 د بېرته ګرجیدلو او محاصري
 ماتولو په بدل کي دمدمیني په
 پهشی برخى خرماءه باندی
 ددېشمن دېسوی لوی سره
 مصالح او آشتني پهريهدی اول
 مدېشني څخه خپل دفاع ته په
 له کوم نرمش او ملایمت نه ادامه
 ورکړي او پیامبر (ص) دهه هوی
 دواړو داممشوره ومنله اووئي
 فرمایل چې داکارماستاسي
 انصارو درضایت په خاطرکاوه
 کله چې تاسی دمدمینی نه په
 دفاع کولو مضمونه دمقابل کولو
 او دېشمن سره دمقابل کولو
 قوى عزم او ستنه حوصله
 درسره ده دا زما لپاره
 د خوشال او پیامبر (ص) دهه هوی
 پیامبر(ص) دخپلو صحابه و
 سره تردی حده پوری صحابه و
 مشوره کوونکي و چې علماءو پيل
 دی : « هیڅوک له خپلو ملګرو
 سره درسول (ص) په پرتله
 زیات مشوره کوونکي نه و »
 ب : دمشوری پهريښو دل
 ددولت درئیمن دعزال موجب
 کېږي : کله چې مشوره دامت
 حق دی او ددولت پهريښو
 دهه رعایت واجب او لازمي
 دی نوکه هفه دمشوری په باب
 د پهريښو لو ترسرحده پوری
 د تصور او غفلت حفه کارواخلي
 دهه دعزال او ددولت ریاست
 دعهدی څخه دلري کيد و موجب
 کېږي په ګرطبې تفسیر کي
 داسی راغل دی : « ابن عطیه
 (رح) ویل دی چې مشوره

همدا امت دی چې دسلطني
 خاوند دی او بالمقابل ددولت
 درئیمن په ذهن کي داخبره
 کېښول دی چې دی دسلطني
 او قوت په پیاده کولو کي فقط
 دامت نه وکیل اونماپنده دی
 . سربهړه پردي دمشوري
 داصل په رعایت کولو کي
 دامرخاوند دطغیان او سرکشي
 څخه کوم چې دانسانی صفتونو
 څخه پوصفت ګنیل کېږي
 چلوګيری او مخنیوی کېږي
 متعال خدای فرمائی « کلا ان
 الا نسان لیوطخی ان راه استفنی
 » ترجمه : « حقیقت دادی چې
 انسان سرکشي کوي کله چې
 خپل ځان ہی نیازه اوږي پهرو
 ووېني » .

د : په کوم شې کي شوري
 چاري کېږي ؟ دامت سره
 مشوره کول ددولت په بیلا پیلو
 چاروکي چاري کېږي او هم په
 هفو شرعی اجتهادی امورو کي
 صورت نیسي په کوم کي چې
 نص موجود نه وي ، یعنی
 ددولت رئیمن به هم ددین
 او هم دنیا په چاروکي مشوره
 کوي چصاص په تفسیر کي
 داسی مطلب راغل دی «
 مشوره په دنیوی چاروکي او هم
 ددین په هفو چاروکي چې
 وحی ورکي نه وي موجود
 اخيستله کېږي » په دنیوی
 چاروکي له مشوری غو پېتلونه
 مقصد ددولت په مهمو اوسترو
 چاروکي مشوره ده دمثال په
 توګه ددېشمنانو دمقابل لپاره
 د په ځونو لیټول دجنګ اعلان ،
 د لیویو ترارداد ونو او معاهداتو
 تهل ، او مستحقوکسانوت په
 دولت کي دمهمو عهدو
 او پستونو سپارل او دانسي نور ،
 چې پدی بناء ددولت په دهه
 او جزئی کارکي مشوره شرط
 نده ځکه دانامکنه ده او کومه

دهريخت له تواعدو او مضبوطو
 احکامو څخه ده ځوک چې
 ددین او پوهه له خاوندانو سره
 مشوره نه کوي دهه عزلول
 واجب دی » نوچه اسلامي دولت
 کي دمستبد او خودلایه حاکم
 باقی پاتی کیدولپاره هیڅ مجاه
 نشت .

چ : دمشوري داهميست او
 ارزښت علت : له تيرې بحث نه
 مونږ ته په خرگنده توګه معلومه
 شوه چې داسلام په حکومتي
 نظام کي مشوره دزښت زیات
 اوستره اهميست لرونکي ده
 او ده دليل اوغلت ، هم
 دادی چې مشوره صحی او روغنی
 رائي ده په ځونکي یواځیني لزدة
 ځکه چې هو مشوره ورکونکي
 څخه را په دهه دنائی ده
 او دليل سره یوځای خرگندوی
 چې ددغوار او دوړاندی
 کول او پوهه له پل سره دمقایسی
 او مناقشی په نتیجه کي په
 غالبه توګه حق او صواب
 خرگندېږي ، په همدي نړول
 په مشوره اخيستنه کي په
 کوم زیار او زحمت نه دنورو
 خپل او پوهه وکسانو د معلوماتو
 او هفو تجربه نه ګټه پورته
 کول دی کومي چې نې دکلونو
 کلښو په او په وکي په ، زیات
 زیار او تربانيو سره ترلاسه کړي
 دی په همدي توګه په مشوره
 کولو کې اوی الامر په داسی
 امورو باندی داقدام کولو څخه
 ځغول کېږي کوم چې امت ته
 ضرررسوی او دی ورباندی نه
 پوهه په دهه دهه دهه دهه دهه
 د ضرر داصلح هیڅ کومه لاره
 هم نه وي اونه ډاچې اوی الامر
 حسن نیت په هفه ضرر رفعه
 کړۍ شي .

په همدي نړول په مشوره
 اخيستنه کي امت ته داخبره
 ورپه پیادوگ دی چې یواځۍ
 (رح) ویل دی چې مشوره

او آزادئی که اوه اوکه یه ؟
 په همدى ټول پیامبر(ص)
 دحضرت سعد بن معاذ
 او حضرت سعید بن عباده سره
 پدی برخه کی مشوره وکړه
 چی دمدينې د خرماء دریم
 برخه حاصل باندی دغطفان
 تبیل سره پدی شرط مصالحه
 وکړه چی هخوی به دخندق
 په معرکه کی د مسلمانان په خلاف
 چنګ کولونه لاس اخلي او خپلو
 کورونوته به بیرت ستانه کیږي
 . هفو دواړو حضرات پیامبر(ص)
) ته په ځواب کی وویل : ای
 رسول الله ! هفه کون څه چی
 ته یې فرمائی که آسمانی وحی
 وی نو بی له ځنډه یې عمل
 کړه . اوکه تاسی پدی باب له
 خدا به مامور شوی نه یاست

شوی غنیمتونو په باب معلومی
 کړی لکه چی ددی مسئلله په
 هکله روایتونو کی راغل دی
 چی پیامبر(ص) ددغو غنیمتی
 مالونو په رابطه خپل نقطه
 هفويتے واضح او
 خرگندکه او حاضر وکسانو وویل
 چی « ای رسول الله مونږو
 راضی او قانع یو بیا پیامبر(ص)
 و فرمایل چی خپلو نماینده ګانو
 او مخورو تو مه مو ووائی چی
 هخوی همدا خبره مونږه تو
 راورسوی ترڅو په یقینی توګه
 دستاسی درضایت او تناعنه
 خفه پوه او مطمکن شو . بیا
 زیدبن ثابت (رض) دانصارو
 (رض) په صفونو کی وکړۍ ګیده
 پوښتنه به یې ترینه کوله چی
 آیا دوی ټانع شوی دی اوکه

فائدہ او ګټه هم پکی نشتہ او نه
 کوم حاجت ورته لیدل کېږي .
 او نه پدی باب کوم شرعی
 دلیل په لاس کی لرو .
 ه : دشوری خاوندان شوک
 دی ؟ د چاسره باید مشوره
 وشی ؟
 اوس دا پوښتنه مطرح کېږي
 چی مشوره څرنګه باید سرته
 ورسیجوي ؟ آیا د دولت پر رئیس
 باندی د قول امت سره مشوره
 کول واجب دی اوکه دامت له
 یوی قول بیا یوشوا فرادو سره
 یئی ؟ دشوری په باب د پیامبر
 (ص) د سیرت او سنت خفه
 چی کوم توکی په بینیادی توګه
 تراisse کولای شو هفه داچه ده
 مبارک (ص) په چو چاروکی
 چی په مباشره توګه دعامو

**هفه شوک چی د دولت وئیس باید ورسه مشوره وکړي د موضوع په پرته
 سره فرق کوي او مسایل هم دخل نویت په لحاظ سره ځانګري ټول هرفت ،
 حسن رأي او زورا داراک ته اړتیام حسوسوی چی به دی بنا د دولت وئیس به لزوماً
 د تخصص او معرفت له خاوندانو سره مشوره کوي .**

نه ؟ چی هخوی قولو پرته له خوبیاهم ستاسی خوبې وي
 دینه چی کوم نفرپاتسی شی پدی صورت کی هم منه
 اطمینان ورکړو چی مونږ ټول او اطاعت کو اوکه هفه یواځی
 ټانع او راضی شوی یو، پس رایه وي او له مونږې پکی
 نوموی ټوافه پرڈی خبره
 صریح دلات کوي چی دشوری
 خاوندان قول هماغه مسلمانان
 وه کوم چی دشوری موضوع
 هفوي پسوری ره ط اوامه پیامبر(ص)
 عمل وکړو دغطفان تبیل سره
 یې د مصالحی موضوع پریښو دله
 همداراز کله به رسول (ص)
 د خپلو ټولو صحابه ورسه نه
 بلکه له هفونه د ځینو سره به یې
 مشوره کوله لکه چی پیامبر
 (ص) د بدرا د بندیانو په مسئلله
 کی د خپل و ځینو صحابه ورسه
 پدی هکله مشوره وکړه چی آیا
 دامت لویه برخه وي اوکله به
 له هفوي نه فديه واخلي ټول هفه مسلمانان وي چی

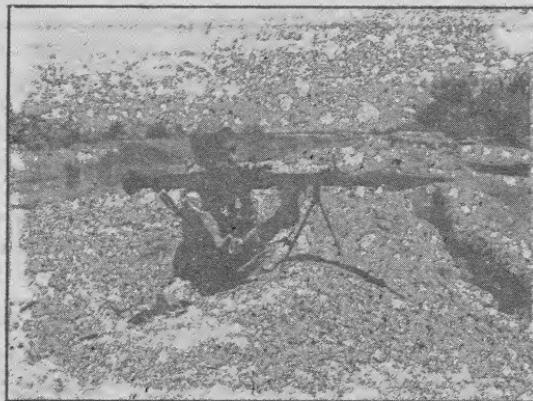
مسلمانانو دحال او مصالحت
 پوری اوه پیدا کوله نو هغه قولو
 سره به یې مشوره کوله لکه چی
 داحد په معرکه کی د مشرکینو
 د مقابلې او جنګ لپاره له مدینې
 منوری خفه دولتو په مسئلله
 کی همدا کارو شو چی پیامبر(ص)
) له قولو هغه مسلمانانو سره
 چی مدینه کی موجود وو مشوره
 وکړه او داسی یې ورته و فرمایل
 چی « اشیر و اعل » ترجمه :
 ماته مشوره را کړي » په همدى
 ټول د هوازن د غنیمتونو مسئلله
 وه چی پیامبر(ص) ددی
 زیات حرص درلود چی د قولو
 هغه مسلمانانو رائی کومو چی
 د هوازن په چنګ کی ګهون
 کړی و دویته دور په برخه

دختگی مسائلو په ارتباوط
مشوره وکړي اوکوم قضایا
او مسائل چې د دعوه هوي مصالحه
په دری اوره پېډاکسو پردوړي
واجېب ده چې دهشی په هکله
دقوم دمخورو او خېږرو کسانو
څخه مشوره واخلي . په همدي
بول ددروړي واجېب پالل کېږي
چې دغنو مسائلو په هکله چې
دهیواد د مصالحه او آبادی
په دری تحلق نیسي و زیرانو ،
تفہی لیکوا انسو او تجربه کار
ماموریتو سره مشوره وکړي
..... تردی په دری چې هفه
(رج) فرمائی ، علماءویل دی
که مستشار (کوم چې له هفه نه
مشوره غوښتل شې) په شرعی
احکامو کېي و دهه صفت به
داوی چې عالم او دینداره به
وي . اوکه مستشار په دنها
وي چاروکي و نو دهه صفت به
داوی چې باید عاقل او تجربه
کاروی .

کیدای شې چې روایو : هفه
شوک چې باید د دولت ریهیس
ورسره مشوره وکړي د مشوری
دموضع په پهړتله سره فرق
کوي او مسایل هم د خپل
نوعیت په لاحق سره ځانګړۍ
ټول معرفت ، حسن راي اوژور
ادرال ته او تیما محسوسوی
چې پدی بتا د دولت ریهیس به
لزومه د تخصص او معرفت ل
خاوندانو سره مشوره کوي .
چې امام قرطبي (رج) په خپل
تفسیرکي زمونه همدي خبری
ته اشاره کړيده هفه رحمه الله
عليه فرمائی چې د
دامرخاوندانو یاندی د علماء
سره په هفه مسائلوکي مشوره
کول واچې دی په کومو چې
دوي نه پوهېږي اوپیا د دین ل
چارو نه په دروي یاندی کومه
چاره مشکله شوی وي او هم
په دروي واچې ده چې د فوج ل
مشرانو او قوماندانو سره

مشوری په وخت کي حاضر وي
اودمشوري موضوع وړپهړي
ارتباوط نیسي لکه د هوازنسو
دغښتمونو په مسله کي . اوکله
په دشوری خاوندان داسي
کسان وي چې قوم دههوي ل
خبری نه ملاته اوپهړو کوي
لکه د غلطان د مصالحي په
مسلسله کس چې پیامبر(ص) په
ددواړد سخدو سره کوم چې
دانصارو مشران او مفسوره
مشوره وکړه . اوکله به
دشوری کسان ځیئي اهل راي
مسلمانان وي لکه چې دېدر
د اسپرائونو په مسله کي
پیامبر(ص) یواشی دهه ذي
رای کسانو سره مشوره وکړي
چې دههوي په چمله کي
د هضرت ابوبکر صدیق (رض)
او حضرت عمر ساروق (رض)
نومونه د یادونې دویدي .

ددي سوابقو په رنځکي

دائل مجاهد زوی
دیوارې د خواجه خان
مجاهد دوزل غواچو

پیوسته به گذشته:

امام ابوالا علی مودودی (در)
مترجم: فداء محمد "فایض"

حکومت اسلامی

چگونه ساخته می شود؟

رهبری است که در زندگی وی (ص) برای ما از ابتدایی ترین دعوت این تحریک گرفته تا قیام حکومت اسلامی و بعد از قیام این حکومت، شکل، قانون پالیسیهای داخلی و خارجی و ترتیب نظم مملکت مرحله واریانجام تفصیلات و تفصیلات نهایت مستند یافته می شود. لهستان با این مأخذ نقشه مختصه از روش کارایین تحریک را خدمت تان عرض می کنم.

زمانی که رسول الله صلی الله به دعوت اسلام مأمور شده است نزدشان روشن است که خیلی از مسائل اخلاقی تمدنی، اقتصادی و سیاسی جهان حل طلب است، امپریالیزم رومی و ایرانی نیز موجود بود، امتیازات طبقاتی نیز وجود داشت نفع برداریهای ناجایز اقتصادی (Economic Exploitation) نیز صورت می گرفت، ویدخلاتی ها نیز انتشار یافته بود، درکشوارشان چنان مسائل پیچیده بی م وجود بود که منتظر تدبیریک رهبر بود، تمام ملت به پستی اخلاقی، افلام، ملوک الطوایفی و خانه جنگی مبتلا بود

براییم بایک دقت ژرفی مواجه می شویم انسیا یی که در ازمنه قدیم گذشته اند، راجع به کارآنها معلومات زیادی نمیتوان یافت. در قرآن کریم بعض اشاراتی یافته می شود، ولی ازان نقشه مکمل ساخته شده نمی تواند در عهدنامه New testament (ment) بعض اقوال غیرمستند سیدنا حضرت عیسی علیه السلام یافته می شود که ازان تاحدی روشن می شود که تحریک اسلامی در مرحله کاملاً ابتدایی خود چگوبه به پیش هیرون، و انکدام مسائل آن سابق، به پیغام می آید؟

لیکن بعداً مراحلی به حسر عیسی (ع) پیش نیامد که راجع به آن اشاراتی ازان چابدست آمده بتواند، درین معامله فقط از یک جا رهنما یی مکمل و واضح یافته می شود. و آن زندگی حضرت محمد صلی الله علیه وسلم است، علت رجوع مابه این سوی عقیدت محض نیست بلکه مامجبوره است، برای معلوم کردن فرازونشیب این راه به آنسو رجوع کنیم در میان رهبران تحریک اسلامی تنها حضرت محمد صلی الله علیه وسلم

روش مخصوص تحریک اسلامی: حاضرین! اکنون می خواهم با ذکر مختصه بیان تاریخی به شما تشریح کنم که تغییر اساسات زندگی اجتماعی و ترتیب دویاره آن برای انقلاب اسلامی، چگونه صورت گرفته می تواند و روش مخصوص (Technique) این تلاشها و مارزات که توسط آن این امریک سرمنزل مقصود میرسد، چیست؟

اسلام در حقیقت نام تحریکی است که میخواهد تمام عمارت زندگی انسانی را براساس نظریه حاکمیت خدا تعمیر کند، این تحریک از قدیمترین زمانه ها بریک اساس ویک طریقه به پیش می رود، رهبران آن مردمانی بودند که رسول الله (فرستادگان خدا) گفتند می شوند، اگر میخواهیم تحریک را به پیش ببریم، لامحال باید از طرز عمل آن رهبران پیروی کنیم، زیرا بدون آن هیچ طرز عملی برای این نوع تحریک خاص نه وجود دارد و نه وجود داشته می تواند درین سلسله وقایع پی سوانح قش قدم اند عینهم السلام می

ازیحرین گرفته تایم تمام مناطق ساحلی عرب همراه با ایالت نزخیز عراق تحت سیطره ایران قرارداشت. در شمال حتی تاسرحد حجاز سلط روم رسیده بود، خودحجاز مرکز بزرگ سرمایه داران یهود گشته بود و اعراب را در جال سودخواری خود آورده بودند در مقابل ساحل شرقی، در افریقا حکومت عیسیوی حبشه موجود بود.

که چند سال قبل بالای مکه تاخته بودند یک گروه هم مذهبان و متعلقین سیاسی و اقتصادی آنان درین حجاز و یمن در بجزان موجود بود تمام این چیزها وجود داشت ولی رهبری را که خداوند (ج) برای رهنماهی مقرر کرده بود.

به یکی از تمام این مسایل دنیا بلکه به مسایل میهن خود نیز توجه نفرمود بلکه بسویی دعوت داد که بدون خدا(ج) تمام الهه را را بگذارد فقط بندگی یک اله را پذیرید.

دلیل آن، این نه بود که بنظر آن قیادت مسایل دیگراهمتی ڈاشت یاد رخورد توجهی نبود بشمامعلوم است که بعداً بتمام این مسایل توجه نمودند. ویکایک آنرا حل کردند مگر علت اینکه در آغاز از تمام طرفها روگردانیده به یک طرف توجه نمود این بود که از نقطه نظر تحریک اسلامی، خرابیها یی که در زندگی اخلاقی و تقدیم انسان پیدامی شود، علت اساسی همه آن خود را خود اختیار (Inde-pendent) (Irresponsible) وغیر مسئول

تصور کردن به عبارت دیگر خود را اله خود ساختن است. یا بعد این است که بدون اله العلمین، دومی راصاحب امر پذیرید. خواه این دوم کدام انسان باشد یا غیر انسان تاکه این چیز در ریشه وجود دارد از روی

اینجاکدام والی وجود ندارد ولایت همه وهمه برای آن یک اختصاص یافته است، اینجاکدام مالک واقایی نیست مالکیت واقایی کاملاً حق همان یک اینجا قانون سازی وجود ندارد.

قیانون ازان وی است که واحد قدار و سزاوار قانون سازی است. اینجاکدام بادشاهی، رازق و مالکی، فرمانروایی، ولی و کدام کارسان، فریاد شنی و فریاد رسی نیست.

پیش کسی کلید اقتدار وجود ندارد، کسی برتری و فوقیت ندارد، از زمین تا آسمان همه بندهاست و بند ها، رب و مولی فقط یک است فلهذا از هر علامی، اطاعت و پابندی

نظریه اسلامی کدام اصلاح بالای در دور کردن ناسیمانی فردی و یا اجتماعی پیروز شده می تواند از یک طرف خرابی و نابسامانی دور خواهد شد ولی از جانب دیگر سر برخواهد کرد، فلهذا آغاز اصلاح اگر شده می تواند، از چیزی می تواند که از یک طرف از ذهن انسان هوای خود مختاری را دور کند و به آن گفته شود.

در دنیا یی که تووزندگی میکنی کدام سلطنت بی پادشاهی نیست بلکه در حقیقت بادشاه آن وجود نارد و بادشاهی آن نه محتاج پذیرفت توسط که آنرا پذیری و نه از نفی توانابودشده می تواند و نه

اسلام در حقیقت نام تحویکی است که میخواهد تمام عمارت زندگی انسانی را براساس نظریه حاکمیت خدا(ج) تعمیر کند.

۱

انکار وزوغلام، مطیع و بابند حکم همان یک شوتشام این اصلاحات ریشه و اساسی دارد به این اساس تمام عمارت سیرت فردی و نظام اجتماعی از بین برده شده از نظر روحی یک نقشه ساخته می شود.

و تمام مسایلی که در زندگی انسانی از آدم تا این دم پیدا شده است، واژ جال ثاقیامت پیدامی شود برای اساس به طریق جدیدی حل می شود:

محمد صلی الله علیه وسلم دعوت این اصلاح اساسی را بدون کدام تیاری سابقه و بدون کدام فعالیت تمھیدی مستقیماً عرضه داشت.

وی برای رسیدن به سرمنزل مقصد این دعوت کدام راه تزویر را اختیار نکرد که قبل از کدام فعالیت سیاسی و اجتماعی درین مردم اثرب ایجاد شود و بعد با استفاده ازین اثر رفتہ رفت.

دیگری رفتہ می توانی در موجویت این واقعه مستحکم و مضبوط خود مختاری تو بدن یک غلط فهمی وزعم احمقانه که حتماً نقصان آن بتوعاید خواهد گزید چیزی دیگری نیست تقاضای عقل و حقیقت پسندی (Realism) این اسم که مستقیماً پیش اوسرتسلیم خم کنی و بند مطیعی گردی. از جانب دیگراین جانب واقعه دیگری نه درین جا حق حکمرانی دارد و نه در تمام این کاینات فقط یک بادشاه، یک مالک و یک مختار وجود دارد، دیگری نه درین جا حق حکمرانی دارد و نه در حقیقت حکم کسی دیگری نافذمی گردد: به این اساس بدون او(ج) بند دیگری شو، حکم کسی را مپذیر پیش کسی سر خم مکن اینجاکدام اعلیحضرتی نیست اعلیحضرتی برای آن یک مختص است

صلاحیتهاي حاكمانه بی بدست آيد و بعداز آن با استفاده از اين صلاحیتها رفته رفته مردم را يکار گرفته تابه اين مقام بر ساند تمام اين چيز ها چيزني نیست، مامي بینيم که يك شخص آنجا برحاست، فوراً اعلن لا اله الا الله كردن ظرآن برای يك لحظه نيز به چيز کم ازان نيفتاد. علت آن جرات پيغمبرانه وجوش وجذب تبلیغی نیست اصلاً روش کارتھريک اسلامي اين است اشرون فوز واقتداري که از وسائل دیگري حاصل گردد قطعاً در کارايin اصلاح نمیتواند کمک کند مردمي که بدون لا اله الا الله.

از بیع بر می افگند و عمارتی براساس دیگري ساخته می شود، امروز دنیا صدای بلند اشهدان لا اله الا الله مؤذنان شمارا بخاطري باسردي می شنود که نه آواز دهنده (مؤذن) می داند که چه میگويد ونه شنونده معنا و مقصود آنرا می داند ولي اگر معلوم شود که هدف اين اعلان می کند واعلان کننده فهمیده اعلان می کند که من بادشاه و فرمانروایي ندارم، حکومتي را نه می پذيرم، قانوني را قبول ندارم. حدود اختیارات محکمه می (Jursdiction) تامن رسیده نمیتواند، حکم کسی نزدم حکم

**امروز دنیا صدای بلند اشهدان لا اله الا الله مؤذنانه
شمارا بخاطري باسردي می شنود که نه آواز دهنده
(مؤذن) می داند که چه میگويد ونه شنونده معنا
و مقصود آنرا می داند**

به اين اساس چيزهايي که از طرفی مورد ضرب اين آواز قرار مي گرفت برای خاموش ساختن اين آواز برحاست بت پرستان برای برهمنيت و پاپگري خود ازان اجسام خطرگردن رئسا راجع به حکومت ورياست خود، اشرف راجع به اشرافيت خود، نژاد پرستان راجع به برتری Racial Super-iority (اوریتی) خود، مليت پرستان راجع به مليت پرستي، اجداد پرستان راجع به طرقه هاي مورoshi آبا و اجداد خود، خلاصه اينک پرستاند گان هریت به يك آواز خطر شکستن بتهاي خويش را احساس گردنده به اين اساس طبق مصدق "الکفرملة واحده" تمام آنهاي که در بين خود می جنگيدند، برای جنگ باين تحريك جديد متاحشند درين حالت فقط مردمي بسوی حضرت پیامبر ﷺ صلی الله عليه وسلم آمدند که اذهان شان پاک بود، واستعداد وفهميدن پذيرفتن حقیقت را دانستند، آنهاي که در بين شان آنقدر صداقت موجود بود که يکباره دانستند که اين حق است بخاطر آن باباني با آتش و مرگ آماده شوند.

برای اين تحريك به چنین افرادي ضرورت بود آنهاي يك دودو و چارچار آمدند و کشمکش افزايش یافت بعضیها ازنوکري و مزدوری رانده شدند کسي را خانواده هاي شان از خانه بيرون کردند کسي را دوست و عزيز و آشنا گذاشت، کسي محبوس گردید کسي بالاي ريك تفتیده خوابانده شده کشانده شدند بعضیها مورد سنگ باران و دشتمانها قرار گرفتند.

کسي په زن، مال، حکومت و هر چيز ممکن تطمیع شد و سعی بعمل آمد تا خريده شون، تمام اين چيزها بيميان آمد، آمدن آن ضروري بود، بدون آن تحريك

نيست رسم ودواجي راقبoli ندارم، حقوق امتيازي، حکومت، تقدير و اختيارات کسي را نه می پذيرم بدون يك الله از همه باغي و منحرف هست شيماني دانيد که اين آواز را گاهي هم به خوش و آرامي تحمل کرده نه می توانند شما اگر گرافيکسي بجنگيد یا جنگيد، دینا خوب باشما خواهد جنگيد. بايلند کردن اين آواز احساس خواهيد کرده که زمين و آسمان يکسره دشمن شما شده است و هر طرف برای شما ماروکزدم و هر چند هاست.

این حالت زمانی پيش آمد که محمد صلی الله عليه وسلم اين صدارا بلند کرد صدا گننده فهمیده صدامي گرد و شنونده می دانست که چه صدابلند می شود.

براساس دیگري باشما همراهی كرده باشند در تعمير جديد براین اساس و تهداب بكارشما آمده شمي توانند، درين کار مردمي مفيد واقع شده می توانند که باشند، آواز لا اله الا الله بسوی شما بیايند، درين چيز کوشابا شند، اين حقیقت را اساس زندگي خود قرار گردد و براین اساس برای کارکردن برخیزند لهذا تقاضاي اقدام خاصي که برای پيش برداشتن تحريرik اسلامي ضرور است، اين است که کاريدون کدام تمهد، از توحيد آغاز یابد.

این تصور توحيدیک عقیده محض مذهبی نیست طوري که من عرض کرده ام اساس تمام نظام زندگي اجتماعي را که براساس خود مختاری انسان یا الوفیت و حاکمیت غیرالله بنایافته باشد

للت وکوب می شوند که
صداقت یک چیز برای آنها
روشن می گردد در دل
آنها خود بخود این جذب
واحساس پیدامی شد که آن
چیزرا معلوم کنند.

آخر این کدام چیز است که
این مردم برای آن چنین
و مصايبی را متحمل می
شوند. بعد وقتی برای آنها
معلوم می شد که آن «چیز» لاله
الله است و از آن در زندگی
انسانی چنین انقلاب رونما می
گردد. با این دعوت چنان
مردمی برخاسته اند که بخاطر
صداقت و حقیقت تمام منافع
دنیا را پشت پامی زند و جان،
مال و اولاد خود را فدامی کنند.
بس حشمت آنها سازم

شد، پرده هایی که بر دل شان موجود می بود چاک می گردید. بالاین پس منظر این راستی مانند ^{آتیوربر} هدف می خورد همین علت بود که بهز افرادی که تکبر و جاهت شخصی یا جهالت چدپرستی یا محبت اغراض دنیوی آنها را نابینا ساخته بود، باقی تمام مردم پسوند این تحریریک برگشتند، بعض زودبرگشتند و بعض تا وقت زیاد دربرابر این تحریریک ایجاد مزاحمت کردند مگر زودیابیر هرشخص صادق و پاک و اداربیه برگشت به اینسو گردید. (ادامه دارد)

گرسنگی، جلاوطنی وغیره می گذرد توسط تجربه شخصی، تمام کیفیت آن هدف، پر قلب وروح او اشرمی افگند وتمام شخصیت آن به آن هدف تبدیل می شود، برای کمک با تکمیل شدن آن چیز برآنان نماز فرض گردید تاماکان پهراگندگی نظر درگردد، نظرش برهدافش باشد که آن راحاکم خود میداند، باربار برها کمیت آن اعتراف نموده عقاید خود را استحقان پخشند و مطابق حکم آن پایید در دنیا کار گنند.

عام الغيب والشهادة آن؛
مالك يوم الدين بودن آن،
وتفاهر فوق عباده بودن آن كاملاً
ذهن فشين آن گردد و درهیچ
حالت بدون اطاعت آن حتى
خيال اطاعت دیگر درد
وذهن خطورنکند.

ازیک طرف تربیت آیندگان
این گونه صورت می گرفت
واز جانب دیگر بر اشرار این
کشمکش تحریک اسلامی
نشر و توسعه می پافست . و تئی
مردم می دیدند که چند نفر لست
و کوب می شوند ، محبوس می
شوند ، از خانه های شان رانده
می شوند ؟ خواهش
در آنها ایمن شوق و چذب
ایجاد می گردید که این همه
شوروش و شوق چرا ؟ و چینیکه به
آنها معلوم شد که پرای «زن»
«زر» و «زمین» و «لیلیت» چیزی
دیگری نیست ، کسی نسبت
به آن غرض شخصی ندارد ،
این بندگان خداصرف بخاطری

اسلامی نہ استحکام یافتہ می
توانست وہ پیش رفتہ می
توانست ۔

نخستین فایده آن، این بود که مردم عادی دارای کرکتوواراده ضعیف اینسوآمد نمیتوانستند، آنها یعنی که آمدند بهترین چوهرنسل آدم بودند که اصلاً به آنها ضرورت احساس می شد، هرای جدا کردن مردم سره و ناسره طریق دیگری که بیایند واژین بوته آزمایش پذیرند، وجود نداشت.

مردمی کے بعد اُمدادنے، بخاطر کدام غرض شخصی یا خانوادگی یا کدام مقصود قومی مجبوریاً متقابلہ ہامصالب نہ دندنے، بلکہ محض ہماری حق و صداقت، بخاطر خدا(ج) و رضای او(ج) لئے وکوب شدن دبرائی او گرسنگی رامتحمل شدن دبرائی او جان دل دندن۔

برای آن تخته مشتق
چلکاریهای هم
دنبالهاتر اگر فتنند. نتیجه آن،
این پوهد که در آنها ذهنیت
درست اسلامی که برای آن
ضرورت بود پسدازید.
روین گها کرکتر خالص
اسلامی پیداشد، در خدا پرستی
گها خلومن بهمان امد
والهزایش پافت درین تربیتگاه
زیردست مصایب، طاری
گفتگن کیهان اسلامی یک امر
طوفان بود، زمانی شخصی پی
شدی یوسف خیزد و از مراحل
گلستانی، هزارزه مصیبت
گلستانی، پریشانی، مرگ، قید،

د هفو خذ کو حلاقت چې د استه هار چیانو په اشاره يې د جهاد له مور جل نه په کښې
اھسته ټپنی سره د میامت وکړتنه راوتني همداسي بکاري چې د خپل ملت دا تو ولني
ترهانۍ دروس اوامر یکاتر خوبنۍ تربیان کړي.

د افغانانو معنوی پسرلی

سفر ځپل غم و هلى قول سپهره مخون
تل آزادی په خوشالو لکه نثارو گورم
د آزادی مبارکوی به په هرځای نمانه بشی
د امحلونه هري خواته برگزار و گورم
زمکی چې شاهی دهی په ډومنځ د اغزو ځنګلونه
په خپلو ستړ ګوئی بیا هم ګل و ځنګلارو گورم
هه ویرجن زړونه چې غوځ دی دظام په ځنګل
د آزادی په مرهم یوغ هريو په هارو گورم
تول پیشان اوږدی میندی غم زړه میرمنی په
د آزادی د ګل به ټوي مسست و سرشارو گورم
سیو هیوال چې بیا سمسمو دی دکر ګر په متو
په صنعتی چارو اخته هريو فن ځانو گورم
کنه و کهر خراب کورونه دالجاد په هیو
ودان و دان په بنسکل لابن د جوان معمارو گورم
تول مساجد چې ماحدا نو په سیزلي
واړه اباد پکی هرڅوک په استغفار و ګندم
د حبل الله په مزی قول افغان تهل چې دی
هريو د بل سره مرستیا او مدد ګارو گورم
زمونه تاریخ چې په نهی کېي انتشار یاد پېښي
بیا لیکل شوی دغه نوی زنگارو گورم
د هیوال پلورو د بنمانو غړښو دی په غاړه
خاق و پرچم غلامان قول ځوپند په دارو گورم
هه کسان چې د اسلام چامه کې دی اخاشان
دغه خوکان متعاقبین سیو په نارو گورم
څوک چې کوشش د خاندانو اکمنی شه کوئی ځلک
د اپت مریستان او مختورن قول شرم سارو گورم
مجاهدین اوی اوی سرکوبی په دنیا او عقبی
هريو شهید د کرامت په لوړ معیارو گورم
داسی بهار د افغانانو معنوی هدن دی
وی دی دائم چې تئی خونداونه استمراو گورم
غشت اوواړه چې د دی تک شکر ګذارو گورم
بهارې هلت وی چې اخپل واک واختیار و گورم

یم میله مند چې آزادی بشکل بهارو گورم
نظام د دعل د اسلام چې په ټارو گورم
خبرچې وشي د ورثلود هیوا په لوري
د اسی اعلان به بربال دژوند اسراو گورم
دغه تیاره غمنجه شې چې شی له خیره صبا
په خپلو ستړ ګو خوچلا نده سپین سیارو گورم
د شهیدانو آرامگاه ت چې مهاجر ګورم
ګیله ی د ګلو چې په هر قبرانبارو گورم
د قبیدو د عاوی وشي د هجرت اوچهار
شوشاونه شې د تیامت په درج پسیارو گورم
غایه په غایه هر افغان پاکستانی ورونو ش
خدای پامانی په دود یوبل دغه هارو گورم
د هر چازه کې به موجوده د خوبی وی ځپاند
چې کاروانونه د افغان په کالوبارو گورم
دو سایطو عزادی چې وی تیاری تلوت
کله به زه د دی کاروان بناسته قطارو گورم
هره جنگله کې به بیرغ د پاک اسلام پېښي
پری لیکل شوی دالله (ع) نوم باوقار و گورم
چې ورد اخیل په دروازه د نومیالی توړخم شې
په خپل احساس به لوي کرم د ګرد ګل و گورم
په هر قدم چې کاروانونه منځ په دهاندی درومي
دغه منظر په پوکامیاب لوي افتخارو گورم
په هره خوله به د خدای (ع) نوم او د اسلام ناري وی
د اشعارونه به د مینی خاص اظهارو گورم
د مجاهدد کارنامو او شهامت له و پیاره
په هره سیمه دیاد کار بنسکلی منارو گورم
چې په واحد صف کې راجمعه هونهان وی سره
قول د شمنان د دین وطن ذليل او خوارو گورم
دابه لوي دیارو چې افغان هی خپل وطن په لوري
د اموسمی بهار ځنګل افال افغان ته سره لمبه ده

سیاسی تبصره

"سباون، مومند"

نجب

د گورباچوف

انگی

خولکه چی دمبشر حسن خان دیتنه نه دی پام شوی، چی لوترد «پروتستانت» مذھب په رامنځته کولوسره «کاتولیک» اوکه بهترووایو د مسیحیت ستني ولیزولی . داسهی ده چی نوم خوهماғه د مسیحیت و؛ خوتقدس یې پایمال شو.

همدغنسی گورباچوف هم د خپلوا اصلاحاتو په عنوانلو سره کمونیزم ته سخت گوزارورک، د گورباچوف اصلاحات (!) په، چې لاییری یې دلوتر پرزعکس، دخپل مسلک له داییری، چې کمونیزم دی، دوتسوییری هم ورکاوه .

د اچی د گورباچوف اصلاحات ترکمونیزم زیات دروسی شاهنشاهی دبرم اوپرتم دژغورنۍ په خاطر ګټو، دخپل دغی ادعا داثبات له پاره ګن دلایل هم لرو. دلته یېوازی څرنګه چې دلوتر اصلاحات له مسیحیت څخه د سرغیاروی په زموږ دا تایيو اوسرېښندنو په رنځکی دی موقسوع ته یوځځلنډ نظر اچوو:

پېړۍ نیمه به کېږي؛ روسي بنکیلاکېر زیباریاسی چې له دخپلوا پخوانیبو او اسلامارو او سپړرمیو د وړاندې کولو تکل دی .

دی دویمنی صورت ته ترجیح ورکړه، او داځکه چې دده دواکمنی په دوره کی دبل هروخت په نسبت دروسی امپراتوری ددپر وړی کېدو خطړغابونه تیره کول، دسره پړع دنه ماتیدو ریکارډ په افغانستان کې مات شوی و، نورد پخواګوندي وړخنې د چا دومره ستړه نه سوه .

که څه هم خینې د گورباچوف اصلاحات (!) په، چې لاییری یې دلوتر پرزعکس، دخپل مسلک له داییری، چې کمونیزم دی، دوتسوییری هم ورکاوه .

د اچی د گورباچوف اصلاحات ترکمونیزم زیات دروسی شاهنشاهی دبرم اوپرتم دژغورنۍ په خاطر ګټو، دخپل دغی ادعا داثبات له پاره ګن دلایل هم لرو. دلته یېوازی څرنګه چې دلوتر اصلاحات له مسیحیت څخه د سرغیاروی په زموږ دا تایيو اوسرېښندنو په رنځکی دی موقسوع ته یوځځلنډ نظر اچوو:

کمونیزم نه نفی کوي؛ بلکې په یوه نوی اوامقولد بنه دهه

گورباچوف په خپل وار ترخپلوا پخوانیبو او اسلامارو او سپړرمیو د گورباچوف چې نن سبا یو غرپربل ول، داپای دوخت او حالاتو غوبښته ګهای شو . که تراوسه، خطريسوazi کمونیزم ته متوجه و، او د هغه دژغورنۍ له پاره به روسي واکمنو لاس و پښۍ وهل؛ نوبه دی وروستیو کی یوه بل خطړهم روسي واکمنو ته پتون وړپاوه . او هغه دايللو او لس و آزادی غوبښتنې غورځنګونه وو، چې بالاخره دروسی امپراتوری پروویش او تجزیې منتجیدل . نواوس روسي واکمن په دووکې راګيررو: یا يې باید د کمونیزم لکې راتینګه کړي واي، چې پدې صورت کې له کمونیزم سره روسي امپراتوری هم سرخو، او يې بیا دروسی امپراتوری دژغورنۍ او بچاوته ګارویل واي، په دی صورت کې که کمونیزم سرخو، وړخه امپراتوری خوله ده دې دې کید و بچیده (!)

گورباچوف په خپل وار ترخپلوا پخوانیبو او اسلامارو او سپړرمیو د

اسلامی انقلاب دادب په ورانگوکی

رحم بر احوال فرزندان دورافتاده اش
زانکه هستند دل کباب ازداغ هجران وطن
خاک فروشان راخدا یاکن تباہ و سرنگون
برسر قدرت بیاری دوستداران وطن
جمله محبوسین را از تید زندان کن رها
 بشکنان زولات رازپای شیران وطن
روزی گفت با من یکی از هر روان راه حق
هرچه می گوشی بگواز تهرمانان وطن
درجوابش گفته ام تازنده باشم درجهان
می کنم توصیف شمشیر دلیران وطن
آرزو دیگر ندارم در دام ای دوستان
گربیشم بیرق سبز فروزان وطن
یا الهی گرچه «ناخوان» رالیات هیچ نیست
کن شمارش در قطار عنديلیبان وطن

عبدالخالق غیور مناجات

الهی سنه ام راشعله ورکن
بسوزانم در آن حام دگرکن

پده سوزش که از سوزش بسوزد
بسوزانم زسوزم بهره ورکن
مرادر آتش خویشت بسوزان
کبابم کن زاشکم دیده ترکن
از آب دیده ام سازاب رحمت
زیبارانش نهال بارورکن
انهال کوزفیضت بهره ورنیست
اگر طوباست که رزیز تبرکن
بن آتش بسوزان شابن و برگش
خدوش خاکمیتر و دودش ایسرکن
الهی نیستم گرلایق هیچ
زعصیانم گذرسویم نظر کن

استاد بیرنگ

خدا خیرکند

پازدل در پی پار است خدا خیرکند
سفرش جانب دار است خدا خیرکند
دوستان در پی اشغال مقام اندولی
دشمنان دست به کار است خدا خیرکند
نظم آهسته شود دور زمزله ما
فتنه ها همچو شرار است خدا خیرکند
گرچه نزدیک به سرمنزل مقصود شدیم
جرس ازنال قرار است خدا خیرکند
های و هویی که فتاده است در این مرحله چیست
این همه مکرکفار است خدا خیرکند
بیارو اغیار سراسیمه و بی تاب شدند
افق الوده غبار است خدا خیرکند
حرف بیرنگ و صفارانه شنود هیچ کسی
گوش ها خسته وزارت خدا خیرکند

غلام محمد «ناخوان»

وطن

ای وطنداران از خون شهیدان وطن
لله گون شد دره و گوه و بیابان وطن
 طفلکان کودک و رپیر و جوان و مرد و زن
شده خاک و خون پراپرای عزیزان وطن
ای خوش آنانیکه باعزم متین و قلب پاک
کرده اند جان عزیز خویش قربان وطن
سلب آزادی نموده کاسه لیسان روس
کی تحمل میتواند شیر مردان وطن
ای کریما رحم کن برحال ماما از کرم
پرطفیل گریه شب زنده داران وطن

شمع مشکبوی

جان باب آمد به جران یار مهره‌زی کجاست
شام ظلمانی مارا شمع مشکبوی کجاست
آنکه بودی در مصایب غمگسار ماچه شد
تاكشید دستی عنایت پرسرو روی کجاست
بید ماغی سخت در رنج و غذاب می شد
به مشام نکهتی زان عنبرین موی کجاست
شدنشیب ما بدوران تا چدائی از تضا
قدرتی تغییر تقدیر یکسرمی کجاست

در طریق مهرو الفت آنکه بودی پایدار
در سر میدان یاری با هیاهبوی کجاست
آنکه بودی چون شفق در صبح‌گاهان سرخرو
بهر دیدار عزیزان در تکاپوی کجاست
وانکه در پیکار با خصم لعین میداشتی
از قلم تیغی بکف با چین آبروی کجاست
دیاشتی آنکو یکی طبعی چو بحر پیکران
وزتلطم های نازش چوش پهلوی کجاست
وانکه در پیکار سربودی به «منون» ازوفا
نیک یارمه‌زیان و فرد «دلجوی» کجاست

خادم فاریابی

ای قلم

ای قلم پنویس که مابر ضد خون‌خواریم و بس
با زگو برد شمنان از خیل دینداریم و بس
یکقدم این دل نرفت بالهل دنیای وجود
دست برداریم و گویامست پریکاریم و بس
ورنه بامابود شیخ وزاهددیزینه چون
رفت سوی این و آن، مالیک سرشاریم و بس
سنگباران کرده و گاهی پما از هر طرف
خوش بگفتند. و مگر ماهم، چه بیداریم و بس
ماچراغ حق فروزیم و پراه خود مگر
خارو خس سوزیم و دائم مست دیداریم و بس
مازتیغ (لا) نبرداریم دست خود مدام
قتل دشمن کرده دائم عاشق داریم و بس

ملنگیار

دناگار به لیکه

چی غزل ولیکم

احسن شه اور شه اسره اله شه چی غزل ولیکم

قالمه ته دیدا در اسره شه چی غزل ولیکم
 دوخت نمرود ته دحق توره شه په پاکه زبه
 دباراهیم (ع) دراز زغمه شه چی غزل ولیکم
 دفرعونی زبور او طاقت دور کید ولپاره
 درود نیل لویه خپه شه چی غزل ولیکم
 د عظیم خاق شمعه خلیری په محفل د مینی
 ته بیت د جسن پرورانه شه چی غزل ولیکم
 د صداقت خیرانه و کره د صدقیق (رض) له رازه
 د حقیقت سپینه دریوه شه چی غزل ولیکم
 د دعالت دوخت تمثیل شه بیوچل بیا نیزه ته
 جورد عمر (رض) دوخت کیسه شه چی غزل ولیکم
 چی په انس وی په اتن لوح ته د حیا سکب شی
 بیاد عشیان (رض) سخنی دیره شه چی غزل ولیکم
 شه هغه توره چی ماحد ترینه په تپیسته کی و
 زن د علی (رض) دلاس اوسله شه چی غزل ولیکم
 چی درجنت د هووچال وی هریتیکی دی بیا
 د پاکو وی توسره قطربه شه چی غزل ولیکم
 کاغذه ته دحق پیغام سنگرقة یوسه زما
 دلوی اشهید حمزه (رض) اسیده بشی چی غزل ولیکم
 لویدیح ختیح گوته په غاش هیبت وهلی ناست دی
 دیری لویه هنگامه شه چی غزل ولیکم
 حان دریا لاه درانه لرن ملنگیاره ژغوره
 د بیرنگی د باغ میوه شه چی غزل ولیکم

غلام رسول «اکوهستانی»

صhra

زرموز این جهاد ما فگنده سایه
 در صhra میخواهیم
 صدای وضع پیروزی به مسکو
 شغل اندازد
 هزاران روس وحشی کشت
 و ایانده در صhra
 نبردا ملت بیچاره می‌اسزم
 تولد یسته
 گه دائم بشکند زنجیر روسان
 صخره در صhra
 شگشت روس یک تاریخ عبرت
 بهرد نیاشد
 ندیده دیده بینا چنین انگیزه
 در صhra
 مجاهد رزمجوی باوفا در راه
 آزادی
 بیاشد تاخروج رو سیان مردانه
 در صhra
 خداوند! دعای مادرگاه است
 قبول آفتاد
 مکروت سحر خیزی بخاک
 افتاده در صhra
 صبا کاشن فتح و ظفر بزم پیام
 آرد
 که استقلال این ملت شده
 افسانه در صhra

دز وای جنازه

مه کهه ، خیردا هرچه دی وی ورسره شوی وی او زه یی خوایمان می دی خدای (ج) پیشندم ، زه یی چی ولیدم وی نه خطا کوی ، خو بیابه راته ویل حبیب کاکا ستیه مه شی ، گنگه دی لور په او بوه اینه بی ، شیطان وسوسه راولچول چی که لوته خوبه راوتل نه یی ، ماورت وختنل ، هوای خوهیشونک راته نه واپی چی زموه لوگری ته ضرورت دی ، هفته لوگری مویسکی شواوبیا یی سروخوزاوه ، له پوچه فکروروسته یی وویل : زمالووکره ، داخلک د چاحال ته نه گوری ، خپل کارکوی .

بیایی رات وویل : کاکا چی رات بشکاری چی خه گرانه درت پیښه شوی رنگ دی دیرتغییر بشکاری ، حال به راته واسه ؟ درتے وه می ویل دخدا (ج) رضا په آسانه نشی حاصلیدای ، دنیا فانی ژوند پای ته رسیدونکی دی . آخردا خارت لپاره هم خه کول پکاردي ، که دسیری ژوند په دنیا گهلو تیرشی ، په اختر کی یه لامنگول ولایوی لاسونه به مرده بی ، خو هیچ به بی په لاس نه ورچی ، په همدی هیله منی خپل . زلئی زوی یوسف چان ، جهادته لیپلی باقی بد (۹۷) معنگی

مه کهه ، خیردا هرچه دی وی خوایمان می دی خدای (ج) نه خطا کوی ، خو بیابه راته ویل حبیب کاکا ستیه مه شی ، گنگه دی لور په او بوه اینه بی ، شیطان وسوسه راولچول چی که لوته خوبه راوتل نه یی ، ماورت وختنل ، هوای خوهیشونک راته نه واپی چی زموه لوگری ته ضرورت دی ، هفته لوگری

له گحانه سره می وپتیله چی په چورتونو او سوچونو کارونه سرته نه رسی ، کارکول پکاردي ، فکر راغی چی نورخوب گه نه پوهیبوی ، راخه دلدونو وخت دی ، په لوپسی ووچه ، هر پتیه ته ورجم اوله سلام وروسته قبی دللو پوپتنه کوم ، خسوی لوگری ته ضرورت لری ، خوچی زمان سپهینى بیهی او ناتوان بدن ته گوری واپی ، باباجی لوگری مونه لگی ، له یه پتیه روان شم بل ته ولاشم ، هر گهوله همداخواب راکوی ، باباجی لوگری مونه لگی ، بیا سروخوزوی پخپلو کی سره واپی ، توبه داسپین بیهی اولو !!؟

په اخترکی دیوه داسی انصار پتیه ته ولاشم چی یوه ورخ می په جومات کی خبری اتری

هیچ خپه نه یم ، فقر پیغمبر علیه السلام خپل دیارمول ، ددین ملاتن کونکی تل په مسکینانوکی پیداشوی . پریبهده چی نورخپل زامن په لندان اوامریکا کی وروزی ، زموده لپاره شهات فخر افقر مو دیاربدی ، له وطن راوی سیو خورول ، دیوست جان راجهادته تلکو او ده جرت امشکلاتومی فکرلو پرگلوده کهی و .

په کورکی موظیع نه درلودل ، دا خترورخی رانزدی کیدی ، او بیچانوسی ثول اوویل به بی ، پلاره ! زموده دا ختر جامی او خپل هم نشته ، خلکوبه راته ویل ، سور دی دپیسوسی لا لهانده وی او تادی خپل زوی جهادته لیپل وی ، بیهه دی سپنه او غابش دی وتل دی ، دخلکو ژوندته و گوره او تاته ، جلک په خه حال کی دی او ته په کوم حال کی بی . له یوه سورا سویل وروسته حبیب کاکا وویل ، زه هم حیران یم چی زه خو یوده قان وم ، بل کاروبارمی زده نه دی ، اخراخه باید وکرم ، دژوندانه دامشکلات می په هجرت اوجهاد پیشمان نه کهی ، خدای

بر تصرفی بولو د علامه اقبال

نقدی هر جزو

صوفیانو ته منسوب داسی
نکردن لومه‌نی وخت دنماينده
لیکنی (په ایران کی دفلسفی
ارتقا) په متن کی په لبر
په پیشوند، اورهبانیمه تلقینوی،
او داسلام دژوند له نظریه
شدت «ابن عربی» تعریف
او تووصیفوی، او دخیل مستقبل
لاربند او مرشد «رومی» ته دا
حای نه ورکوی.

داتبال په وینا دھف
دنلسفیانه انکار لومه‌نی گام (په
ایران کی دفلسفی ارتقا)
دكتاب تالیف دی، پدی
لیکن کی هف په حانگه‌ی بول
دراند، اوکه تش دھینوورگدو
عناصروله مخی چی دھفه په
وراند، اسلامی، حیثیت نه لری،
رد، اونورمنی؟ دلو یوسوفینانو
او منکرینو په باب دھفه نظرخه
دی؟ د محی الدین ابن
عربی» دفصوص الحکم نومی
دنوی فلسفی په ژبه بیانوی،
او دویم دتصوف د موضوع په
عمل لاره د تحلیل زیارگال،
دكتاب په نوولسواخونوگو،
او زیبات د صیوفیانو
دلیکنهاو تصوفی مسایل و سره
اویکی لری. دا بحث اقبال
دانیبی پیلوي.

دادنننی وخت دختیج آپوهانو
فیشن گرخیدل، چنی داغیزو
دکریو لقون کوی، له شک پرت

دختیج نومیال،
سترجور عارف «اقبال» په خپلو
تلهاتی آشاروکی دمسلمانو
صوفیانو له آشارو، افکارو
او خیالاتونه په ارت مت گته
اخیستی ده، او په خپل فکری
نظام کی می دھسوی
دبیوتوخینی اجزا او عناصر مثل
هم دی خوپوشتنه داده، چی
په داسی حالت کی بیاول هفه
(اقبال) دتصوف
او صوفیانو مخالف گانه شی، په
عام بول ددی خیال اخچ
داتبال له هفی لیکنی نه
اخیستل کېږي، چی دھفه په
مشهوره مثنوی «اسرار خودی»،
کی وراندی شویدی، داد
افلاطونی فلسفی دخودی نفی
ده، ده فلسفی «خودی»
تردید اوورتله دخودی نفی
دھینو صوفیانو مسلک پنشت
او داسلامی امت دزوال انحطاط
او کمزوری لامل و بلل شو، چی
داتبال له «ژوند خوچوونکی
تصور» سره لاس و گریوان
ښکاری. په همدا بول خینو

پھری دنیا بیوی په وروستیو کی
سیاسی پدلو نونو پوربینست د
بنوامیہ حکومت (۷۴۹) م
رانسکورشو، پرسنڈ پریانو
نندد، اول ایرانی دین خفے
درسرگرونکو بخاوتونه، په
خرسان کی د نقاب پوش
پیغمبر پیڈا کیدل، دھفے
دلپولیانو په مذہبی لباس کی
سیاسی خوکھتونه او گلودلی
خوروں، بیان نہمی پیپھی په پیل
کی دهارون دزامن دزامن
دامین ترمنج دوا کمنی دلاسته
راوی و پاره کشمکش، ددی
وخت دسیاسی گدو لای نسبی،
نہیانی په گوتے کوی . لہ بیل
خوا او خت په عباسی حکومت
کی داسلامی علومو
او فنون د ترقی د معراج زمانه و ۰۵
او په همدغه وخت کی دمزد کی
پاپک دپرک پسی بخاوتونو لھوی
پیل شوہ، چسی په لیڑه
سخته بی مخ نیوی او شو،
داشت د ۱۶۸۱ او ۳۸

د اکارست تاریخی ارزشیت لری، خوپدی په شرط چی دابنسته ز تکی له پامه و نه غورخول شی، چی انسانی ذهن حان ته ازاده حانگرتیها لری، او پخپله په خپلو محرکاتو د عمل په نتیجه کسی، په تدریجی بول ل خهل ذات نه داسی حقایق استخرا جوی، چی سبایی پیغمبری، پیغمبری یومبی په سورو ذهنونو کی هم متواتع پهاتی شوی وی، هیث یوخیال دکوم قام یامالت روح ترهفی نهشی کلابند کول، چی ترخه ناخه حده بی هف خیال خپل نه وی، بهرنی اغیزی بی ل شک پرته له ژور غیر شوری خوب نه رابیدارول شی، خوحقیقت دادی، چی له تش کدھه نه شت کیبری.

د تهدیبی اعلامی خیرنوبه د گرکی داخخونو ددی لهون اغیزه په حانگری بول په هفو تسانیه نوکی سترگوت راچی، چی د مسلمانانو د انکارو او خیالاتو د هفوی د علومو فتنو، تهدیب او تاریخ د خیره لی په نوم لیکل شویدی، او ددوی د پل نه زیارات په هف میدانونو کی د مسلمانانو کارنامی تش دنورو اخخونو، منابعو، ذرا یعنی اووسایلونه لابن ته راغل، ثابتیجی، چی په حانگری بول دامنابع غیر اسلامی وی، او په حقیقت کی داد علم او خیره نیونی پوشکل بی، چی له یوی خوانه ری پدی باوری کهی، چی له مسلمانانو سره چی کوم علمی او هنری روایات تهل، هف ددوی نه دی، اول بل ایخ پخپله مسلمانان چی نن د خیره نی په میدان کی بی لاس و پسندی، او پر هماغو دل، تحقیقات، تکه کولو ت

ا - دازیات و کم د سیاسی گیوای وخت و . داتمی

چی دنیا پریپرسودنی کوم رحجان لیدل کیسوی، هف په مجموعی دول دنگو عیسیوی راهبانو دترک دنیا داسلک ورانگی بنکاری. داتبال په خیال دارحجان داسلام دروح پریکنده منافی دی . له دی چرگندونو وروسته هف وایسی داپس منظر اوچاپریمال و او دیادوشو لامونو اوچواکونو تولینیزو اغیز او عمل دصوفیانه خیالاتو په زیبیدلو اوچلاورکولو کی چرگنده برخه واخیسته . که مورداپرائی ذهن اوارتنا خوچنست دپوهیدنی په چوکات کی بنه راتل شی په همدي لپکی علامه اقبال دنوفلاطونیت داغاز اوارتنا خواته په اشاره چرگندوی، چی دنوافلاطونیت له پیلامی پومبی دارمول حالت وو، او داسی نتایج یی وزیبیولو. دوخشی پیرغلگرانو پرله پسی پیرغلبو دشنهنشاهی مانیو دخیو په شنهنشاهی بدی کهی یعنی دهخوی هف ژوند چی دعیش و عشرت او دمانیو دمسحور کونکو فضاووکه وه، هف دپرله پسی چنگ، غارتونو اوتباهی سره مخ شو، او بیا په چانگهی دول پدریمه پیهی کی دحالت بنه پیاوی شو. علامه اقبال د بطليموس یوه وینارا اخی، چی هف پکی دخپل زمانی دسیاسی گلودلی پیادونه کوی، په اسکندریت کی هف شاوخواگوری، چی خلک مذهب په باب تبریوه حد، بی پرواشوی دی: په روم کی هم هف ته ژوند په باب دیغوره

۴ - داتبال په وپاندی خلورم سبب هف مذهبی مباخشی او مناظری وی، چی دبیلابیلو عقیدو په علمبردارانو کسی ونیشتی، او مامون یی سرپرستی کوله . په چانگهی دول داشاعره او عقلیت دپلوبیانو بحثونو نه یواگی داچی مذهب یی په بیلابیلو نقہی پولو کی کلابندک، بلکی یوداسی رحجان یی وزیباؤ، چی په هفی کی دورو، ورواختلافاتو او مباخشونه دروح ددیری لوپتیا تحریک رامنځ ت شو.

۵ - پنځم علت داو، چی په مذهبی مینه او شدت کی چی دلومهنسی دور داسلام چانگهنه وه پهاراين برد، په شعرونو کی، پوره کمی پیش شو اوددی

سکوته دېک فکراوت اسلام دزانګوملگرتیا خپله کیه، داتبال په وپاندی ژوند په باب دارچجان دلومهیو پیهیو دمسلمانانو له هف اندازنه بیل تمايل لاره، چی سامی باله شي، او پری اړیاپی مهر لکیدلی وه . او داتبال په وینا په « وسیع القلب وجودیت » منتج شو. ددی تمايل ارتقا په تدریج اوورو، ورو دایران دسیاسی آزادی له شیبو سره متوازی پرمخ تلل چرگند پجدی . ۲ - داتبال په فکر دویم لامل له اسلامی عقلیت پالانی نه دزیبیدلی تشكیل میلان دی چی پومبی ظهوری د، پهاراين برد، په شعرونو کی

دادنښی وخت دختیج بوهانو نیشن ټرڅیدلی چې داغیزود کوپیولیتون کوي .

شکاری . دایسپوند ایرانی شاغرو، چی اویی ریانی گانه، اوک هرنا ایرانی طرز تکره کرکجن . له بل خوا دعقلیت پهالشی رحجان په قدرتی دول بالاخره دعلم دیوه داسی اعلی عقل ماخذنه دکتی اخیه هشواره چې کره، چی اظهاری دتشییری په رسایلو کی لیدل کیږي .

۳ - د تصووف د مسلک د پرمختیا دریم لامل داتبال په فکر نقہی موشگانی او د بیلابیلو نقہی مسلکونو لکه حنفی، شافعی او مالکی نقہاو، وچ زهد، او د حنابله نقی په سختی شره د فکر د آزادی تردید و، چی صوفیانه تفکر یې پیاوی کو، له مامون نه وروسته پرولسونسودی نقہاو اغیزه پیره ژوړه وه .

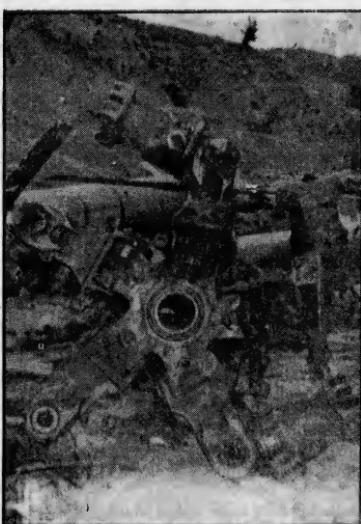
بیلابیل نومونو چی کومی دل
را پیدا شری ، ده گوی تهولو
مقصد یوو .

تاریخ پوهان چی په ایران
کی دزندیقیت دخوریدنی کوم
وجوهات خرگندوی، یسویی
دادی، چی دامنه هب
دزردشتیت او نصرانیت ترمنج
منج پروت و، او پردي سربيره
دمسلمانانو گینی خبری هم
پکی لیدل کیبری لکه چی ویل
کیبوری، چی مانوی پهارزدشتی
به هم شپه درج خوچل لونج
کاوه، او له ماننچه یومبی به یی
اودن هم کولو. پدی خبره
پوهیدل سخت دی، چی له
یوی خواتصوف په داسی
تعلیماتو ودان شوی گنبل
کیبری، چی دگره نهینی
او دنیا په یشودنی بلنه ورگوی،
اوله بله اړخه صویانه تعلیمات
دهنیو نهرا اسلامی
خوچلستون ترا میزی لادی
راتو کیدل باله هی، چی سره
سیاسی او مل وو.

برگ رالخوار
د زمانویه ۱، ۲، ۳ و بخت چوی
طلائید ته ورسیدی؛ نوداده
یعنی دهانی پیروان دنیه ل
معن ل درک که؛ پیوه دلیت
هم ناست و که گیری آنکه چوی
داوره پژوهشی خلائق را
د میتوخپر و پله ورگیری؛ او وایه
چوی ل بد و خپر و پر فیز و گیری
ددنیا مین پرسیدی؛ د آخرت
لباره سنه گماروگیری؛ خو بیبا

مرخوم بی میقین نه بلکن تیاس
 گنی، دجالتراء یادتیرته،
 اپیکی تش له هندوانو سرہ
 ندی، دنهی په هیچ یوه
 مذهب کی به هم له حج نه لویه
 پولن نه وی، له حج نه وروسته
 گردجاجیان درسول مقبول
 دصل الله علیه وسلم، مبارکی
 روپسی ته ورتگ دایمان یوه
 برخه گنی که گه هم دی
 مبارکی روپسی ته ورتگ دحج
 په ارکانو کی نشته، بنایی،
 داسی یوحاچی به هم نه وی،
 چی دغی مبارکی استانی ته بی
 حاضری نه وی درگنی حج د
 جاترا کهول یاورسره ورته وال
 ورکول بیرونی نامناسبه خبره ده
 خودبیرون پیاره بیوه ماوی کی
 له پیرسولراهیسی دایماندارو
 راتولیدل به بش پیوروایت نه
 وی اسلام بث پالنہ ناپورده که
 ، دیت شکنی درس بی درک،
 خونن هم یاچیان حهراسود
 بیکلولی اوکی دگنی گنونی ل
 کبله یوسی بیکل نهی کبی،
 نوهدی په لوراشاره، اویها
 خهل لاسونه بیکلسوی، دمقام
 ابراهیم (ع) دوه رکھته لوشنج
 اود صنا، مرزوی ترمذنج سعی،
 مدنی و هل کهوبی له زمز نه
 حکل، اول پیرسیو راهیسی
 دلکونوھتهد تمندانو دترکد به
 بول لس گران سرہ دول
 او خپلواسوا دوستانو ته بی
 دسولکات په دول ورکول دوام
 لری، داولوں تولکی داسلام له
 ظهوره زومیسی هم وی او هفه
 داسی گیل، چی گوندی
 دجالهیک دوخت دادو دشی
 ددی لپاره چاری وساتل هشی،
 چی نرقی سلسانیان دخیل
 پهلوانو مدهی، او عمل هماپرده
 رواج لرام وساتنی، بیوه لوبیه
 غلط فهمی ده

هیله من دی .
 ۵- دخربا و اسلاسی
 هیواد په باب خوکه معلومات
 نشته، خوده دوستان
 دلیشنو (مرمسنو) په باب
 داتیاس کیدی شی، چی په
 هندوانوکی دجالتراء رسن ل
 پیری اودوی سودی چایده
 اوله پیرو لیری لری هیواد ون
 نه ب دلت راتگ دود، خو
 گه وخت چی پکی درو، درو
 داسلام پیوه بل شو،
 نوداسلام سره دبلد تیالپاره پکی
 داسی لاری شوره شوی، چی
 دهشی له مذهبی اومل
 شاعیر و سره خه ناخه ورته وی،
 دازما تیاس دی، یقین نه دی
 نوته؛ ددی تبصری وروستی
 برخه دشوار پرده، چی علامه
 تعالیم ورکوی، چی له دین سره
 سره ددیخا خیا هم ساتی .
 اسلام درهیانیت مخالت دی،
 او کور، کار، اهل وعیال
 پریسپرول، په چنگل و نو
 اود شتوکی ژوند تیروں نه
 خوبی، اسلامی تصوف
 دانگلاره چی پواخی دخیل
 گان لپاره وی، یوی ہی فیضی
 اوچی چیشی ته ورته گهی،
 دیکسوسی دلاس ته راوی ولپاره
 پورته له شک دخلوت اوکونج
 کهناستنی اپتیاده، خوتیول
 خلک ددی اهل نه وی، دنی
 دلکنو لپاره نهی پریشوند
 پویدمثال دی، بلکی داده
 الہی (ج) قائنون نے
 چرگندسرغاری دی، چی
 دانسانی توکم دستر کیدلو
 اود خپی دغوقی دگل کیدلو

دادېښن د اسپھول بوي الوشكی بیوه برخه

۶ - په اصل کي دتليشن
 (عرس) هدف داوى ، چې
 پکي دهماغه بزرگ سبتي
 امزححالات بیان شي، اوخلکوت
 دهفوی دې عمل دتلکيد
 اوپيروي ترغیب ورکړل شي ،
 خوافسوس دادى ، چې دنن
 ورځ دعرسونو زیياته برخه له
 خپل اصل مرامه پیره لري
 شوی ، اوتشش پسي نیکي عمل
 دی .

۷ - زه دکرامتونو تایل یم ،
 او زما خیال دی ، چې هې
 پاک خلک چې خدای (ج) ورته
 ګانګوی زبه اودماغ ورکړیدي
 ، او دنفس په تزکیه کي
 دکمال خاوندان دی ، له ویال
 تسل اوبه ، اوله لینندی تسل
 غشی راستنول شي .

۸ - پېږیمارشد ته سخته اړتیا
 لیدله کېږي ، له دی پورته انسان
 پوره اوسمه لزنې موندل ، له
 دی بزرگانو نه روحاښي ګټه
 یوازی هفوڅلکوته رسی ، چې
 اهل دل وي ، چې په زډه کي
 پېږی اړېږي اوپه روح کي پي
 نازارامي دی ، خوکم ترکه
 اخلاقی ګټه یې هرموريډلاس ته
 راډۍ شي . دېپرناسنه چې
 دوکانداري نه کوي « دهرمېرد
 اخلاق سسوی ، اوچې دچا
 اخلاق سم شي ، عمل یې په
 شې ، نوروت « حسنې اعمال »
 ویل شې له دی نه انسان
 نورڅومره لوی اوغوره کیدلی
 شي .

۹ - اهل تصوف اوپه ګانګوی
 پول هېه پېړگان چې دخپل
 عقیدتمندانو لویه له تراګهېزی
 لاندی لري داضرسوری فرض
 دی ، چې هفوی ترڅېل
 ګانګوی لاندی وساتې ،
 اودمذہبی او اخلاقی اړخه
 دهفوی ژوند دېری ترولو

دقوماندان دیداره جبهه یومجاهد دېمن پرمکزد عملیاتو

بروخت پوری درسوی . دیولنیزی کارنه شی اخیستل کیدی ،
 پرمختیا لپاره چدوجهد هم اوهلته یو فیاسوف ، یو پوه
 او مختروع ځنګه پېداکیدی شی اودابیداری چې کله وي ،
 .... دصوفی حضراتو سپیڅل نفسونه

داخیال دا پوښته راولروی ،
 چې که تشق دتولېشي اغیزه
 دداوول کاملو انسانو د منځته راډړو ، یان راډو مسکوله وي ،
 نویبا په انتهايی تیاره ،
 دجهالت اوپړېږي په وخت کي
 کامل انسان ځنګه را پیدا کیدی
 شی . چې ده فی مثال پڅله
 دحضرت پېغمبر صل الله علیه
 وسلم مبارک ذات دی ، چې
 په اړوپا اوامریکا کي لوی لوی
 دغږبو غونډي دوخت په ګاهل
 ټولنه کي په ګاهن هیواد کي ،
 چې هلت دلنوونوئن فساد ، ویښی
 توییول ، او داسنی سورغیوب
 مصمول خه چې دتفربیخ خبره
 ګټل کیدله ، ځنګه ل چهانه
 پول دهنده ، ویلس په حیرانی
 در ګډ کړي دی ، خوپیده هم
 کله غورشوی ، چې داروپا
 اوامریکا دپوهاشو ، فیاسو فانو
 او مختار عینو غونډي په تورو
 دریاره له داسنی زبه اودماغ
 سره راغي .

هیله ده پسورته یېکنې به
 دتصوف په باب دا سلام
 دنومیال فیاسوف دنظر تکی
 روښانه کړي وي .

زموږ مسلمان هیوادهم پرخپله سپړیمه بدل کاندی . چې لا له هغه خخه د هندمندر ته درسيدو په لارکي ديوه پله په توګه کاراخیستل هم غواړي . شاعر اسلام علامه اقبال (رح) د خپل یوه شعر په ترڅ کې ، په دغه هجنه او موخته کې سره زاريان او بلشويکي کمونيستان ورته گنۍ ، لکه چې ويلى یې دی : کشمکش برسره هنداست تودردرګه آن اين سخن توصيه از (پټر) به «لينن» پاتيیست .

سودده کرغیون مرام د ترسره کولوله پاره روسی واکمنو زیست زیات مشکلات پرغاړه واخیستل . د داود اوتره کې کودتا گانی یې وکړي ، اوچې پر هفو ونشووه ؟ نوې خپله یې پایشی رابه وهلي ، اوپه رنه اورع یې د ته ولسو هریوا لوموازینو پرخلاف زموږ پرمیونی هیواد پرغل راوړه . خواوشان کاله دوه دوه

نیم لکه سره پوچ زموږ هیواد ولوټه . په دی اس کاله کې به یې دمسکو پروپاگنډي ماشین په پرله پسی توګه راتګ اوپاتیدل انترناسيوناليستي دنده ګئله . د کابل راهيو پندور چیانوبه هم ورته بی ختره دغه راز اصطلاحات کارول . که وویل شی چې د محدود و قطعاتو اصطلاح خوبه په شواروزکي ترزر کرتو هم مزيات استعمالیده ، بیکایه به نه وی .

لیکن ، یې دم یوسیل اتیادر جی شاگرځ و بشو دل شو . ګورباچوف د موقع پرخلاف افغان ربره دروس له پاره د ناسوره وکړله . روسی پارمان دسره پوچ پرغل

دوډی دورځی په نړع خوړل پکاردي . نوځکه یې له ځانه د ګورباچوف انګۍ جوړه کړیده . هف چې څه فرمایي ، دی یې لکه دلوډ سپیکر انتقالوی . له تحلیل سره یې دده غرض نشته . که ذیل یې چې درج ده ، ورځ ده . اوکه فرمایل یې چې شپه ده نوشپه ده . هف د پارسی ژبې د نوماند شاعر حضرت سعدی عليه الرحمه خبره چې ؛ اگر شاه روز را ګوید شب است این بباید ګفت اینک ماه و پروین . دانګۍ اولوډ سپیکر خوړه تحلیل او تجزیې سره څه کارت اوپه کومه خوړه پرانګانستان دروسي پوچه یې رغفل غندی ؟ دی خوروسي ټینک افغانستان ته را ګوري . دده اتقدار خو شخص وي ؟ نورا شاه که یې

دانګۍ اولوډ سپیکر خوړه تحلیل او تجزیې سره څه کارت وي ، او بیا ځای انګه هم دنجیب شاه ځوندي مزدور او جیر شخص وي ؟ نورا شاه که یې ګوري !

هستی خو فرانسیسوی معاصر اگزیستانسیالیست فیاسوف اولوکوال « ڈان پل سارتر » په خپل یوه اثرکی دختیز هیوادو د روشنافکرو په باب کارې چې : موبدغه سیاغل (!) د فرانسی ، انگلیستان او نورو غربی هیواد پوهه نتونو ته راولو ، اوورته زموږ د کوند پیښو او تقلید چل ورزده کوو . ګل چې پوه شدو ، چې نوریه ځانته د ګولو سپیکر بینه غوره کړي ؟ نوبیرته یې خپلوخپله هیوادو ته استوو . بیا چې موبدغه وايو ، هف دوی هم وايی ۰۰۰

خوازمه و پېښه
اند د سارتر د مقلدینو او د نجیب تر منځ پیوغمده تو پېړښته ،

وغانده ، اوان چې یو شمیر هفو صاحب منصب اساو غسلکرو چې په افغانستان کې چنګیدل

وو ، ورکړای شوی بهادری پر ځمکه وویشتی او د هفو ساتنه یې د ځان له پاره غارو ګنه . خولکه دمځه موچی ورته نخوته وکړه ، دا تهول هرڅه د مجبوریت له مخی وشول .

اوکه د دغه مجبوریت په پام کې نیوو سره د ګورباچوف شاگرځ کومه بې ننګي ونه ګډله شي ، او سوی (لیتكی) ورپسی رسانکړای شي ، دومره باک نلري . مګر نجیب شاه ځرنګ د خلکو په ستړو کې ورننځی ، اوپه کومه خوړه پرانګانستان دی خوروسي پوچه یې رغفل غندی ؟ دی خود را ګوري . دده اتقدار خو شخص وي ؟ نورا شاه که یې

دی رغل ګرروسی پوچ پوروپه او مرهون منت دی . ریستیا خبره داده چې له ده سره خود او په خبری دویړي بې مناسبه بریښی . خو څه وکړي ؟ اخير دی هم مجبوریت دی ؟ مزدور او جیر او ګیزدی کې !

دی سره څه کارنښت چې پرغل معقول و ، اوکه نه ؟ خو چې خان وغانده ، له دی یې دنه معقولیت شه دلیل بل کوم کیدای شي ؟ ده خو دامین ، هونیکر او نورو له انجامه همدازده کړي ، چې

مقاهیم و شرکت

نیست، نه کس دیگری سزا وار سلطنت و پادشاهی است و نه انسان برای بندگی و غلامی کس دیگری آفریده شده و نه غیرمالک حقیقی کسی دیگر ودهنده واقعی مجازات و پاداش است این نکته را در کلام خداوند(ج) چنین میابیم: «من یبتغ غیرالاسلام دینا فلن یقبل منه» یعنی کسی که بجود پجز اسلام دینی را پس هرگز پذیرفته نشود ازاو یعنی کسیکه از پادشاهی و اقتدار خداوند(ج) چشم پوشیده کسی دیگر را بعنوان مالک حاکم حقیقی خود قبول کند بندگی او را اختیار کرده و اورا دهنده واقعی مجازات و مکافات حساب کند خداوند هرگز دین اورانی پذیرد برای

اینکه «ومالمو الا لیعبدوا الله مخلصین له الدین حنفا» یعنی امرنشده اندگر باینکه پیرستند خداوند را صاحبان اخلاص برای اودین را حق پرستان «آدمی را که خداوند(ج) بندگان خود تبراداده و غیراز خود برای بندگی کسی دیگری بانها دستور نداده است وظیفه آنها اینست که از همه چیز روگردانید، دین یعنی اطاعت و بندگی خویش را فقط بخداوند(ج) اختصاص بدهند

بدرستی دین نزد خداوند(ج) اسلام است یعنی نزد خداوند دین همان است که در آن انسان فقط خداوند را صاحب عزت و حرمت پداند و بجز او دربرابر کسی دیگر خوب ش را حقیقی رواجا-زننده ساره نتسط خداوند بزرگ را مالک خاتیتی پنکدارد و غیر راز اومطیع فرمانبردار و اطاعت گذار کسی دیگر نباشد و فقط خداوند جل جلاله را حساب کنند و جزا دهنده و پاداش دهنده اعمال و غیر راز اواز دیگری ترس و هراسی نداشت از تهدید کسی هراسران نبوده و پاداش کسی امید و او نباشد نیام همین دین با چنین مفهوم و معنی آن اسلام است ول اگر چنین مقاهیم دین نادیده گرفته شده انسان کسی دیگری را صاحب عزت واقعی، حاکم حقیقی و پادشاه و مالک واقعی و دهنده واقعی جزا و سزا پنداشته دربرابر او با خواری و ذلت اسری بندگی خ نمود واز او اطاعت و بندگی کرد از پاداشش طمع نمود واز مجازات او ترسید دین اودین دروغین میباشد و خداوند بی نیاز هرگز چنین دین دروغین را قبول نمیکند برای اینکه این کاملاً خلاف واقعیت و حقیقت است پجز خداوند(ج) در سراسر این کائنات کس دیگری صاحب عزت و احترام واقعی

برادر مسلمان! در مسائل ذینی اکثراً دوکلمه را میشنویم و بینان بائنا تلفظ مینماییم که آن دوکلمه اول دین و دو می اش شریعت است ول شاید کمتر افسردادی وجود داشته باشند که از مفهوم دین و شریعت بصورت جداگانه اطلاع داشته باشند و به همین علت اکثراً اشخاص چیزفهم نیز دین را با شریعت و شریعت را بایدین خلطه نموده و یکی را مراد ف دیگر تعبیر مینمایند ک عدم درک درست از مقاهیم متذکره مشکلات را در جامعه اسلامی بارمیآورد. لذا در اینجا مناسب میدانم تادر ضمن بیان مشاهایی از هر کدام مفهوم دین و شریعت را به خوانندگان گرامی بیان نمایم.

۱- مفهوم و معنی دین: دین چندین معنی دارد یکی از معناهایش عزت، حکومت، سلطنت، و فرمان روایی است در حالیکه معنی دیگر پر عکس زیر است، اطاعت، غلامی، بندگی و فرمانبرداری میباشد در حالیکه معنی سومی دین احتساب یا محاسبه، تصمیم گرفتن و پاداش اعمال یافتمن است در قرآن عظیم الشان کلمه دین به همین سه معنی و مفهوم بکاررفته است مثلاً درین قول خداوند جل جلاله: «ان الدین عند الله الاسلام»

اور احاسیب اعمال خود دانسته و تنها از او بترسند « افغیردین اللہ یبغون ولہ اسلام من فی السموات والارض طوعاً وکرهاً والیه ترجعون » یعنی ایا پس چندیں خدارا میجویند ؟ واوراً تسلیم شده هرچه در آسمانها و زمین است خواه و ناخواه و بسوی او بازگردانیده میشوند . یعنی ہم چیز هازمینی و آسمانی مطیع و فرمانبردار خداوند (ج) فرامین و دستورات خود را مستقیماً به هر انسان نمی فرستد بلکہ بواسطہ پیغمبران خود علیهم السلام می فرستد بناءً کسیکہ خداوند واحد ویگان را حاکم و فرمانروای خود می شناسد نقط و قی میتواند از او فرمانبرداری کنکے از پیغمبران او فرمان بردار باشد و از دستوراتی که توسط پیغمبر (ص) با پرسد اطاعت کند کہ دین ہمین است .

مفہوم شریعت : شریعت بے معنی راہ و طریق استعمال گردیده و قی می فرمائی فرمانروائی استعمال گردیده است یعنی شما جنگ و مبارزہ کنید تافتہ فرمانروائی غیر خداوند از جهان محدود ناپود شود و در دنیا فقط دستور خداوندی حکم فرمائ گردد فقط مالکیت خداوند (ج) مورد قبول واقع شود و انسان فقط بندگی خداوندرا اتخاذ کند . این ارشاد خداوند (ج) بصورت عموم شامل حال ہم مسلمانان ولی بصورت خاص متوجه شریعت است این راہ و طریق نہستہ در سنگرداغ جہاد و مبارزہ اسلامی است کے بصورت آگاہانہ علیہ فتنہ و فساد قیام نموده و تمام حکم اسلامی کے ایسا میانہ کے کوئی و پرهیزگاری کدام است ،

حقوق مردم را چطور ادا کنند داد و ستد را چطور انجام بدھند و زندگی دنیارابه چه طریق سپھی نمایند . سپس فرقی کے میان دین و شریعت وجود دارد اینست کہ دین ہمیشہ یکی ہو دے و یکی ماندہ وحالہم یکی است ولی شریعتہا بسیار ہو دے بعضی شامنسوں شدند وبعضاً ہاعرض شدند ولی ہیچ گاہ باعوض شدن انہا دین عوض نہ دیں . دین حضرت نوح علیہ السلام ہمان بود کہ دین حضرت ابراہیم (ع) بود دین حضرت موسیٰ و حضرت عیسیٰ علیہم السلام ہمان بود و حضرت صالح علیہم الصلوہ والسلام بود و بالآخرہ دین حضرت ہود علیہ السلام ہمان بود کہ دین حضرت خاتم النبیین حضرت محمد علیہ افضل التحیات والتسلیمات بود است ولی شریعت ہای ہم این پیغمبران علیہم الصلوہ والسلام تا اندازہ باہم دیگر اختلاف داشته اند طرز نماز خواندن و روزہ گرفتن دریک شریعت بیک قسم بودہ و در شریعت دیگر قسم دیگر دستورات مربوط بہ حلال و حرام ، تواعد طہارت و نظافت و توانین راجع بہ نکاح و طلاق و میراث در ہر شریعتی نسبت « شریعت دیگر متناوٹ بودولی یا جو دین ہم اختلافات سائز آنها این ہم مسلمان بسوند ہم پیروان حضرت نوح (ع) و ہم پیروان حضرت ابراہیم (ع) ہم پیروان حضرت موسیٰ (ع) و ہم پیروان حضرت عیسیٰ (ع) مسلمان ہوند و ما پیروان حضرت خاتم المرسلین حمدصلی اللہ علیہ وسلم نیز مسلمان ہستیم ازین

حکومت

سہ قدرتی

روضیہ

مترجم : خالد پاسوال

خود ہستند و برای استحکام پلک حکومت تقسیم نہ کرے مبارزہ میکنند بادرک اپنے مسئلے کے کھتن یکدیگر برای شان ناممکن است و باعث نابودی ہردو میں ہو۔ کاجی بی و حزب کمونست ہردو برای تداوم قدرت خود بہ اردو سربین نیاز دارند، اردو سربین برای ہردو رول پناہ گیری را اپنا میکنند کہ متضمن بقای ہردو باشد۔ باوضاف اپنے کے درسیستم سے قدرتی اردوی سربین پر قدرت ترین عنصر راتشکیل میدهد، اما ب تناسب قدرتی کہ دارد بازهم آتحقوق خود محروم نگہداشت شدہ است۔ پرخلاف حزب کمونست و کاجی بی اردوی سربین ہیچگاہ رول رہبری کرنے کے درمیان سے گروہ پر قدرت نداشتے است۔ اگر احیاناً

دارد۔ حزب کمونست بدلون سرکوبی متداوم احساسات مردم، شایعہ پراگنی، ترور، اختناق و تمیل انکار حزب پر مردم زندگی کرده نمی تواند، سما امور دولتی راداره و میکنند، حیثیت ثانوی را، ازند امایکی از این سے گانہ مٹھم قدرت مطلق ایضاً میکنند، هر سے مربوط ہوئیں ایسا میکنند کہ قدرت را بارتیاں خود تقسیم کرنند و موازنے یکدیگر را در نظر بگیرند۔

این قدرت ہائی سے گانہ ہمیشہ علیہ یکدیگر مبارزہ مخلفی و زیرزمینی میکنند۔ درمیان آنها حملہ ہا، عقب تاوظیف خود را مهم و اساسی نہیں ہا، تصادمهای خونین، پیروزیها، شکست ہا، متارک ہا، وحدت مخفی دو علیہ یہک و خیالت و فریب متداوم و مستدام علیہ یکدیگر دوام در تلاش افزودن قدرت ہائی

حزب کمونست، کاجی بی واردوی سرخ حکومت سے قدرتی ویسا گانہ روس راتشکیل میدھند۔ تمام ارگانہا انتیتیوت ہائی کے سما امور دولتی رادارہ و میکنند، حیثیت ثانوی را، ازند امایکی از این سے گانہ مٹھم قدرت مطلق ایسا میکنند، هر سے مربوط ہوئیں ایسا میکنند کہ قدرت را بارتیاں خود تقسیم کرنند و موازنے یکدیگر را در نظر بگیرند۔

این قدرت ہائی سے گانہ ہمیشہ علیہ یکدیگر مبارزہ مخالفی و زیرزمینی میکنند۔ درمیان آنها حملہ ہا، عقب تاوظیف خود را مهم و اساسی نہیں ہا، تصادمهای خونین، پیروزیها، شکست ہا، متارک ہا، وحدت مخفی دو علیہ یہک و خیالت و فریب متداوم و مستدام علیہ یکدیگر دوام در تلاش افزودن قدرت ہائی

نهنگزیر به نهنگ اجاهه داده کی خدا و ضروریات دیگر تهیه
به چیزیست های کاجی بی حمله میکنند، نهنگ را برای نمایش
ورشود اما نه حمله ای که واعلان صحته های مختلف روی
پاعش نایابدی کامل کاجی بی صحت می آورند تا از تاشا چیان
ترسیده و هیبت زده پول جمع شود. تصفیه های خونین اکثر
بعد از قدرت هست گفته باشد که

بروز پاچھیت، حرب و خانہ
بھی احتیاجی ندارد. حال
طیبیوں اش ایجاد میکنند کے
زندگی کیزاد را دریافت لے پس برو
وازقدرت و توانمندی خیوب
ازداد ان لذت پرده ہرچہ دلش

چیزی از، یو پوششی از رویاست
عدهی بومی گردد. حزب
پشوخته آنرا بپلسد. حزب
و کاجی بی هردو پخوبی این
پادهارت و استادی از هرسونهش
را روسیان پیچ کرده اند که اگر
به نهنگ فرمصت تکر در مورد
آزادی خود داده شود شاید
اوین طبعه آن خود این هرسین
پاشند. پس چرا این نهنگ
تالاچال هرسین خود را ن
پلیده است؟

قادر حستند بعضی اوقات نهنج را دوست لگد تادیبی هم برینند و اکثر ضرورت اچواب کند میتوانند اورابت دعکسری پرسخت و ادارند به طور مثال در مقابل کدام اردودی متهابون اند و مثالاً این مسایل مربوط به شرایط و حالات است که درین مثل امور خارجی از این میتوانند که اردودی سریش اسراز این دارد تدرث مذکوره بعضی اوقات میتوانند میرنیرون خود را به درین تهمه اورده برجسب عمله را شدیداً تحت مراقبت و نظارت قنوارزاده اند و مامکن بسته در پرسان ان رامکم بسته اند. روپرسان سبب هشتمان دیپارتمانی و پیاپشن سیاسی پیاده شد و روپرسان کاجی هم پیش از دیپارتمانی مخصوصی یاد می شود. در تمام ارگانهای اردودی سریش اسراز این دارد از گسان نلسون کسرد است. میتوانند میرنیرون خود را به بیند.

در زمان قیل اچنگ دوم
حزب پسروخت خویل چدی
اما یاون هم برای ارد و نامکن
از علیکرده ریاست عصمه می
اعلات اردو مواطیط میکرد.
چیکست ها (اعشار چیکا)
که خود نیز همچو آن است
زندگی کند .
نیز بمنظار و دستور مستلم
حزب راجح به فعالیت های
آسانی به غلب خود پگهاند .
با واقع شده است اعضا
دیپارتمان مخصوص کماجی هی
پهرزگت آمده به سرتی زیاد
عناس مثال حزب دراز دورا
سرگوب کرده است . هنگامیکه
اراد به کماجی هی عمل کرده .

چنانچه بعد از مرگ سالان
پرگون پیروسته بود، نعالیه
دیگر تمنت سیاسی حزب علیه
آنها به مقابله پرداختند.
ولیک کاجی سی علیه حزب به
طرح دسایس پرداخته، حزب
اگر باشد کان روس رول مستقل
و جداگانه را در آین گذشت
گروهی اهل گزده نمی توانند
هم و همه رول معاون وحدت را
اهمی کنند، تمام شان برای
مریبون (حزب کاجی سی)
نقیه در صفحه ۹۹

داریابی مذکوری عکس العمل
گنبل پوپره لیری خبره بستگاری
پاک اوسمه خبره داده، چی
په مفترح کی تل دناتخ خلاف
دشم، تهراوگرکی چذبات بالاتی
پاتی کیجی.

له دی پرته چی دفاتح اغیزه
او و اوکمنی نفوذ دومره شدید
او اوردوی، چی دمفترح قام
اصلیت بالکل په پتنه پرده کی
له منته یوسی. دهقرو زیه،
تهذیب، معاشرت اورسم
ورواج دفاتح دیمرغل په
مواندی دخسن و خاشاک
غوندی و بهجهی.

داحالت په کوچنی و چه کی
خه اندازه داریابیمانو
یر غلونور امنج ته کیه. هشتو په
شمال هندوستان تیررسفل
لجه شهاریابی، ولسوونه نردی
پوشانه کپل. دهقرو پر خسد
که خه مقاومت غوندی پاتی
شو، نوشه تش په چنوبی
هندوستان کی ده اورساو سه
لاشه. نن هم تردی شامی
په پوری دهند په چنوبی
حکمرانیتسو کی ددی گل
اچونی لوبی په په پوری ده
قدرتی دول په ایران کی هم
دا اول حالت منج ته راشی، په
اصل کی ایرانیانو هیگلکل هم
دپرد و اوکمنی او اهلیزه ته ده مثل
لوبی په پستیز دول ددی ربهی
شرنگوال سیاسی دی، او گله
گله پیچ دهد سبب جامی
او روشنی دی، نوشه تش ددی
لپاره چی دولسوی لوبی پوری
له مذکوب سره زیانه تهول وی
او دا اول سوچه سیاسی او عمل
خوچنگله پیچ لوبی ده مذکوب جوش
و خربوش سره خپل گهی دیدی،
لکه نظام الملل طویسی چی گنوم
تمهیل ورگری، هه دراچی په
بسیارلو په سواد و سواد و سیسی
او بسیار لوزمانو کی په

توضیح، چذبه پهداشوه، چی په
پکی ورو، ورو دعویه په
نمایشی دلول دلخواهی په
نهادیست کی حمل. له پیسوی
خواه اخلاقتو دشنه، نکو حدود
او سختی ده، له بیل او خه
دحضت غیری (ع) پیروان
دو، چی له سزا او غمبوث نه بی
نمایه دمینه دیپخام خوروونکی
اقبال پی دتصوف گواکمن
دو. له دی پیشتوه دخلکوهه
ژوئن کی دیسهه شوی دول
رهجان دتوکید و زمینه بر ابرهه
شوه داقول پیشی اقبال له هفو
لیکل، اوپردی پی عمل هم
حالاتسره سختی و رته گئی،
چی دتصوف دگلا اود ددی
مسک دتائیکنی پهروخت ورسه
اسلامی تهی مع ده. له دی
وروسته اقبال دنو قلاطونیت
او چیزیت دکشکش په جوال
لیکی، چی دنو قلاطونیت نفوذ
په ولسوونه او فاتحه و حشی
الراوس کی نه، دهشی چی
پیچله چیزیت ته در گرگیدل
وو، داقبال د تجزیه مطابق
دایران په گمانگهی مزاج
السع، چینی انتباسات،
او هم اسرل او دهش دسیاسی،
کیدل شی.

تلوزیز او تهذیبی هلاتو دعکس
العسل په تهجهه کی چی دا
ددی لسی ده نوردی
و خشت په ایران کی دو، په خینو
خبری دهشت گوشتونکی دی،
دشتوسکی داسلام دنسوی

بِرَادُون

با وفا ب هنرمند په نواین هست مسائی آنرا فرشتندی و در اخیر حدمیش
لطفه داده بود و بروشندی ارزش های جاگل فتح الذکر آنده است بجهت
آنکه لایه رفع و طاغوتی از روی زمین برچیده اگر مشرکین کاری انتقام
لر و خصم و باشد و انتقام عظیمی درسته ای میدارد، خداوند جوانان چرای
الله را نهاده و می شوند حیات پژوهانها گردید آنها پدید می اورد، قوهان
که می بینند و می سمعند حاکم بروجایم یکسرم حاکم و این ای شیوه از این

مدونات

فتوح
لارستان

لارستان

卷之三

تدریج پرسنل خدا (ص) شهیر محسان الذى انزل فيه
القرآن و دانزلنله فى ليله
القدر حاليكه مى بینم قرآن
درياهای شوال ذى القعده
، ذى الحجه ، محرم صفر ربیع
الاول و ... نازل شد؟ این
غایس به پاسخ گفت : قرآن
دریاه مبارک رمضان طسو
کامل نازل شد .

سپس در موقع نجوم رسا
اشکالتی دارد . چنانچه قطبی
ازمقاتل بن حیان نقل نموده
و حکایت اجماع کرده پرمیک
و منظور از موقع نجوم ، توسط
ستارگان (اوکات زمانی) به بیت العزه در آسمان نازل
میباشد . یعنی قرآن
بطویز راکده قست به قست
باتائی و تدریج نازل میگشت . قرآن در شب قدر پرورد است

این قول از نگاه عقل و نقل
بشریت در آن روز ورق خورده
است و سرنوشت آینده جوامع
بشری در آن هنگام وقت زده
شده است . زیرا انترو زمان
آغاز حدایت در طول حیات
بشراست . لذا شایسته است
این سرفصل تاریخ با جلال
و جبروت در قرآن ذکر شود
چنانچه بالاخ لیله القدر ، لیله
مهارک و ماه رمضان آمده است
قول چهارم : اینکه قرآن
از لوح محفوظ یکمیگرته شازل
شده ، ول نگهبانان وحی ازرا
تست تسمیت میگردند
و دریست شب پرجبرتیل
و درظرف بیست سال چهارتیل
آزادی پیغمبر (ص) می آورد .
این قول هم ثلث نویست و آنست
آن شریف است . قول چهارم
حالت یعنی الهی میان السوال
اول و دوم را درآن .
قول اخیر الذکر راهات از طریق
ضیحاک واذابن غایس روایت
کرده است که لفظ است :
قرآن بطور کامل از زید خداوند
مقابل از لوح محفوظ در آسمان
دلها به نگهبانان وحی (کرام
الکتابین) شازل شد . بعداً
نگهبانان (کتابران) مذکور آنرا
برچریل دریست شب تسمیت
تست میگردند و چهارتیل
دریست شب قدیمه است و میگفت
حقی اگر یک آئیه کتاب نهیز
و پیغمبر (ص) می آورد .
قرآن خواهده می شود درین
مشکله تعبیه آئیه کتاب

قول نویست ، که صحیح و مشهور همین قول است اینکه
نظام قرآن در شب قدر و در مهارک رمضان بطور کامل
به آسمان دنیا فرود آمد .

پناهگاه نخست نازل قرآن
دربین سه مرحله صورت گرفت
است :

- ۱- نازل به لوح محلخ
- ۲- نازل به بیت العزه پایپیت
المصور در آسمان این جهان (آسمان چهارم)
- ۳- نازل به سر للسب پساک
پیغمبر اکرم (ص) .

قول دوم : قول دیگر در مردم
نازل قرآن اینست که قرآن
میگوید آغاز محل و دویل است که
سرفصل تاریخ قرآن میگیرد .
آنرا وحی مبداء تاریخ تحریفات
پسر و نطفه آغاز نازل و صحن
و نهضت الهی درین دیدنش
و اندیشه اندیشه اندیشه
و اندیشه اندیشه اندیشه
و اندیشه اندیشه اندیشه
این کتاب آسمانی و پاک تسمیت
آن اطلاع گردیده فرق ندارد .
حتی اگر یک آئیه کتاب نهیز
و پیغمبر (ص) می آورد .
قرآن خواهده می شود درین

در مورد نزول قرآن گفته اند
اینکه نصوحت نزول قرآن از سه

صورت خارج نیست :

۱- چهارمیل لطف و معنی قرآن
رازلوح محفوظ آمرخته و آنرا

حفظ کرده و پیغمهمان را به
پیامبر(ص) فرود آورده است .

۲- چهارمیل تها معانی را به
پیامبر اکرم (ص) فرود آورده

است و پیامبر این معانی
راد است و آنرا بزمی عربی

در آورده است . مدعیان این
نظریه به شاهزادین آیه شریفه

تمسک کرده اند (نزدیک
روح الامین علی للبل) .

۳- معنی قرآن ، و حسی الهی

است ول چهارمیل آنرا به لغت
عربی تبیین نموده است . چه

مهجودات آسمانی آنرا به عربی
مشهداشدا و آنرا به این زبان

فرود آورده است .

بطلاق دو صورت اخیر

در مورد نزول قرآن بوضوح

پیامبر و پیارالشادات کتاب

و سنت و اجماع و قیاس بکل

متناقض دارد . اگر لطف و معنی

قرآن هردو از خداوند بزرگ

نشاشد ، چهارمکان دارد که

آنرا کلام خدا نامید ؟ قرآن یکان

کتابی است که به گواهی

شواهد علمی و تاریخی ، عصمت

و مصوبیتش از انصراف و تحریف

درامان است و علومبه و مناعت

مقامش از دستبرده انس و جن

به اثبات رسیده است و دلیل

محکمی که در لایلان این کتاب

قدس در برابر باوه گوشی های

کتابوو عصاندین النامه شده

برصدق ، عصمت و قداست

و حسی الهی دلالت نمکند .

حقیقت امرابنیست که نزول

قرآن مجید از جانب خداوند

متناول پیامبر اکرم (ص)

توسط چهارمیل این بالطف

و معنی پاتواتری که جای هیچ

نباشد پس هنگام نزول و حسی
هرما حالات سفت و قرآن
پیامبر(ص) عارض می شد ؟
و چرا پیامبر(ص) به عجله
و شتاب الفاخ و حسی را حفظ
میکرد و چرا تاکید داشت که
صحابه آنرا پتویسند و حفظ
کنند ؟ چنانچه خداوند متosal
پیامبر(ص) : قال الذين لا يرجون
لقاء ما أشتقت بقرآن غيره فذا
اوبدل قل ما يكرون ل ان نهد
من ثقائني نفسی ان اتبع
السايوحی الى ... آنها که به
سلامات مالعیدی شدارند
گویندکه بیاربا رترانی شهزاده
ویاتقییر بدء آنرا . یکی ای
پیامبر(ص) هرگز بن نزد که
کلے ای از قرآن راهیش
خود تقییر و تبدیل بدهم ،
پیروی نکنم چز تنه برم
از مضمون کان به توشهاد آورد ، به
و حسی شده است .

پس این هم اعجاز که
کلی که این رسانی و فصاحت
در لطف و معنی قرآن دمده
را کدام عقل قبول خواهد کرد
شده و از نگاه نص در حد اعلانی
که معنایش از خدا(ج) لطف
فصاحت و بلاثت و از حیث
از رسول خدا(ج) وها فرشت
ضمون در علوی طهارت و
خداپاشد ؟ زیان رسول خدا را از نگاه
در عبارات احادیث می بینم ، قرارداده ، دال برایتست که این
در عین آنکه در او رف فصاحت
کلام به روی اثرشته نبوده و چو
است : مگر با کلام خداب ازسری خدای می هست نازل
پهنهای آسمان و زمین فاصحله
میگردیده است . اگر لطف
دارد . همچنان فرشتگان از کجا
و معنی قرآن هر دو را از جانب
عربی را تسوخته و هطور کلام
خوبی را پاچینی فصاحت
در مورد تعبیه اعجاز قرآن هد
و بلائقی راسته که بقدر کردن
از توردن مانند آن بعاجز است
برای رسول اکرم (ص) خدش
؟ چنین چهی هرگز دو شان وارد می شود .

قرآن نسی گنجید ، چنانه
اصلاً چنین بحث از کجا ناشی
خداوند(ج) فرمود : انکه لائقی می شود که و حسی راحیم
القرآن من لن حکیم علیم ، تعریفی بددوسته تقسیم کرده
خداوند تصویر میگذد که اند .
تو قرآن داده می شوی از شد . ۱- آنکه ک بزدیل اینها و حسی
خدای پاچکت دانا . می شود ، بجز این هاری و به
اگر منظور فقط معانی کتاب نوشته می شود .
باشد و کلام و لطف در آن منظور ۲- آنکه بدان تکلم نهاده ،

نوشتنش هم دستوری نیست ، شده است، ول خداوند (ج) در دل بهتر قوت میگیرد اما برای مردم ایلاخ می گردد. بین این کتاب و کتب پیغمبر و جذب و غایبین اول الذکر همانا قرآن (کلام فرق گذاشت طور که بانزوی مرسل الی شدید ترمیم گردد الله) و دویس سنت و پدیشاد چنانی آن ب آسمان چهارم در معنی (نشست به فوادک پیغمبر می باشد . چریل بر علو و چهارم ب ازالتها با گفت اندک منظور حفظ مطالب سنت را فرمودی آورد نزول تدریجی آن به پاهایم به درسیه مبارک آنحضرت (ص) است نیز الامی بود که همانطور که قرآن را باز می اشرفت و خاتمه محمد (ص) است . خواندن و نوشتن را نمیدانست کرد و ما بینظی عن الهوى) و صبح گذاشت سخاوار خواندن و نوشتن را نمیدانست از جایزاست که حدیث رائق به درجمال القراء میگوید : بکجا ، پس بطور پراگفده و تدریجی معنی کنیم ول قرائت قرآن به نزود آمدن قرآن به آسمان نیازل شد تا آیات محفوظ معنی درست نیست زیرا تعدد دنیا ، تکریم و گرامی داشتن باند ، برخلاف پیامران دیگر ب لفظ قرآن و اعجاز آن چنی آدم و تنظیم مقام آنها نزد که می نوشند و مخواهدند . مقصود است واحدی نمیتواند بخلاف است و اینکه عنایت در تفسیر آیه شریف (ولا ياتونك لفظی بیاورد که چنانیم آن در حرم خداوند متعال به آنها مثل الامتناك بالحق) از این شود . تاکه در روایت ب لفظ تهمیم گردد . و تفوق مقام عباس (رض) روایت شده است دریاب قرآن برای آنست که : چریل میگیرد قرائت را درهای سخاک است وحدت و تبدیل بین اینکه کتابش کفار و مکار بندگان نازل شده است کلام الله از تحریر و تبدیل بین اینکه کتابش در این بندگان نازل شد تا آنرا حفظ در این بندگان و چهارم روایت ب تدریج نزول تدریجی

معنی درموده جدید آسیانی ایست
است که پناه پوش مشقت
از سرمایت تجویز شده است.
در مردم ایران و لاهیل نزول
قرآن پطه کامل بی‌آیمان می‌باشد و تردیدی یافته نبی ماند بابت گویده است
دنیا بعد از ایالی تدبیرچی آن به عنوان عالمی رامی می‌داند و این
پیامبر ارض، گفت شده که این شاهزاده ایل خانم و
شیخ خداوندی برای حفظ
شان و خاصیت قرآن و همچنان ایل پیامبر ارض، نازل نشد و حکمت
بخاطر ارجمندی ایل مقام نزول تدبیرچی آن درجه است؟
کسیک برو او این کتاب بازالت خود قرآن میدهد؛ چنانکه
شده تدویر شده است نزول ایل میرماید و قال الذین
یکجایی قرآن یه آیمان دلها کفر و لزلزله علیه القرآن چند
بیت المعره در حقیقت اصل ایل و ایل ایل
از جانب خداوندی ایل شده و ادله
مخلوکات آیمان های بیرونی می‌باشد که این
براینک این کتاب (قرآن) که هرایند فیض بی‌وی
آخرین کتاب آسیان است که پیامبر ارض، بازالت نگردید؟
برخاست پیامبر ایل یه همانکه پرپیامران چشم
شیوه تقویون لعنت نازل میکردند میکجا بازالت می‌گردید.
اگر حکمت الهی متفقی این نازل خداوندی (قرآن) چشم چشم
نیزد که قرآن از بیت المعره به دلیلیک لذتیست به لذادک در شیوه چشم
اشر قایع مختلف به تدبیر بود و لذتیست ترتیلا، آیی اینچشم
پیامبر ایل نازل شود، شرام کجا طریقی را که می‌تواند
باطله و ارزش های رویکد حاکم
بی زمین نازل میکرد، چنانچه افزاره استادیم که تا قاب شریعه آن
که کتاب های آسیانی قابل تقدیت و تشییع نباشد ایل
از قرآن های میکند ب زمین نازل نوجی ایل را جدید شود،
که کتاب های آسیانی قابل تقدیت و تشییع نباشد ایل

آدای و فرید

شب قدر

خیر و ساعی در طلب میباشد .
و بهترین دعا درین شب
همانست که از بُنی کریم حسی
الله علیه وسلم متقول گردیده
که فرمودند: «اللهم انك
غفرت عن الغُرْفَةِ غَافِعَ عَنِي» .
دکتور محمد علی محبوب وزیر
اوّاق مصر درین مورد اپراز
داشت :

شب قدر از لحاظ منزلت
از شریف ترین و بهترین شب
شها و از حیث قدر از بزرگترین
نهاست چه درین شب نزول
قرآن بر تبی کریم مخدومین
عبدالله صل الله علیه وسلم آغاز
یافت تا متش را از تاریکیها به
وبدون شک چنین چیزی به
شب قدر بیش از هزار ماه
است ... و آن شبی است که

ودرآن برای امت مسلمه چه
چیزی را آزو نمایم ؟
دو پرسش بود که محضر اصحاب
فضیلت علماء و متقربین مطرح
نمودیم و اینست آرای ایهان .
دراابتدا از فاضل مختارم

محمد بن صالح بن عثیمین که
ست استادی فاکرلت شرعیات
وعضو مجمع علماء بزرگ اند
پرسیده که حکمت اختلافی
شب قدر چیست ؟ و درآن شب
چه تقاضامی شود ؟ فرمودند:
از حکمت های فروان آن یکی
اینست که تمام شب ما به
عبادات سپری شود که لابد
شواب بیشتر حاصل میگردد
وبدون شک چنین چیزی به

علمات اکیدی در اند که حکمت
عدم تحدید شب قدر سعی
وتلاش و اطاعت و عبادت بیشتر
می باشد .

« چه چیز مطلع ساخت
تراک چیست شب قدر » این
پرسش بزرگ عظمت و بزرگی
شبی که در آن سلامتی و غفران
ونزول رحمت است رامجسم می

نماید .
در آن فیصله کرده میشود
هر کار استوار ... درین شب
قرآن تائون چاویدانی و
اساسی ترین پنا اسلام نازل
گردیده است ... و درین شب
است از خیره همه اگیر که تابل
احصا و شمارش نمی باشد ...
و همین بسن که این شب
به از هزار ماه است ...
و این چنین دراختیاری آن
که وقت است این شب ؟

ورسره دخبرو اترو پرچای
تینکونه ورلیبه شی .

دالشنه ده چی په دغه تینکو
سره بی په افغانستان کی سوبه
نه ده په برخه شوی ، گئی بیا
خوبه تری دنی په یوه گوت
کی هم چا دغه دلیلو پشتو

خوب نه واي کهی . له بده
شامته آذربایجانی وینه ، وینه
نه ده . که توپیرو پروانه .
اخیر ، دابشی حقوق چی

غرب پسی نازیپی ، دکوم
مرخص دواوه ؟ اوکه نے

دایوانی دمسيحی پشتر له پاره
دی ، دعام بشريت له پاره نه
دی ؟!

دآذربایجان په اوه ، غرب
په خپل بی پلاره موضعگیری
بنه داوشوده چی له اسلامی
امت سره بی لاوس هم معامله
دصلیبیت داصولو پراساس ده .

سره له دی یهی موبوت خودا
دایی چی سورپاید ددین
اومنصب په نامه چنگ چکهی
ونشی ، ددغنسی خبرو وخت
نورتیردی ؛ خوپخپله هرکارچی
کوی دمسيحيت دلیدل زاویی
بی کوی .

غرب خپله کرغیزنه خیره په
افغانستان کی دبدلت اوتحول
راوستو دلنورو دغه لو سو
پژوهشت بنې تراوشوده .
ظاهرشاه خٹلاڅ چی داشپی
ورځی دنجیب له پاتید وسره هم
سرخوحوی .

زموله اسلامی انقلاب سره
دغرب دميرځی اودوپشنی
تردی غتې ثبوت بل ځه
کیدای شی چی له موبسره په
راتلونکی حکومت کی ، چی
نوم به بی اسلامی وي ، په
روسی تینک کی دراوله شوی .
نجیب شاه پرکتینېلو تینکار
کوی . دغرب له خوا دظاهرشاه
بات به ۹۹ مخک

درگرد دگورباچوف صفتون
کوی ، نه پوهېرو دگورباچوف
پرکرنو ول پرده راچول
کیچی ؟ ددوی نظرله ظواهره
ولی نه تپیرجی ؟!

دگوندد سکرتجرنال له
پهاره دگورباچوف دکاندید
ولوپروخت ګرومیکو ویل و ،
چی ؟ په ظاهره
خود دگورباچوف خول له خندا
ډک پنکاری مگرغاښون پی
داوسپنی دی . دی غابسو چې
څومره وکړی په افغانستان ،
تاجیکستان ، آذربایجان او .
کی داولی اوکه ڈوندہ پی
محروم کړی ، پرهفسو ول
ستړکی په ټېږی اوپه ډاګ
گورباچوف ته ول دا نه ویل
شی چی ؛ هف دانسان په
جامه کی پوځیروونکی شرمبن

اودهه پراساس ، هفوی دنهیب
هومره ګرمول نه دی پهکار .

هفوی چې دخپل تولنى
نیمگرتیاوی اوورسره بیا په غرب
کی پوچه نسبی گزادی ګوری ؟
نودپیت اړکېډی چې دغرب هره
دانهه زړه پوری دکېنی .

دومره سیاسی په ټېټه خولی
نه ، چې دغرب کرغیزه خیره
په ولیدای شی .

خود دوی پرهکس نجیب چې
دروسي پرغلګرېړه په لاس
دڅهلاو !

پونهم میلیون افغانانو دوژنی
اوشهادتو شامد هم دی ،
اویهام دوست او دوپشن سره
نه پېلوي ؛ نودهه په په
دده سرپهړ دی دیمانی
غندنی ویده .

چې لا دا جیړ بیا کله کله

نجیب دگورباچوف دلوبېکو ځیثیت لوی ځه چې همه وایب . دی بی انتقالوی .

دی . . .
دسمونوال اومصلح پوزهم ځانته
غوره کوی . ملت مخاطبوي ، له
وسله وال اړوزیسیون (۱) او
افراطی دلو (۲) ځه خبری
کوی ، دمل پوځلاني نشاره
ډونکوی ، اولنده دا ځه هی
ورته بادارو وایب ، بھی له کوم
کموال اوزیاتوالی هی انتقالوی .
گورباچوف اونجیب چې ځه
کوی ، ورځه ، دخپل غرض
وائده دی .

هفوی خول خپل غرض په
اصلانورخه وینی نه (۳)
څوداریانټیا وړداده چې دنوی
نړی دضمیر ستړکی څله لیدل
نه کوی ؟ ددغنسی یوی
پوپنونکی فاجعی عاملین
اور منځته کونکی څرنګه
مصلحین ګنلای شی ؟ دغربی
نړی مطبوعات دی چې

اجازه خداوند فرود می آیند
تاعهد جدیدی رادر تاریخ پسر
ابتدا نمایند .
و آن شبی است که
از مامسلمان ها میخواهد به
خویشتن و به آنچه که اسلام
مارابه آن میخواند رجوع نمایم ،
اسلام مارا بسی وحدت و
پیسوکو گذاشت تفرقه و کراحتیت
و چنگ هایی فرامیخواند .

قرآن کریم آمد تا بر ما تاکید
نماید که امت معتقد ایم و می
باید افساط رایکسو بگذاریم
به ریک از آنها در زمانی که تلاش
هایی جهت برآنداختن ضوابط
اجتماعی صورت میگیرد
و بسی سهولت و عطوفت
و ترحم که بهر کدام آن نهایت
محتجیم دعوت نمایم .

است مسلم به ایستادگی
دربرابر تجاوزات که هدف
ایجاد تفرقه درین عالم اسلامی
رادارد دعوت شده است
تاتمام مناسبات اسلامی واز
آنجله شب تدر فرست مهمی
باشد جهت نزدیکی و اتحاد
در مردم فضیلت این شب بزرگ
عبدالله البسام رئیس هیئت
تمیز منطقه غربی و عضو هیئت
علماء بزرگی گفت :

از بزرگی ، فضل و قدرش ،
شب قدر نماید شد و به امت
محمد صلی الله علیه وسلم
مخصوص گردید که امت های
دگر بیان سرفراز نگردیده
بودند .

عبادت درین شب برابر
عبادت هزارماه است ، بخاطر
همین فضل است که همگی
در آن به عبادت بیشتر می
پردازند و خداوند آنسرا پنهان
داشت تا بندگانش در بقیه شب
ها تنبیل و کسالت نه نمایند .
سپس از خداوند التجا نمود
که سخن مسلمانان را بر حق

وصفو شان را متحدداشت
باشد ، دینش را غالباً
ومجاهدین را برای اعلای کلمه
اش نصرت دهد و شوکت و وقار
مسلمانان را دربرابر دشمنان
اسلام پر تردارد وبخاطر نصرت
این دین در دلهای رهبران
مسلمانان الفت و محبت نماید .
شیخ عبدالله بن سلیمان بن
نیع عضو هیئت علمای بزرگ
عضو هیئت تمیز منطقه غربی
گفت :

این شب یکی
از مظاہر فضل بی پایان الهی
بربندگانش بحساب می آید ،
اوضافه نمود که درین شب
مبارک قرآن کریم نازل گردیده
چنانچه خداوند غزوچل مارا
آگاهی داده که عبادت در آن
بهتر از عبادات در هزارماه است
و این شب را الله تبارک و تعالی
به برکت های متعددی چون
فرود می آرند ملائک درون
در آن شب به پروردگار خویش
برای انجام کردن هر کاری ،
آن شب تا وقت طلوع فجر محض
سلامتی است . از شب های
دگر تمایز نموده است .

و پیغمبر گرامی (ص) اصحاب
رام توجه ساخت که آن شب
راد رده اخیر رمضان جستجو
نمایند .

از امام المؤمنین حضرت عائش
صدیقه رضی الله عنها روایت
است که فرمود که رسول الله
صلی الله علیه وسلم « مجاورت
میکرد در رده اخیر رمضان
و می گفت که تصد کنید شب
تدر را در رده اخیر رمضان »

همچنان از پیشان روایت
است که گفتند ، فرمودند بی کریم
صلی الله علیه وسلم « تصد
کنید ، شب تدر را در شب های
طلاق ده اخیر رمضان »
و حکمت الهی در مکتوم داشتن

موعد و تبیین آن در رده اخیر
رمضان فضل خداوند
بربندگانش می باشد تا به آنها
فرصت بیشتری داده باشد
در بیشتر ازیک شب تلاش
کنند و با تمام توانائی شان
از اعمال صالح ، نماز و ذکر
و تلاوت قرآن و تصدق این شب
راجستجو نمایند و همه جهد آنها
در نزد الله تبارک و تعالی حساب
می شود .

و دعای مستحب است که
ازنبی کریم صلی الله علیه وسلم
آمده است : و تبیکه ام المؤمنین
عایشه (رض) از پیشان پرسیده
گفت : پیار رسول الله : « ارمیت
آن علمت ای لیله القدر ماقول
فیها ؟ قال : « الهم انك عفو
کریم تحب العفو فاغف عنی » .
دکتور عبدالصبور امین العام
سابق رابطه عام اسلامی گفت :
اکنون امت اسلامی به
خطرهای پسیار مواجه است که
آنرا تهدیه می کند و فعالیت
هایی که برای ریشه کن نمودن
ملت و تهدید مقدسات اسلامی
ما از طرف دشمنان اسلام
درجه آست ازما دور نیست .
مناسبت های مثل شب
قدر که از پلندی رفت و عصمت
حکایت دارد ، مارامتوجه می
نمایند .

در قرآن کریم آمده تمیز
نماییم و به اعمال که الله تبارک
و تعالی مارا به آن ترغیب نموده
و تمیز به اسلام و نزول آن
تشویش نموده تمیز نماییم
و افتراء و شقاق را از بین امت
واحد پیکو بیاندازیم .

در شب تدر خداوند غزوچل
اسلام را دربرابر تمام
دعاهای صادق و مخلص
بازگذاشت ، است تا حققت
پیدا کند ... و حکمت عدم
تجدید از طرف خداوند سبحانه

نزول قرآن مبارک درین شب که شب هدایت و سعادت بیشتر است دلالت و بخشش کنایان گذشته برای بایمان و احتساب آنرا بپیار دارد و عمل در آن بهتر از عمل در هزارماه است.

نزول ملائکه که فرود نمی آیند مگر به خیر و برکت و رحمت سلامت از عذاب و عقاب دلالت به پژوهی و شرف این شب دارد. و در مسورد اختلاء آن فرمود:

حکمت اختلاء این شب رحمت خداوند بربادگانش هی باشد که برای طلب آن درین شب های بالغ و بورکت بانصار و ذکر و دعای پیشتر مسامرات و زند و بازدید از آن به خداوند نزد یکی حاصل نموده و شواب کمسائی گشته و قسم چنین در کستان آن امتحان است تاچه کسی در طلب خوبی صادق برای پدست آوردن آن

و فرشش مبارک توصیف نموده است. و قدر بمعنی شرف و تبرگداشت و به معنی تقدير و قسمای باشد. اینترو شب قدر شریف وعظیم است

قدرتی که درین شب آنچه که دریکسال اینین گفت:

شب قدر را خلیلت های فراوان است درین شب ارزاق و تسبیب مسلمانان اندازه میشود و در آن قرآن کریم به نیز صل الله علیه وسلم نازل گردیده است.

شب قدر برای مسلمین فضیلت عظیم است. و می باید مسلمان خود را برای عبادت درین شب آماده کند و این فرمود: « من قام لیله القدر ایمان و احتساباً غفرل ماتقدم من ذنه » و متن ایمان پخدا به آنچه که برای بپیار دارند گران آن از شواب و احتساب درجه آمده گردیده است درینه فضیلت شب قدر دکتور شهوان علاوه نمود:

دومنه بروی تو مانده آن بیزار محمد نصیرت و چنگیز و خشن

و تعالی انتست که مسلمان باتمام آنچه که از ایمان داده شده است سعی نماید.

دکتور جمال الدین حسود اینین عام مجلس اعلای شوون اسلامی گفت:

شب قدر را خلیلت های فراوان است درین شب ارزاق و تسبیب مسلمانان اندازه میشود و در آن قرآن کریم به نیز صل الله علیه وسلم نازل گردیده است.

شب قدر برای مسلمین فضیلت عظیم است. و می باید مسلمان خود را برای عبادت درین شب آماده کند و این فرمود استقراطه نماید تا اجر مضاعفت را تصیب گردد... واما اینکه چرا خداوند سبکانه و تعالی این شب را در رمضان محدد و مین نمود حکمت دارد و آن این است که الله شمارک و تعالی میخواهد مسلمان برایانش بهزاداید و خطاها پیش رامضونماید این شب چاپزه است که خداوند برای کسی لزم بپید عظامی کند.

دکتور عین الدیزیز بن ابراهیم شهوان مدیر شوون پیمان ها در شارج جامع امام محمد بن مصطفی درسورد فضیلت شب قدر گفت:

این شب بابرگ است که الله تعالی بوسایر شب ها آنرا شرف اعظم از مردم دارد پسر و خواهر

برایان ارزی اداشه است و از خسل آن خداوند (ج) در قرآن کریم چنین یاد آوری میشود است که آغاز لانه لیلے مبارک و آنا لانه لیلے اللدر و لانه لانه لیلے شهر و لانه لانه لیلے اللدر خوبین ایک شهر و خداوند این شب والزجیه است کثیر خیر و برکت

حریص و که تنبیل و سست است و کسیکه در بیدست آوردن چیزی حریص باشد مشکلاتی که در راه بیدست آوردن مطلوبش بروزی کنند پرایش آسان معلوم میشود . و گفت که بخوبی رحمت الله علیه گفته است : الله تعالی شب قدر را برای امت مبهم گذاشت تادر شب های رمضان برای دریافت آن در عبادت جهد بیشتر بخرج دهنده چنانچه ساعت قبول دعاء در روز جمعه و صلاه وسطی را در نماز های پنج گانه و اسم اعظم را در بیرون اسماء حسنی و رضامندی اش را از طاعات مبهم گذاشت است تا مسلمان به تمام آن میل و رغبت نماید و این چنین غبیش را از معاشری ، تا بنای استند از هم آنها و مخفی نگهداشت است تمام قیامت را در طاعات از ترس تمام آن سعی نمایند .

شیخ عبدالرحمان بن عبد الله آل نعمان رئیس جماعت الفیریه تحفیظ القرآنکریم منطقه ریاض می گوید : تمام مامی دائمی که الله سپاهی و تعالی احکم العاقابین وارحم الراحمین است ، پریند گائیش فرائض و نوافل ادادرد و سیمه نزدیک فرائض و نوافل دائمی است که شدید ایش مخصوص گردانده است : امام مالک رحیم الله علیه گفت که « رسیده است مراده نشان داده لند نبی صل الله علیه وسلم راهنمای مردمان بوده است که بینده ایش دائمی است و آن ایمان

خدایوند متعال پرایی ما نخونه هایی از جانشی خان سایر داییان داشته ، تمامیه بیند و سبرت ماقرارگیره واژجهوال و اخبار امت های گذشته هارا و ایش ساخته که جون خردمندان از آن بصره مند شویم .

د اسلامی نهضت

د بیالیوب سرطونکه

د اسلام سهروپیزدانه

کول شی عامو کارکونکوته هم ولری چی که کوم شی دومره پوهه اوعلم دماتبولو دروی هف مات کهی ضرور پکاردي چی هفوی دکلیو او پرخشای ئی داسی یو شیز او بخارونو خلک په سم او ساده جوکه کهی چی له هف نه غوره بول سره په دین پوهه کهای وی او کوم چه که دسانتی شی . لیکن ذکی او دینه وردی هف پختل حال پریهدی استعداد خاوندانو ته پکاردي او په یوه غوره نظام کی دی چی په دین کی دومره درک ورنه کارواخلي .

او بصیرت خاصل کهی چی په علم او معرفت نه وروسته له علم او ذهینه طبقه دی ترتا شیرلازی را وستیل شی او دلو ستیو خاکو شکوک او شبهات رفع کهی شی ، او د مخالف عنزلیو اغشراضونو ته مدلل او دان من خواهونه ورکهی شی او د ژوندانه هریول مسائل داسلام په رنگانی حل کهی شی ، ترکو داسلام په ازی او باشی بنسټونو باندی دېره نری تهذیب او تندن و دانی اباده کهی شی . په دی طبکه کسی دی دېنلید و مره صلاحیت یوی چی د مسوج و د زمانی دلکراو عمل له حاکم نظام چفت سلیم اوله کاره لریدل اجزاء ل چی هف پهی طبل کهی سلیم اجزاء چفت بیل کهی شی ، اول دی سره سره توک پیشون ولری چی خدای دومره اصلادی صلاحیت پاید (ج) چلت ، پرها فر صباشر

په ځانګړی صفتونو کی له تولونه لومنی خیز داسلام صحیح پېژندنه ده ، کوم سهی چی په ژوندانه کی اسلامی نظام را وستل غواړی پر هفت توګ پېژندل او پوهیدل ضروری دی .

په احکمی داسلام اجمالي علم کافی نه دی بلکی تفصیل علم هم ورته پکاردي ، ددی علم زیاتی او کمی دسېی په خهل استعداد پوری اوه لری او د اضوری نه ده چی ددی لاری هر لاروی او ددی تحریک مربی و فری دی مقتی پامجهددوی ، خودا په هر حال ضروری دی چی هریسلیه دی اسلامی عقائد له چاصل انکارو او او هامر او اسلامی تکنیکه دجا هلهت له رسول او رواجولونه تمیزکهی او پهی خبره پهه شی چی اسلام انسانیسته دژوند په مختلف اړښون کی لارېډونی کهی دی ، له علم او پوهی له هر ته د سهی پهله په صحیح لاره تلل شی اوله نورو خلکوکت لارېښو له

ورکول شی چی پیواخی په
اسلامی تولنو کی نه بلکی په
غیراسلامی تولنوکی موندل
کیبوی .

داو اوصاف یعنی دین سیی
پوهه په معنی پوچ ایمان ، له
هفی سره نسم عمل اوددی
اتامت دژوند اصل هدف
گرگول هفه بنسقیز اوصاف
دی چی داسلامی نظام تولنى
دجوهونکو لپاره ضروری دی ،
که چیزی ددغه او صافو لرونکی
کسان پوبل ته نبودی نه شی
نودهفوی داکار له سره نه شی
مت Gorsor کیدای . که چیزی دا
پول خالک په حقیقت کی خه
کول غواصی نودوی ته په
کاردی چی په هر حال دیوه
گوند په شکل کی کارورکی
هرپوه سوی پدی پدهیبوی چی
په تولنیز نظام کی محض په
خانگیروکوبشنو سره هیچ
پول تغیر نه شی راتلای .

ددی لپاره تیت و پرکی منلوی
تری نه بلکی په متعدد اویون
ایزتوگ همل گشل پکاردی لدی
کبله ددغه شابت حقیقت منلو
سره اوس موب دهه او صافو
پادونه کوو چی پندت شان
تنظیم کی دیوه نهشت په هیچ
پکاردی .

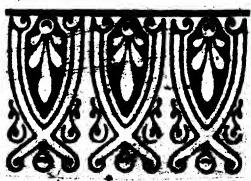
اجتماعی اوصاف :

ورورگلکی اوینه ۱
دادسی نهشت لومی صفت
راه درت هی چی دعلم اویقین
دادی چی همی ثی پول هل
دنعمت سره سره دسپرس
اوکسدرار طالث هم ولری
اوده دری په ایمان او جمهوری
کی دو مرد ساه موجود دی چی
دیورونی محرک نه پرست دنیا
موجود دهه پهیل تخریبک پاندی
دادی سن دلسته پلشتو دهه دره
گولو لپاره هلهه واشل که داسی
کارگرولکی مذیع ته راهی
نوده دهه پهیل دهه پهیروی
وکیه ، دخدا (ج) دامر مثلو
اونه مذلو شهه پرگان ساتلو کی

باید دبیرونی نشار او مداخلت
محتاج نه وی پیواخی دا خبره
چی داکار دخدا (ج) درضا
موجب دی ، کافی ده چی هفه
دزه له کومی او په شوق سره
وکی او پیواخی دا خبره چی
داکار دخدا (ج) خوبی نه
دی کافی ده چی له هف نه
اعراض او لوهه وکی .
دده داکینیت پیواخی په
معمول حالاتو کی نه بلکی په
غیر معمول معاملاتوکی هم باید
دهبی ویری او اندیشی سره
مقابل وکی او پر صحیح لاره
شابت تدمه واوسی . کوم
فرکچی ددی صفت نه خالی
دی هفوی داصلاح او تمیز
مرستیال کیدای شی خودی
اصل کارکن نه شی کیدای
صحیح و خیزی هف صحیح
او کوم شی چی غلط و خیزی
هف غلط دی . په ژوندانه کی
داسلامی نظام تعمیرولپاره پنه
پوری اطمینان او ددماغ پوره
پیوای او بخوخ یقین پکاردی ،
کوم خالک چی پدی معامله کی
پوه ذره هم شک ولری بادیده
نوبتنی په بورولیارو پوری تولی
ری هف نه پکاردی چی ددی
مارک دجوهولو نه مشکی
خپل کمزی اوناتوانی هلاج
وکیه .

خوی او همل :
دریم لازمی صفت دادی چی
دسری همل دهه دلول په
مطابق دی ، کوم هی چی هفه
حق گلی دهه تابدادری وکیه
اوکوم هی چی باطل گلی ل
هف نه پویه وکیه هه ته چی
خپل دین واشی باید چی
دخپل سیرت او عمل دین
چو کی اوکوم لوری ته چی
دنیویه خلق بیل له تیولو ل
مشکی دی پشمیه دهه پهیروی
وکیه ، دخدا (ج) دامر مثلو
اونه مذلو شهه پرگان ساتلو کی

بئیگمه او دیو تویم په ۶ ول
کارکول دی یوت تنظیم خپلولو تولو
بئیگمه و سره سره سره یواخی پدی
وجه ناکام پاتی کیبوی چی
هفوی په خپلوفیصلو او پلاتونو
عمل نه کوی هیغ تمییری کار
پرته له منظم کوبینن نه نه
ترسره کیبری او منظم کوبینن
دهه خیزندوم دی . چی کله کوم
مقررات تجویزکهای شی
نود تنظیم اعضا دهفو پوره
پابندی و کهی . په تنظیم کی
چی کوم سیوی ته کارروسوهارل
شی دهه دی پوره اطاعت
و کوی . دتنظیم هر سهی
بايد و ظیفه شناس وی او هفه
کارچی و رپه غایه شوی وی په
سیوی و خت اوپوره کوبینن سره
ترسره کهی ، کوم کارکونکی
چی بايد گه کاروکهی یوتربله
دی پوره مرسته اوپودبل لاس
نیوی و کهی او دتنظیم ماشین
بايد و مره چلست وی چی
دھری فیصل سره سم دھری
د عمل کولو لپاره قولی پرزی په
حرکت کی راشی په دنیا کی
همدابی تنظیمنه دکارکولو
او دموقریت جوگه دی دهفو
تنظیمنو شتے والی اونشنتووالی
دوله یوه برابردی چی پرزی
خوئی اخستی دی خود ماشین
جوه لواد چلولوئی چه پروگرام
ونلری .

کوم سیو چی په زوندانه کی اسلامی نظام واوتنل غولی
پرهفه تریپولو دمغه دهنه نظام په به توگه بیندل
او بوهیدل ضروری دی .

سره دھری معامل دیننو او بدرو
او خونو له خیهنه نه و روسته
یوی بئی نتیجه ته رسیمهی
بلکی دوه نوری گتی هم لری .
لومهی داچی په کوم کارکی
چی دپوره تنظیم مشاورت نیغ
په نیفه یا بالواسطه شامل دی
نوبوره تنظیم دهه کارکولو
لپاره په داوه زره کوبینن کوی
اوچاته دانکر نه وی چی
داکارپرمون باندی په زوره
تحمیلیبری . دوهمه داچی پدی
۷ ول سره تول تنظیم ته
معامل پیژندنی روزنے
حاصلیبوی هرسهی دتنظیم
او ددی دمعاملاتو سره دلچسپی
پیداکوی اوپدی کی فیصل
کول خپل مسئولیت گنی لیکن
شرط دادی چی له مشوری
سره دمشاورت آداب هم په
خیال کی وساتی هفه داچی هر
سیوی دی په ایمانداری سره
خپل رایه و راندی کهی او کومه
خبره په زره کی پته ونه ساتی
، په بحث کی بايد ضدلوئی
او تھسب دخیل نه وی اوکله
چی په زیاتو رایو سره یوه
پریکویه وشی نوداختلاف رای
لرونکو کسانوت لازم دی چی
خپل نظریه پدله نه کهی
خود تنظیم پیزه فیصله دی په
پوره ویا سره عمل کری که
دادوی خبری نه وی
نودمشاورت تول فائدي ضائع
کی پی . او بالآخره
همدآکار دتنظیم دویجا باید
لامل گرھی .
نظم او ضبط : دریم ضروری
صفت نظم ، ضبط یوتربله

خیرغوبتنه خواخوبی او دایثار
معامله ده . نفرت کونکی
زونه کله هم نه شی یوچای
کیدلای . منافقانه ناسته ولاوه
کوم حقیقی یووالی نه شی
پیداکولو خود غرضانه یووالی
دنفاق پیلامه ده ، محض
دکاروبار لپاره یووالی ددوستی
اساس کیدای نه شی اوکه
چیری کوم دنیاوی غرض لپاره
خلک سره یوچای هم شی
خونتیجه به شی بیرته بیلولی
او په خپلوكی به یودبل سره
چنگیبوی .
یو مضبوط تنظیم یواخی په
هفه صورت کی منج ته راتل
شی چی پخپلو نظریاتو کی
خلاص اوله خپل مقصود سره
مینه لرونکی خلک راغونه شی
او بیان نظریاتو همدالخلاص
او مقصود همدامینه دهفوی په
منج کی هم اخلاص او مینه پیدا
کهی . داوهول تنظیم په
حقیقت کی یوه مضبوط او قینگا
دیوال دی چی شیطان پکی
دفساد او تفریقی پیداکولو لپاره
هیغ ۷ ول لاره نه شی موندل
او له بھرنه دمخالفینوسیلاب هم
له چایه ، نه شی خوچولی .
یودبل سره مشوره : دویم
ضروری حفت دادی چی
دانظیم یودبل سره په
مشوری سره کاروکهی او تل
دی دمشاورت آداب په زره
کی وساتی .
دخپل سرو خلکو تنظیم چی
هر سهی پکی خپل سری کوی
، په حقیقت کی خه تنظیم نه وی
اونه ترینه دکوم بنه کار هیله
کیدای شی اونه ترمیره وخته
پوری دوام کولای شی
کارصرف په مشاورت سره
کیدای شی ھکه چی پدی
ترتیب سره نه یوازی داچی
لپیر دماغونه تابحث او تمییص

او پير مالونه يى مسلمانانو ته
غنىميت شول ، دى كار
د ترييشو غوسه ييو په دوه كره.
د ترييشو دانتقام روحىيە ئى درى
پراپرە كره خە داوه چى ،
د بىدرلە غزانە وروستە حضرت
محمد صلى الله عليه وسلم د بىدرلە
شاوخوا او دېبىز پە ساحل كى
پەرتوكلىيۇسرە د صالحى شەرون
لاسلىك كېر چى دھفى پە وجە
د ترييشو تجارتى لارە غوڭە شوھ
، ترييشو چى قىول ئۇند
او انتصادىيى پە تجارت پىورى
تىرىل ، دەغان لە پارە متباذل
لارە چى دغۇراق پە لورتجارت
و غورە كىرە ، دە لارە دنچدىل
سختو دېشتو خە تىرە شوى
وە ترييشو نىكىراوه چى
مسلمانان بە دى لازى تە لاس
لوبىدىنىشى كىرائى ، خوكلە چى
دوى تجارتى قانلە جوپە كىرە ،
حضرت محمد صلى الله عليه
و سلم خېرىشۇ حضرت زيد(رض)
(بن حارثە يى دىلىسو
سوواروسرە د قافل لارى تە
قوى ھۇوانان رەفسۇپتىل
ترخۇد حضرت حمزە رضى الله
عنە دوئلىو لپارە يى زپورتىيا او
قوت وا زما يىي ، بالاخرى د جىبيرىن
مطعم و خشى نومى جېشى غلام
دەندى پە قول پورە و خوت ؟
هندى نومبۈپى تە نە يىوازى
د جىنگ او فېتىسى و يېشتلىو سورە
رۇزىنە و رىكىپە بلکى د زپورتىيا
دا زمىپىلىو لپارە يىي لە و خشى
خۇاوروسرە هم و جىنگاوه ، ل
قولو ازمۇيۇنۇ و يېرسىتە يىي
دا ورته و ويل چى او س پە
هرچىل اوھنر ، پەتە يېشكارە چى
كولى شى حضرت حمزە و وئىنە
اوپىن .

ابوسفيان دخپىل عەدپىورە
كولو پە مئظۇرد اھد «
چىرىيى » نە شومىياشتى مەفكى
ددووسسو اوپىنانو سرە پە
مەدىيىنى دەمىلى پلان
چۈپە كېر او غۇبلېتلى يىي چى لە
مناڭقانونە استفادە و كېرى ، دە
پلان د سوپىق پە غازامىتچ شو ( )
چى مەنكى كەنە كى تىرە شوى)

دېدر په میدان کې چې
دقیریشو اویياتنې سرداران
د مسلمانانو په لاسونو ووژل
شول ، قریبیش له شرمونکۍ
ماتی سره مخامنځ شول ، نو
قریبیش له ډیړه تهره په
اورناست وو، تل به یې دانتقام
شارپورته کاوه ، په دی هڅه
کې وو چې کله به له مسلمانانو
نه خپله بدله واخلي ، ابوسفیان
خوسوګندکړي وچې ترڅوله
مسلمانانو انتقام واټڅل نوپه
څېل سربه تیل او او به وان
چوی « هنده » دابوسفیان
میرمن هم دهه په شان دڅېل
پهلاو او ورور دقتل دانتقام
لپاره دزخمی مارې شان زړه
خوبی وه دهه تر ټولو نه
لوړه هیله داوه چې په یوډول
نه یوډول له حضرت حمزه
رضی الله عنہ خفه چې دڅېل
پهلاو ورور قاتل یې باله انتقام
واخلي . خو داشته عادی
اوأسانه خبره نه وه « هندي »
ته هم دا واعییت معلوم و ، په
همدی خاطر یې ډیړ زړور ، او

واستو.

حضرت زید رضی الله عنه نجد ته په رسیدو دیسوی چینی په سر واپول کله چی دکفارو تافل راوسیده په مسلمانانو بی سترگی ولیگیدی وارخطا شول ، تافله اوسامان بی پریبندول خپله و تبنتیدل حضرت زید رضی الله عنه دقافل مشیر فرات بن عیان ونیسو مدینی ته بی راووستی لومسلمان شو.

دی کارقريش دومره وپارول چی پرت له عمل نه بل هیخ ورهاتی نه شول . تپول ابوسفیان ته راچول شول پریکره بی وکره چی دسوریی دتجارت اصل پانگ دی خپلو خبتنوت ورکره شی اوکته بی دی دمسلمانانو خف دانتقام لپاره په کارواچوی ، دغه مال چی لایوه تجارتی دوران وروسته پنځوں زره مثال طلات ورسیده تپول دوسلو اخستلولپاره په کارولوید.

له بل پلوه ابوسفیان غونېتل چی په تپولو قريشواوشاخوا سیمو کی دانتقام حس بنه غښتل کړی ، ددی کارلپاره بی دمکی مشهور شاعران عمر وحجمی اومانع او اورثی مبلغین عمر وبن العاص ، هبیره بن وهب او عبدالله بن ربیعه وکمارل چی دخلکو احساسات په ځوبش راول او دانتقام لپاره بی پوره تیارکړی . پدی کارسره ابوسفیان وکولای شول چی په لنډه موده کی دری زره ځوانان راچول کړی . په دغه دری زریز لښکر کی اوه سوه تنہ زخی لرونکی ، دوه سوه سهاره ، پنځه سوه اوینان او دوه سوه باروړونکی آسان شامل وو .

دېشخو ګډون دقريشو روحيه دېشخو دستور مطابق دېجګړي په میدان کی دخوانانو دېچنۍ ځینو پتوه کارونو مسلمانانو ته پېر زيان ورساوه . بل طرف ته دمدینې یهودوهم دمسلمانانو پر خلاف سازشونه او توطيې کول ، قريشو ته بی رازونه ورکول او فتنې بی اچول ، خو ځله بی مسلمانان دیتنه مجبور کړل چی ده ځوي پر خلاف عمل وکړي . (دغه مطلب هم په تيره ګنه ذکر شوی) یهودیان خوځوڅله مکی ته ولول ، قريشونه بی مرستی وعدی وکړي ، انتقام ته بی وه څول ، بیایی داحد په چکره کی دقريشو پوره مرسته وکړي . ددی قولو لاملونو په نتيجه کی قريشود انتقام لپاره پوره ځانوونه اماده کړل اود حمل تیاري بی ونیو .

دحظرت محمد (ص) تره حضرت عباس چی له اسلام مثلو وروسته په مکے کی اوسيده ، هف دیو پهایا پوری او چالاک استازی پواسطه حضرت محمد (ص) ته خبرولیزه چی قريش تصمیم لري پرمدینه حمله وکړي . استازی چی کله حضرت محمد صل الله عليه وسلم ته اطلاع ورکړه چې قريش دېپه په انتقامی روحيي اوبي حسابه پوچ اوسلو په وسیله غواړي پرمدینه حمله وکړي ، نومحمد (ص) په ځواب کی وویل : « زمور لپاره خدای کافي ردی ... » وروسته بی دالنس (رض) او مولنۍ (رض) په نومونو دوه تنې خېږي ولیژل چې د دینېمن دنقلى و حرکت په هکیله معلومات راپوري ، هفوی خبر

خدیج و پوکی ماشوم و چی په
جهاد کی یی دکھون غوبتنه
وکړه ، خوحضرت محمد(ص)
ورته و فرمایل ، لاتراوسه و پوکی
یی ، هغه دپنپوپه گوتودرید
وویل یار رسول الله و ګوره
شومره لوی یم ، خوبیاهم
دکوئینو سردار هغه ته اجازه نه
ورکوله ترڅنګ یی یو صاحبی
اسید(رض) بن حضیرولپرووی
ویل : یار رسول الله صل الله
علیه وسلم دا هلک زه پېژنم په
غشی ويشتلو کی بنه مهارت
لري .

په دی حساب کیدای شی
اجازه ورکړه ، حضرت
محمد(ص) چې دهلك جهادی
روحیي لاير متاثرکړه و هغه ته
یی په جهاد کی دکھون اجازه
ورکړه ، دهه پویل همزول
سمره (رض) بن جندب چې
دحال ولید ، حضرت محمد(ص)
(ته یی په احصار سره وویل
چې زه خوترافع نه غښتل یم
مات هم اجازه راکړی ، زه هف
په غیدونهولو کی خملوم .

حضورصل الله علیه وسلم
تبسم وکړ او دسمره غوبتنه یی
ومنله درافع او سمه توٹ یی
وازمايه ، رښتیاهم چې سمه
پخپل قول کی صادق و هغه ته
هم اجازه ورکړه شوه .

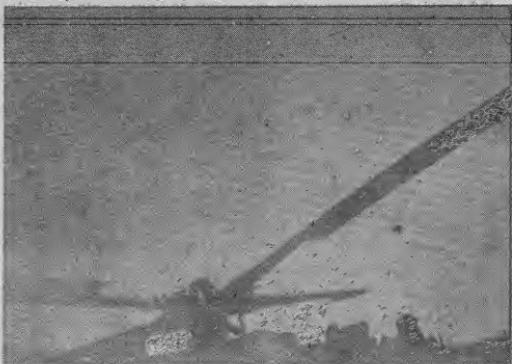
دسفر له پهیل نه مخکی
حضرت محمد(ص) عبد الله بن
مكتوم په مدینه کی خپل خلیله
و تاکه او خپله دزروتنو مجاهدینو
سره چې سل زغرو ال او دوه
آسان ورسه وه روan شول ،
په پوه آس دکونینو سردار
اوپه بدل آس ابوبراه بن
منار رضی الله عنہ سهاره و ،
سعد(رض) بن معاذ او
سعد(رض) بن جبل زغري
اغوستی او در رسول الله صل الله
علیه وسلم مخکی مخکی روan

چې له سباره دباندی هم
دېم من مات کړو ، په کنلاوکی
چگړه په کارنه ده ، دغه کاربه
دېم من زمۇر کمزوری فبولي ،
جرات به یی اضافه شی ۰۰
خوانانو ټولو دغه نظر غوره
باله ، په پیر شوق دغزا لپاره
هوسيدل ، هفوی په خپل بری
کاملاً یقین درلود ، حضرت
محمد(ص) چې ددی خوانانو
شوق اوولوله ولیده دیرخوښ
شو ، خپل پاکی حجري ته یی
تشریف یوړه ، بیرته دیوړه چنراں
په جامه کی چې زغره یی
اغوستی ، سریې په دستار تول
، په یمنی خرمون یی ملاکلکه
کړی ، سپړې لاس او لیندی یی
په غلوه کی اچول وه راوت .
پریکړه وشهو چې چگړه به
داده دهه پرانستی پکرکی ،
کېوی ، احد دمدینې په پنځه
کلومتری کی یو غردی چې
خټیخ او لودیخ لورته او پدشوي
، په مخ کی یی پراخه میدان
پروت ، جنوب ته یی دننات
دره اوورپسی دعنون غر پروت
دی . دغه میدان او خلور
خواوی یی که دعکری
او استراتیژیک له نظره وکتل
شی نوډ حضرت محمد(ص)
عسکریت کاملاً دستاینی
وردي . په دغه میدان کی
دمسالانانو شات غراومخامنخ
دکھارو لشکر پروت وو ، دشماله
خوافتیخ په دره وه چې
دحمل خطرتری اچساپیده ،
هفه هم دغشونو ټونکو
په سطه محفوظ شوه .

راوړچی ددېمن پوچ (عریض
، ته رارسیدل ، اوسانو
او آسانو یی په عریض کی شین
دکی هم نه دی پریښی .
بیایی خباب بن المنذر ولیزه
چې ددېمن دپوچ دشیر
اوسامان معلومات وکړی .
خباب (رض) په پیر اطمینان
ددېمن دلېکر ، سامان او
جزوی اوکلی حالت په هکله
حضرت محمد(ص) ته
معلومات راوړ چې دحضرت
عباس (رض) له معلوماتی لیک
بره یی دویښت توپرهم نه
درلود .
دقیریشو دلېکر به رانزدی
کیدو پرمدینې باندی دېرید
خطر زیات شو ، دمدینې په
شاوخوا پېړۍ ودرول شوی
حضرت سعد(رض) بن
معاذ او حضرت سعد بن عباده
دحضرت محمد(ص) دساتنی
لپاره دنبوی چومات په دروازه
شپه ورځ ځوکی کولی . ځکه
چې دمدینې خالک
دیهود دهازشونو خخه ہی خبره
نه و .

حضرت محمد صل الله علیه
وسلم صحابه را غوبتنه چې
دکھارو سره د مقابل او مقاتل په
هکله ورسه مشوره وکړی ،
اکشرو تجربه کارو صحابه و
او عبد الله بن ابی سلول ، داسی
نظر خرگند کړې چې په شمارکی
ددنه ددېمن مقابله وکړی ،
بنجی او ماشومان خوندی
ځایوته ولیزل شی ، حضرت
محمد(ص) هم دا پېښه هاد
خوش کړ ، خو خوانو صحابه و ،
اونابالغو هلکانو ملاوته له
دېغمبر صل الله علیه وسلم
حضرت راګلل په غذاکی یی
دکھون غوبتنه وکړه حضرت
محمد(ص) دهوله لکانو جهادی
ددی پېښه هاد مخالفت وکړ
وویل : « په بدراکی موتجربه
ترلاسه کړی ، مورا کولای شو

په شمول دمسلامانانو ملاتو په
 پرسپنیو دد مدینی په خوا
 و گرچید. دی کاریه سلسلانانو
 کی عجیب اضطراب او یه رهشانی
 پیدا کړه ځک چې پدا سی وخت
 دوکه لک شرافت نه دیره ټوری
 ده، د سلسلانانو شمیر ل کړو ته
 او روسته را پیو شو. خود اسلام
 پیغمبر په تسلی سره دیل او من
 زمود ډچ له منافقینو نه داسی
 پاک شو لکه او سهت چې په
 اوږد ګرمونو روسته پاکړي.
 لو دی ناوړی پېښی وروسته
 حشرت محمد(ص) دخنلو
 او روسته و هناده دیو سره داحد
 ټکرته ورنوتو؛ تراوکاه می.
 چوړه اوڅهل پوچ یې په دی
 شکل تنتیم کړو چې شاک یې
 داحد تکر، پېښ خواته دغنهن
 ګر، هنځام دغړیو لېکر، او په
 سرمه داله رحمت پیووړي.
 لهیک وویل لو یوهی ځل می په
 خپل نوم ذکوان، دوهم ځل
 په کنیت ابوضیع اور دیرم وارپه
 اوداوس قبیل بیرغ اسیدین
 نوم ابوضیع ذکوانین غبیدیم
 دی.
 حضور صل الله علیه وسلم
 پدی کار لایر خوش شو دی
 فرمایل «فاذصب حفظ الله»
 د حکم په او ریدو سره ذکوان
 زخړه واخوسته اوڅل ماموریت
 پی پیل کړي.
 سعاد الله اکبر په نارو
 میا هدین، پاڅیتول، په
 جماعت یې ټونځ اداکړه، وروسته
 د پیغمبر غایب السلام له
 خواړو د خشک جک وشو، ایو
 خشیمه (رخن)، خارشی راهبرین
 کړلېنکر ته دلولو ټورولار پیشوند
 کول، لېکر هم پ داسی واقن
 روان و چې د کنارو لېکر ورشه
 د خیسی امنیت وساتی، په چا

و دینه من همیگو پتو در این خوب و بد حال نمی

محلوبیده ، لب و خش و روسته
اسلامی کلپر ددشم دلپکش
متاپل ته و رسید ، په هندی
خشک گسی دهستانیش مهش
عبدالله بن ابی سلیل په دی
خیره سره چهی محمد(ص) زما
مشوره وله هنله ددریو سلوتو

وو، ذ^اشیخان ^پ مقام کی
دستیام حکم وشو، وروسته دبدر
په شان دری بیرغونه چورشول
اودازش قبیل بیرغ اسیدین
حضرت، د قبیل بیرغ چناب
بن منذرته او دمه جریشو بیرغ
حضرت علی بن ابی طالب ته
ورکھل شول، چینی سورخین
عیقیده لری چی ده^اچرین
بیرغ مصعب بن عمیرته و سهارل
شو.

د^انوار ول شکر امثیت د عکره
بن ابو جهل په غله و په داسی
حال کی چی محمد(بن) شلم
د پنځو سوموچا هدینو سره
د اسلامي شکر ساتنه کوله .

حضرت محمد(ص) دخهيل
خوبی دسانتني لهاره صحابه
مخاطب کول ویي فرمایل : «
په تاسی کی به څوک زما
د خوبی امثیت و ساتی » یوچنا

اوازوکو، زه و پی فرمایل ته
خوک یی و پی دیل، ذکوان
فک (ص) و فرمایل، کینه،
بیانها هش (بن) پرینتنه دکوه،
خوک به زماد شیمی ساتنه و کهی
په خواب کسی و ویل شول
یار رسول الله زه به داکاروکوم،
پیوشتنه و شموده ته خوک پیی،
و دیل (اوپوسیع یم و رته و پیی
فرماتنیل کیمیه، در دریم حل
هوارد، داسسلام سترپیدهیم پیی
خهله، خهله تکرار که، خوک
به زماد خیسی ساتنه په شاهه
واصلی، شی و شو، زه دیی
پیوشتل که خوک پیی، و ویل
دون، هید لیوسن، لیوگند او نکسر
دو روسته رسول الله صلی الله علیه
و فرامایل، دهه دری و آیده
کسان دی، و دیرویی چهره
سو ازی ییو سنته و دیسد و
رسول الله (ص) و فرمایل دو
خوک شول، ذکوان هر شی و دیسد و
یار رسول الله، دری ولهه و ایه
ماهله و کی اوستانته حکم ته هنی

اولویت

د هیر و ئینو د تجارت اتهام؟

ملاتر کوي ، خندگ امکان لبى
داسى پور حزب دى ، پ داسى
پوره شنبع او تبعع عمل لاس
پورى كېرى او داخىره كوم ماقى
انسان مىشى چى پ داسى مىل
كىي ملۇش سىز دى و توانىد اى
پس د پوره مجاهىدلىرىم نىزخ
الثىرىخ تراسى كىرى .

جىتكەن دادى چى داسلام
پر خلاف دېپەدى مەتمەبەر خلق
ئىشىپ او ل اسلامى حکومت ن
داستىمارى طالقانىز وەرى ،
دامەريكا حکومت د حزب اسلامى
پ خلاق دى تېلىھات تە
مىشۇل ، ھەسىپى پەھپەزى چى
پواھى حزب اسلامى پ نكىرى
، تنظيمى ، او عمل لىھاظى ددى
كىايىت او استعداد لرى چى پ
الفانستان كى اسلامى حکومت
قائىم او دجهاد پ خلاق داسلام
دېنىمنانى خائنان تۈزۈلى
شىنى كوى ، كە حزب ضعيف
وای ئەھارونى تە تسلیمیداي ،
او داسلام او خەپل پەۋاد پ سرىئى
سازش مثل ، مېشكەل پ دەھى
پر خالىد دومرە تېلىھات ن
كىيدىل .

د حزب اسلامى سرتىھى
او مۇمن مجاھىدەن پ ددى
دروغىنۇ تېلىھاتى دە

ليهاراولو اوزھەنەتىنە بەراپىول
لەواھى ، دەپەر و ئينو د تجارت
الزام د (سى آى اى) اختراع
اود ترورىستى الداماتىر لەھارە
ددى شەكى پ لاس كى
پوراھنى توجىھ كۈونكى حربە د
امريكا پەردى پە پەممەرى
چى پە حزب اسلامى كى
دانغان اولىس تەرىپولى صالح
پادىياتى ، دەذھب پايدى
اواصولو تە مطیع الماد دانلىرى
شوي دى .
ھە حزب چى السزادىسى

حتى دىڭىرە شەكۈلرەن ئەمان
ساتى ، او دەملەك دىگزادى
او داسلامى حکومت د تاسىس
لەھارە بى دەپەسپىنە او دلۇمەپە
كۈلونو دەقىالو غۇرۇ خە پ
سلىوكى شە كە شەھادت رسەدىلى ،
اول اپتدا تە تىرىن پەورى
دەقاومەت پە لومەپە الىكۆكى
تەرھەچادىمە او تەرھەچانىھات
چىنگىدىلى ، او د بە تنظيم ، پ
چەدادىكى دەستەرپول او دصالىمۇ
الفراد پ روزلۇ كى پەنورۇ ئەلو
دېرىلسەنلىخى پە وجە دانغان اولىس
خۇچ اكتىرىت دەھى پ لەپەكى
منظم شوي او دمنورى طېقى
پە سلىوكى ٧٠ د حزب

پەدى شەپورەخۇكى چى
دەپەساو داشنگتەن تەرىنەت
د الفانستان دلىخىسى پ
سەردىخانان سازش امکاناند
ورخ پ ورخ دېپەتىدە پە حالىت
كىي دى ، دەپەمەدىپەتو او خاصتا
د حزب اسلامى پر خلاف دەغىرى
لەزانسىنۇ زەمرەن اود رواغىن
تېلىھات هە دەپەدى سازش
د امکانات تو دېپەتىدە پە تناسب
زېتىھىزى ، خەرمەرە چىسى
دەپەساو داشنگتەن يەپەل تە نىزدى
كەپەزى دەپەمەرە د حزب اسلامى
پە ضد تېلىھات زېتىھىزى .

د حزب پر خلاف داتېلىھات ل
او زىدى مۇدى رامىسى پەپل
شۇي ؟ خوالىمەلە دەپەنان ن
دى توانىدلى ل دەپە تېلىھات
ئە نتىجە تراسى كېرى ، حزب
تنقىيەت كېرى او پە ئافان
اولىس كى دەھى ئوراعتىبارت
صەممە ورسوی .
خواوس غەپپى لەزانسىنە پ
پەپەشەپورەخۇزىزە حزب
دەپەر و ئينو پە تجارت كى پ
لاس دەلىزىدە متەنەرى ،
او امريكاڭىشى مقاماتوت د جىدى
اىدام توصىھ كوى .
داتېلىھات پېھى چى امريكا
د حزب اسلامى پر خەندىكىم
تەرورىستى اىدام لپارە

چی دخپل پوچ تیبنت او ایتر
حالت ولید، له بیسرغ سره
میدان ته داخل شو دپیشوره
الفاظو بیس مخی وغوشت وی
فیل:

«ای دمحمداصحاپوا تاسی
خوبازلری، چی که مور ووئشی
نومور دوزاخ ت خوارکه تاسی
دوزل شیج نوچنت ته چیج نوپیا
په تاسی کی خرک نرشته چی
په ایچکه ژرچنت ته تلل غواپی
اویبا مادوزخ توپیوری»

پهی خبره حضرت عمل
رضی الله عنہ ڈیگر ته راوت
وی دیل: په هفت ذات
سوگند چی زما روح بی په
والک کی دی، زه ستانقابل ته
تیارم، زه په ترهفه ل پوچرنے
ونه وخم چی پاتادوزخ ته ونه
لیبهم اویبا ستاپه سوره چنت ته
لانه شم.

په ممدى خبره دلطامه
مقابل ته ورخی، طلحه پرید
پهی دکو خو فه رضی الله عنہ
میں داروئیو اوخبله بی داسی
کیوزار پهی دکو چی طلحه په
چمکه ولیوید اوپ خاوره
ورغیوید.

عل (رض) بیرت لیکی ته راشی
، خلکوپهینتت تری وکیه چی
دلطامه کاردي دل ختم نه کی،
په خواب کی می دویل کله چی
ماهفه وواهه نو مترعورت بی
خیری شو، هده قسم راکو چنی
پهی حالت کی می مه دزن،
زما بیترت هم دان متنه چی په
داسی حالت کسی دی دشت
ووئنم.

خوبیک چی طلحه بیا شان
سیدال بکر، جشنست عل (رض)
حدیری دارهبری دکی چی سره
دوه نومس شو پیبدی کسار
محمد رسول الله دلکپیر تاره
اوچتت کرہ او سوره اصحابا شانسو
وسره پدرک کیه، «نوپیا»

لپنکر پدی شکل منظم که چی
بن ولید، له بیسرغ سره
بن ایچکه، دمقدمی صفران
بن امیه اوغمروین العاصم
و تیاکل شول، دغشتو
ویشنونکوکه عبده الله بن ریمه
او دپوچ بیرغچی طاحه بن ابی
طاحه تاکل شوی و.
له دی وروسته پداسی حال
کی ابو عاصم دپنگووسو
په میدان کی هرچه پیپنیدل
تاسی پايد له خپل شای شفه
ونه پیوری ثابت قدم اوسي.

پیاساختهت محمد (ص)
دھنک چوپللو په وخت کن
خپل سوری ته اشاره وکرہ
وویل «شوك دی چی دائزه
واشل اوحقی پسی اداکپی»
حضرت ابودجانه رضی الله عنہ
وہاندی شو وویل: ای رسول
الله اددی تبید حق لکه دی
؟ فه (ص) و فرمایل توره
پردپن ماندی داسی استعمال
شی چی کوہ شنی.

حضرت ابودجانه رضی الله
عنہ دھنکت مجدد (ص) ته
توره واخسته اوواقا چی حق
پس اداکپی، هکه متنه ریشه
ترنمشترک وکرہ، مطلب پسی
داوچپی دیپنی تپوروستی
شاٹکپی په جهاد اولتال کوم.
هل شوات ابوسیان هم خپل

نویسنده: شهید عبدالقدار "عوده"
مترجم: احمد سیر "محبور"

اسلام

واوضاع

سیاستی ها

شوابد، پس روگردان شوابد من که با آن پیام که فرستاده شده بودم آنرا برای شمارسانیده ام، اکنون پروردگاریم بجای شما قومی دیگری را جانشین می سازد، و آنرا همیز زیانی رسانده نمی توانید، یقیناً پروردگار من برهمه چیز نگهبان است.

به همین ترتیب صالح (ع) قوم خود را به نعمات خداوند که برایشان ارزانی داشته یادآور می شود، و آنان را پس از عاد جانشین نمین ساخت و آنان را از عاقبت بغاوت و فساد در زمین هشدار می دهد.

چنانچه خداوند متعال می فرماید. چنانچه خداوند متعال می فرماید. و آنکروا اذ جعلکم خلفاء من يخدعون من و يواکم في الارض تتخذون من سهولها فصوداً و تتحتون الجبال بيوتا فاذکروا آلاء الله ولا تغشوا في الأرض مفسدين « سوره اعراف ۷۴/

ترجمه: بیادآرید زمانی را که خداوند پس از قوم عاد شمارا به جای آثار جانشین ساخت، و به شما در زمین این مقام را عتایت کرد، که شما ائمن در همواری های

گردانیدیم و همه کسانی را که آیات مارا تکذیب نموده بودند، غرق ساختیم، پس بین اعقاب آناییکه هشدار داده شده بودند (و باز هم پذیرفتند) چگونه شد.

به همین شکل هود (ع) قوم خود (عاد) را بعوت می کند و آنان را به آنچه برایشان می گوید و آنکروا اذ جعلکم خلفاء من بعد قوم نوح « سوره اعراف ۶۹/

ترجمه: بیادآرید زمانی را که پس از قوم نوح (ع) شمارا بجای آن جانشینان زمین ساخت.

يعني بیادآرید زمانی را که چگونه خداوند متعال شما را در زمین پس از اینکه قوم نوح (ع) را بنابر اعمال که اکنون شما انجام می دهید، هلاک کرد، و خلافت را به شما عنایت نمود و زمانیکه هود (ع) از اصلاح و ارشاد قوم خود مایوس و نایمید شد برایشان کفت.

«فإن تولوا فقد أبلغتم ما أرسلت به اليكم ويختلف، ربى قوماً غيركم ولا تضرؤه شيئاً ان ربى على كل شئ حفيظ» سوره هود ۵۷/

نمونه های از جانشینان سابق: خداوند متعال برای مانعنه های از جانشینان سابق را بیان داشته، تمامیه پند و عبرت ماقرار گیرد و از احوال و اخبارامت های گذشته مارا واقف ساخته که چون خردمندان از آن بهره مند شویم.

مثلثه قوم نوح (ع) که نوح (ع) و همراهانش را تکذیب نمودند و آنان را آواره ساختند، پس خداوند همین مستضعفین را خلافت عنایت نمود، و زودمندان وزورگویان را که به قوت و نیروی خود می نازیندند، و براینکه ایات الهی را تکذیب نمودند، تکبر و غرور می نمودند هلاک کرد.

چنانچه خداوند (ج) می فرماید: «فکذبوه فتجیناه ومن معه في الفلك و جعلناهم خلاف و اغرقنا الذين كذبوا بآياتنا فانظركيف كان عاقبة المتأرين» سوره یونس ۷۳/

ترجمه: پس آنان تکذیب نمودند او (نوح) (ع) را ونتیجه آن شد که ماآور همراهانش را که باري در کشتی بودند نجات بدھیم، وایشان را جانشینان زمین

خلافت در لغت به معنی اقامه جانشین که در مقام خلیفه ویا مقام غیربرجهزی قرارگیرد، می باشد، پس اگر این معنی لغوی را برخلافت ویا جانشین آدم (ع) بسلاله اش از خدا (ج) در زمین تطبیق کنیم، چنانچه گفتیم که بشر ویا جانشین خدا (ج) ویا جانشین هم جنس خود در زمین می باشد. مفسرین در تفسیرایه مبارکه (وادقال ریک للملائكة اني جاعل في الأرض خليفة قالوا اجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك قال اني اعلم مالا تعلمون "البقرة / ٣٠" نبی به این نتیجه رسیده اند.

چنانچه گفتیم برخی از مفسرین بین نظراند که بشر جانشین مخلوق دیگری اند که در زمین می زیستند ولی بعداً فساد کردند و خوبیزی نمودند و برخی بین نظراند، که خلافت ویا جانشینی از مخلوق دیگری نبوده بلکه جانشین از خداوند (ج) نموده اند، مگر عده زیادی برای نظر موافق نیستند که بشر خلیفه و جانشین خدا (ج) نامیده شود، ولی شان براین ادعا این است که خلافت و جانشینی از مقام غایب و یا مرده می شود، خداوند (ج) نه غائب است و نه میمیرد.

همچنان استدلال می کنند که هنگامیکه به ابویکر (رض) گفته شد ای خلیفه خدا (ج)!

ابویکر (رض) گفت: من خلیفه خدای نیستم ولکن خلیفه رسول خدا هست

در حالیکه عده دیگر به این نظر موافق اند، و جایز می دانند که بشر را تازمانیکه اوامر الهی را در مخلوق خداوند تطبیق می کند، خلیفه ویا جانشین خدا نامیده شود، چنانچه خداوند می فرماید، و هوالذی جعلکم خلافت الأرض

از ایشان غرق شدند.

چنانچه خداوند می فرماید!

"وقارون و فرعون وهامان ، ولقد جاءهم موسی بالبيانات فاستکبروا في الأرض وما كانوا سابقين فكلما خذنا بذاته فمنهم من ارسلنا عليه حاصبا و منهم من اخذته الصيحة ومنهم من خسفناه الأرض ومنهم من اغرقنا وما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون سورة العنكبوت ٤٠ - ٣٩"

ترجمه: وما قارون فرعون وهامان راهلاک کردیم، یقیناً موسی (ع) به سوی آنها به معجزه های واضح آمده بود، پس در زمین تکبر نمودند، درحالیکه برندگان مسابقه نبودند، دریایان ماهریک را به گناهانش مواخذه نمودیم، پس

بربرخی از ایشان بارستنگ بار فرستادیم، و برخی از ایشان را صدای هولناک فراگرفت و برخی از ایشان را در زمین فروبردیم، و برخی از ایشان را غرق ساختیم هرگز ممکن نبود که خداوند برا ایشان ظلم کند مگر آنها خودشان برخویشتن ظلم می کردند سورة اعراف ١٢٩

آن قصرها اعماري کنید، و از کوه ها به شکل خانه ها استفاده می کنید، پس از قدرت و نعمات خداوند غافل مشوید، و در زمین تباھي مکنید فساد کنندگان.

و همچنان قوم موسی (ع) نژدموسی (ع) آورده و از اذیت وعداب فرعون و سرکشی و طغیان فرعون شکایت می کند.

موسی (ع) به قوم خود مژده می دهد که سنت الهی لا يتغير بعوده و حشناً أمنی است.

ولی موسی (ع) هراس دارد که نعمات الهی به سوی آنها سرازیر شود و آسان به آن نعمات کفایر را زند، و آنچه که بدل شان خواست از معاصی و گناهان را انجام بدند.

چنانچه می فرماید: "قالوا آؤینا من قبل أن تأتينا ومن بعد ما جئنا نقال عسى ربكم أن يهلك عدوكم ويستخلفكم في الأرض فينظر كيف تعلمون" سورة اعراف ١٢٩

ترجمه: (قوم موسی (ع) گفتند: (ای موسی) قبل از آمدن توهم ما اذیت می شدیم، و اکنون با آمدن توهم ما اذیت و عذاب می شویم (موسی (ع)) گفت: نزدیک است آن زمانیکه پروردگار تان دشمنان شمارا هلاک کند، و به شما در زمین خلافت داد، تابنگرد که شما چگونه عمل می کنید.

به همین گونه قارون، فرعون و هامان در زمین خود بزرگ بینی و تکبر نمودند و به ناروا مستکبر شدند، و نعمات الهی را فراموش کردند، هکراموال و ممتلکات و آنچه را که بغیر از خدا (ج) می پرسیند، هیچ سوالی ابرای شان نکرد و خداوند به سبب گناهان شان آنها را مواخذه کرد، و برخی از ایشان را با صندای هولناک از میان برد و برخی از ایشان را در زمین فرورفت و برخی

ورفع بعضكم فوق بعض درجات
انعام ١٦٥

ترجمه: اوتعالی ذاتیست که شما را در زمین جانشین ساخت ویرخی از شما را بریرخی دیگر تفوق بخشید.

بدون تردید نظردومی رامی توان درست و صحیح محسوب کرد، زیرا درست نیست که ما ذاتی رابه بشرم مقایسه کنیم که مثل و مانند

ندارد و اوتمالی هرچیز شناوی نیاست، و هیچکس مثل او نیست، اگر مناسب شان و وضع بشراین باشد که در غیابت و موت کسی خلاف کند پس مناسب شان خداوند این است که در حالیکه

او شاهد، حاضر و زنده است. و هرگز نمی میرد کسی را خلیفه وی جانشین خودسازد و برای اثبات این سخن این فرموده خداوند متعالی کافیست که می فرماید:

«أني جاعل في الأرض حلية»
ترجمه: یقیناً ماگرداننده ایم در زمین جانشینی را.

همچنان می فرماید: «أيم همچنان، یقیناً ماگرداننده ایم در زمین جانشینی را.

همچنان می فرماید: هوالذی

جعلکم خلاف الأرض»

ترجمه: او(ج) ذاتیست که برداشتما جانشینان زمین.

به این اساس جایز است تاما بشن را جانشینان خدا بتأمیم بویژه همینکه خداوند بشر را در ملک

ساخته و فمه را مسخری گردانیده است، دال برخلافت وی است، چنانچه خداوندمی فرماید: لله ملك السموات والارض وما فيهن "المائدة ١٢٠"

ترجمه: خداوند (ج) مالک آسمانها وزمین و آنچه که در آنها است می باشد.

و همچنان می فرماید: "وسخرکم

ما في السموات وما في الأرض
جميعاً منه" الجاثیه ١٣ /

ترجمه: (خداوند)
و مسخرکربرای شما آنچه در آسمانها وزمین است همه یکجا از جانب خود پدید آورد.

بشر در سلط و سیطره خود بر کائنات و بهره برداری اش از آنچه که خداوند ذرت سخیر شان از مخلوقات قرار داده مقید به اطاعت ازا امر واقتداء به هدایت خداوند و دوری

از نواهی وی (ج) می باشد چنانچه می فرماید: فاما ياتينکم مني هدي فمن تتبع هداي فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون "البقره ٣٨"

ترجمه: پس اگر از طرف به شما هدایتی بباید پس هر که هدایت مرآ پیروی کرد پس برایشان ترسی نیست و نه ایشان اندوهگین شوند.

همچنان می فرماید: "الم اعهد اليکم يابني آدم الاتعبدوا الشيطان انه لكم عدو مبين و ان عبدوني هذا اصراط مستقيم"

ترجمه: (ایا من به شما هدایت نکرده بودم ای فرزندان آدم که شیطان را می پرستید یقیناً که او (شیطان) دشمن آشکاری شماست، و تنها مرآ عبادت کنید. که این راه راست است.

بناء بشرف فقط جزء از مخلوقات خداوند می باشد که خداوند (ج) آفریده است.

چنانچه می فرماید: "الله الذي خلقكم ثم رزقكم ثم يميتكم ثم يحييكم" الروم ٤٠

ترجمه: خداوند (ج) ذاتیست که بیافرید شما را سپس رسنی دادشمارا، سپس بمیراند شمارا، سپس زنده گردانندشمارا.

خداوند متعال بشر را از خاک آفرید سپس آنرا به گونه بشر درآورد، و در زمین منتشر ساخت.

چنانچه وی فرماید: "و من آیاته ان

خلقکم من تراب ثم اذا انت
تنتشرون

ترجمه: و انشانه های خداوند (ج) این است که شمارا از خاک آفرید. الرؤم / ٢٠

سپس شمارا ناگهانی بشرشید، در زمین پر اگنده شده. خداوند بشروا آفرید، تا اورا چنانچه شایسته ذات اوتعالی است بصورت درست و احسن پرستند.

چنانچه می فرماید: وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون "الذاريات / ٥٩" ترجمه: مانی افریدم جن ها و انسان ها را مگر برای عبادت.

خداوند متعال در حالیکه او ذات قاهر بیندگان خود است، بیندگان خود را برآنچه که عمل می کنند پاداش می دهد. پس هر آنکه کارنیک و شایسته انجام می دهد برای آینده خود انجام می دهد، و هر آنکه عمل بدوناشایسته انجام می دهد مواخته خواهد شد.

چنانچه می فرماید: وهو القاهر فوق عباده وهو الحكيم الخير "انعام ١٨"

ترجمه: خداوند ذاتیست غالب بیندگان خود، و او (ج) حکیم و آگاه است.

همچنان می فرماید: "من عمل صالحًا فلنوسه ومن أساء فعليها وماريك بظلم للعبيد" فصلت ٤٦

ترجمه: هر که کارنیک انجام داد، پس (نفع اش) برای او است، و هر که کار بدانجام داد (گناه اش) بر او است، و پروردگار شوست کننده بیندگان خود نیست.

به همین ترتیب پس خلافت بشر در زمین بدین معنی است که خداوند (ج) در زمین آنها را سکنی داد و آنها را بعنوان عمران گران در آن قرارداد.

ویرای ایشان حق تسلط داد
تا ز آنچه که در کائنات از سرمایه
ها و شروط وجود دارد، در حدود
اوامر و نواهي خداوند (ج) بهره
برداري نمایند.

همينکه خداوند (ج) بنده گان خودرا

در زمين اش سکونت داد در حال يك
زمین و آنچه که در کائنات وجود
دارد همه وهمه ازاو (ج) بوده و اموالك
همه چيز است و آنرا به بندگان
خود احسان نموده است و در حقیقت
از تاچيه فقهی امامتی است در

دست بشر تا ازان بهره برداري کند

پس امكان دارد که اين امامت
در نزد بشري عنوان نائب ويا جانشين
مالک امامت باشد، و خواه اين
جانشيني ويانیابت از پروردگارش
باشد و خواه از آقایش باشد.

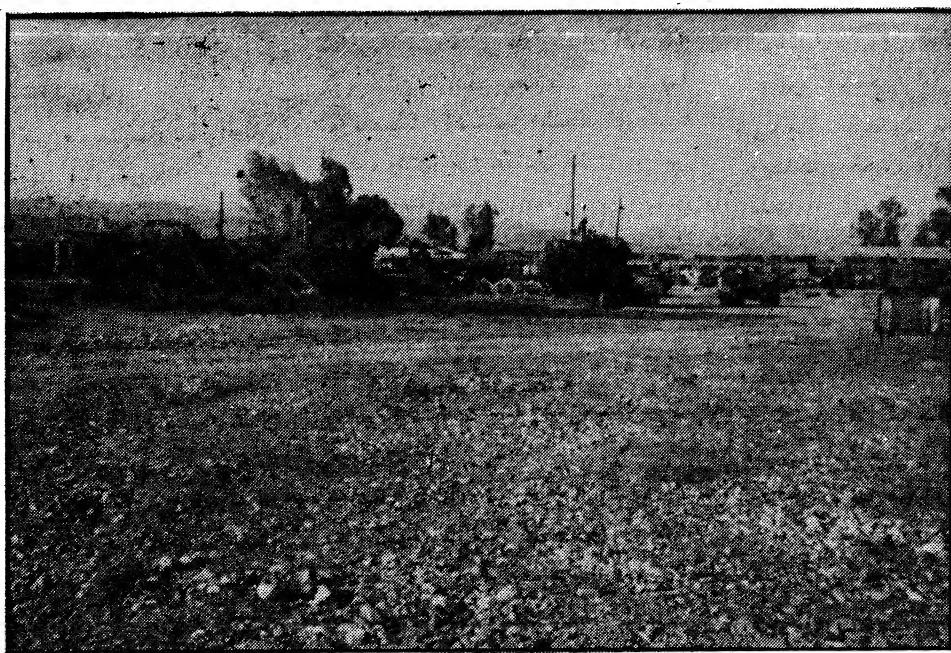
پس بدین اساس هر فرد از افراد
بشر در آنچه که خداوند (ج) درین

کائنات در تسخیر بشري قرارداده،
و بشر را برآن مسلط ساخته است
جانشين ويانا ث خدا (ج) در زمين
شمرده مي شود، و انسان در همه
تصرفات خود در حدود اين نياست و
جانشين مقييد است.

بناء معني خلافت بشر در زمين
از نگاه فقهی ولغت فرقی فاهش
نمیداشته باشد و چنان نتيجه گيري
مي کنيم که موقعیت جانشينان
در زمين همان موقعیت خليفه و يا
نائب است، خلافت و نياست
از خداوند (ج) مي کنند و آن خلافت
در حدود که خداوند ج مخلوقاتش
راده تسخیر بشري قرارداده و بر مملک
خود مسلط ساخته است، مي
باشد ويشرعا اختيارداده ناز آن
بهره برداري و انتفاع نمایند.

لازم به يادآوریست که مسخر بودن
کائنات براي بشر و تسلط بشر
بر مملک خدا (ج) به اين معني نبوده

که همه مسخر بشري بوده و در تحت
تسلط بشر فرار دارد و از داشته
قدرت و سلطه خداوند (ج) بغيرون مي
باشد. بلکه اين مسخر بودن از دايره
تسلط وقدرت خداوند (ج) هيج
چيزی را نمي کاهد، مثلاً
بشري زمين را قلبه مي کند و تخ را
مي پاشد، مگر سبز شدن و به
شمدرسیدن آنرا از پروردگار متعال
آرزو مي کند، و آنچه را قلبه مي کند
و تخ مي پاشد، آنهمه از عنيات
الهي بوده که به آنها درين دينا
ارزاني داشته است، زيما خداوند
(ج) بري شان عقل عطا کرد و علم
داد، پس آنها از نعمت الهي بهره
برداري و منفعت جوي مي کند، آنها
در حقیقت هيج سلطه و قدرتی ندارند
مگر سلطه وقدرتی است که خداوند
متعال براي شان عنایت نموده
است. ادامه دارد.

افغانستان

لئے تپڑہ نیپروی نیا شک کی

سره مخامن دی اوکاپل رئیم اوس هم هلتہ بمبارد کوی اوخلک نشی کولی کرونندہ وکنی .

دوری ۱۷ داپریل ۶ : دھرات ولایت پېشتون زرغون پے ولسوالی کی هف وخت (۱۰۰) تنو خفے زیات کسان ووڈل شول چی گوداگی رئیم پے اصطلاح دمجاہدینو یوه تسليم شوی گروپ لپاره غوندہ جووہ کهی وہ اوپری ڈزی وشوی ، په وڈل شوکسانو کی جلال «رزمندہ» دمل امنیت مرستیاں هم شامل دی ، پردی سربپرہ «حالقیار» دھرات والی سره دزیاتو لوہرتہ مامورینو قپیان شوی دی .

دوری ۱۵ داپریل ۴ : دروسمی دبهرنیو چارو وزیر شورنادزی دامریکا دبهرنیو چارو وزیر ہیکر سره په واشنگٹن کی ولیدل

او دافغانستان پرمسلکه ئی خبری وکنی ، دروسانو یوه ویندوی دخیروتر خلامید و دروسته خبریا اسوتہ وویل ، په ھینوبرخوکی داختلاقاتو سره سره پردی توافق وشو چی دافغانستان مسقل دحل لپاره یوی عبوری دوری ته ضرورت

دوری ۱۲ داپریل ۱ : دوپاندیز په باب چی سبرکال شورنادزی ، دروسمی دبهرنیو دی مهاجرین آزاد و سیمومتہ چارو زیر امریکات دیوی ورخنی بیترت ستانه شی سروی کهی سفروکه او هلتہ ئی امریکائی او په ترڅ کی تولو په گوہ مقاماتو سره دنورو مسایلو دا خبر خپورکهی چی مهاجرین سربپرہ دافغانستان پرمسلکه هم (۸۰) فیضدہ په دی نظر دی چی ترڅو په افغانستان کی اسلامی حکومت نه وی تینګ شوی بیترت به ستانه نشو .

دوری ۱۶ داپریل ۵ : مولوی «حالص» دعبوری حکومت دکورنیو چارو وزیر په جلال آباد کی تریسوی اوئی سفروروسته پشاورتہ راستون شو هف دافغان میڈیا یوه خبریاں سره په پرکه کی وویل : امریکا ھسی مجاہدینو سره دمرستی بندولو په خاطر دا بهان موندل چی مهاجرین دھیروینو کارکوی ، هف نیمات کره : داد مسلمانانو فرض دی چی دنامشروع شیانو مخه بے نیسی .

دوری ۱۶ داپریل ۵ : استاد ربانی دعبوری حکومت دبیا آبادلو و نیز دیوہ طبوعاتی کنفرانس په ترڅ کی دنهی خفے وغونېتل چی دمهاجرینو سره مرسستی ته دوام ورکنی ۳ ده وویل : شمال ولایات دستختی تحطی

دوری ۱۳ داپریل ۲ : دمجاہدینو دری پلو کوم چی دموزن ، وقاد او مولوی نصرالله منصور په مشری کارکوی دعبوری حکومت دا پراندیز چی حکومت کی دبرخی اخیستنی په صورت کی به وزارتون ورکوشی ردکه ، ددوی یوه ویندوی وویل : وزارتونه ستونزی نشی حل کوی باید اساسی کاروشی ، عبوری حکومت «وقاد» ته دجمہوری ریاست دبلاکار ، «موزن» ته دصدراعظم دبلاکار او «منصور» ته دسرحدات وزارت دپاندیز کړی و .

دوری ۱۴ داپریل ۳ : دپاکستان معتبر ورخپانو دمهاجرینو دبیرتہ ستنيدو اود صدر الدین آغا خان

ملتو کمیشنر دافغانی مهاجرینو
دستنید و پاره ترتیبات نیوی ۱
خپل خینی دلی یئی د
افغانستان داخل ته لیوی ترڅو
سری وکړي ، همدارنګه دوی
په پېښورکی دخواکی موادو
یوه ذخیره جوړه کړي چې له
دی خایه به تی داخل ته
انتقالوی ، ویل کېږي دوی په
نظر کی لري چې په سرکی
وزراعت بیانې و نټیو
اورپسی دروغتونو کارهړمې
بوشي .

دوري ۲۷ داپریل ۱۶ :
ورور حکمتیار دحزب اسلامی
امیر په اسلام آباد کی دہاکستان
له جمهور رئیس اسحق خان
سره ولیدل ، که څه هم چې
ددوی دلیدنی په باب څه
تفصیلات نه دی خپاره شوی
خوویل کېږي چې دوی
دجاد پهروانو حالاتو
اود مهاجرینو دېبرت ستنیدو
پرمسله خبری کړي دی .

دوري ۲۷ داپریل ۱۶ :
استاد برهان الدین ربائی
دعبوری حکومت
دیبا آباد ولووزیر دافغان
تیوژیجنیسی » سره په مرکه
کی ویل : ظاهر شاه
دافغانستان مسئلې په حل کې
هیڅ نقش نشي لوړو .

دوري ۲۷ داپریل ۱۶ :
محمد نبی محمدی دعبوری
حکومت دفاع وزیر دیوو
مطبوغاتی کنفرانس په ترڅو کې
ویل : موډ سیاسی حل
ظرفداریوو ، خوبه دی لاره کې
په دنجیب رئیم سره خبروته
حاضر نشو شکه چې هف
دافغانانو قاتل دی .

دوري ۲۹ داپریل ۱۸ :
پاکستان دروسي دخوا کابل
رئیم ته ۲۹ سکون
توفندیو دورکولو پرمسله خپل

ورسره مرسته کوي .
دوري ۲۲ داپریل ۱۲ :
دکابل په باره باندی دمجاهدینو
لري ویشنونکی توفندیو لوگیدل
چې ده فی په ترڅو کی دخواجه
رواش په هوائي په ګر کی دریم
(۱۰) تنه پوهچیان ووژل شول
په زنیو آزانسو ویل چې راکټون
تهول ده وائی ۵ ګر په
شاواخواکی لوگیدل اوږیم ته
تی زیات تلفات وراړوی .

دوري ۲۲ داپریل ۱۲ :
جلال الدین « حقانی » دپکټیا
ولایت نامتو قوماندان دلومهی
حل لپاره ۸ ساعته دریم سره
اورپندوکه ، اورپند مروود پهادل
په خاطر وشو ویل کېږي
مجاهدینو دریم دیوو پېښوت
مهی چې الوتكه تی راغورخوں
شوی وه ، ګوډاګی رئیم ته په
تاکل ځای کې وسپاره اوږیم
دمجاډینو دخوتونو شهیدانو
مهی مجاهدینو وسپارل .

دوري ۲۴ داپریل ۱۳ :
باوري سرچینو روپوت ورکه
چې دکابل بنارد ترغی په فرقه
کی د « تنبی » د طرفندارانو
او خادستانو ترمنځ نښت وشهو
چې په ترڅو کی د شلو تنو
څخه زیات کسان ووژل شول ،
نښت هف وخت پېل شو چې
د پوهچیانو یوتولکی د شکردری
سیمی خوات سوق کیده .

دوري ۲۶ - داپریل ۱۵ :
ورور حکمتیار دحزب اسلامی
امیر « ابو خالد » د عرفات خاص
استازی دلیدو له پاره ونه مانه
، « ابو خالد » دنجیب پېغام
د ځان سره درلود ، هفه تردی
وروسته تهران ته
سپروک په ترڅو هلت دمجاهدینو
منشرانو سره وکړي .

دوري ۲۶ داپریل ۱۵ :
باوري سرچینو روپوت سره
وعدد کړي چې د مل روغۍ
چوړي په پروګرام کې به

شتے همدارنګه « بیکر »
د خبرو ترڅلا صید وروست
خبریالتو ته ویل : دامسله
دانټخاباتو له لاری حل کیدای
شی .

دوري ۱۷ داپریل ۶ :
دروسی دېټیمات « کوزیریف »
دروسی خبری آزانس سره
په مرکه کی ویل : روسیه
د افغانستان مسئلې د حل په
خاطر د ملګرو ملتو اوږدکې سره
اوېکی ساتل او په دی ترڅو کی
دامړیکا اوروسیه دېټنیو چارو
وزیرانو له دېټن دېټه مهمه وه ،
هفه ویل : پاپد دواړه خواوی
ددی همل چې دکړي چې
دلګرو ملتو ترسی په کستی لاندی
انتخابات وشی .

دوري ۱۸ داپریل ۷ : د غلام
اسحق خان تر صدارت لاندی
د افغانستان مسئلې په اړه ،
بینظیر بوطو ، اسلم بیک ، د تولو
قاو توماندانو ، دېټنیو چارو
وزارت پېلاکارانو د پارمان په
خونه کی غونډه وکړه د غونډی
کل جزئیات نه دی معلوم ،
خوویل کېږي هفوی فیصله
کړي چې د مهاجرینو دېبرت
تکه په لاره کې به بېټنی
فشارونه منواه ترهفی به له
مهاجرینو سره مرسته کړو
ترڅو چې دېبرت تکه حالات
ورت مساعد شی .

دوري ۱۹ داپریل ۸ :
دیاسر عرفات خاص استازی «
ابو خالد » دکابل د ګوډاګی رئیم
له مشترن جیب » سره ولیدل
هفه د عرفات پېغام نجیب ته
ورساوه چې په کې دریم
په ضدد پوچ د پاڅون د ناکامولو
د هملو ګلو ستاینه شوی وه ،
همدارنګه عرفات دنجیب سره
وعدد کړي چې د مل روغۍ
چوړي په پروګرام کې به

اندې پېښه خېرگندې کړي اوویيل
پېښه دا به د سیاسی حل برسمانی
تے تاوان ورسوی ، ويبل کېږي
چې پاکستان په روسيي کې
خهل سفیر عبدالستارخان ل
دی مسل خبرکړي ترڅو له
روسي مقاماتو سره پری خبری
وکړي .

دوري ۲۹ داپریل ۱۸ :
د سعودی عربستان مشر
نهدېن عبد العزیز د پاکستان له
صدراعظمی بینظیر پوتھوسره
ولیدل او د افغانستان مسئل
پهروانو حالتو اور اتلونکي
حکومت باندی خبری وکړي ،
بینظیر بسوټو د عمری لهاره
سعودی عربستان ته تل وه .

دوري ۲۹ داپریل ۱۸ :
د کابل ګوداګی رئیم دلومړۍ
څل لهاره ملګرو ملتونه دورانیو
رهوت وړاندی کړي چې
داددوی لومړۍ اعتراف دی
چې پهروانیوئی کوي په رپوټ
کې ويبل شوی چې دودانیو
۵۳ برخه له مینځه تل او او
فيضه زیانته شوی . دورانیو
اکتره برخه د پاکستان سرحدی
سیمی دی چې اکثره خلک ټې
مهاجرشوی .

دوري ۳۰ داپریل ۱۹ :
د غبوری حکومت د بیا آباد ولو
ونډر «ربانی» او دستري
محکمی مشر «گیلانی»
داکستان ذجمهوریه سره
ولیدل ، که څه هم چې
دهشوي د خبرو چزنيات نه دی
ملعون شوی خوپل کېږي چې
دوی د صدرالدین آغاخان
پهرواندیز او د انتخاباتو پرمسئله
سره خبری کړي .

دوري ۳ داپریل ۱۹ :
داوري سرچینو رپوټ ورکړي
چې د ملګرو ملتواستازو په
افغانستان کې د انتخاباتو
د ترسره کولو لهاره غیررسمی

لیدنی پېل کړي ويبل کېږي
چې د ملګرو ملتونه درپوټ په
اساس کوم چې د اسلام آباد ،
ماسکو او مجاهدینو دنظریو په
اساس ترتیب شوی په
افغانستان کې به د انتخاباتو
د ترسره کولو لهاره د نامېبیا
او «نکاراګوا» انتخابات د نمونی
په دوی په نظرکې دنیوی شوی .

دغواشي ۵ داپریل ۲۵ :
د کابل د ګوډاګی رئیم د بهرنیو
چارو وزیر «وکیل» په نیویارک
کې خبریه اتوته وویل : د سلو
څخه زیاتو هفو افغانانو ته چې
امریکات مهاجرشوی بلنه ورکړي
شوی چې په اړاتلونکي کې کابل
کېښی جوهړې ګډون وکړي .
په دی لویی چرګي کې
ظاهرشاه ته هم د ګډون بلنه
وړکړه شوی ، هفه وویل :
دادغشت نامی د دوی
په وسیله توزیع شوی .

دغواشي ۶ داپریل ۲۶ :
د کابل په پیار کې د دېمن
په نظامی مرکزونو د مجاهدینو
لړی ویشنونکي توغندي
ولګیدل چې دهشوي له امله
زیات شمیر کسان وېل شوی
او دېمن ته زیات مای تاواتونه
وړ اوښتني .

دغواشي ۷ داپریل ۲۷ :
د کابل ګوډاګی رئیم د شور
د کوډتا ۷ دارګ په «ستوری
مانۍ» کې دیوی پنځوں
کښیزی عنډی په چورولو سره
و مانګله اوپه دی ونشتو توانید ل
چې دنورو کلونو په یوں
مارشونه وکړي / او د اړو چې
و نیسی ، همدارګه مجاهدینو په
دی وړ دهیواد په ټولو بهڅو
کې د دېمن په پرتو پوستو
عملیات ګوندي کړو .
دغواشي ۷ داپریل ۲۷ : په
ناصربغ کې مهاجرینو
پاڼیده ۹۴، ۱، چې

چې د ملګرو ملتونه دنځیو په
اساس کوم چې د اسلام آباد ،
ماسکو او مجاهدینو دنظریو په
اساس ترتیب شوی په
افغانستان کې به د انتخاباتو
د ترسره کولو لهاره د نامېبیا
او «نکاراګوا» انتخابات د نمونی
په دوی په نظرکې دنیوی شوی .
دوري ۳۱ داپریل ۲۰ :
په کابل باندی د مجاهدینو لړی
ویشنونکي توغندي لګیدل چې
دهشوي له امله د دېمن زیات
شمیر افراد وېل شوی ويبل
کېږي داتوغندی قول ده موائی
ډګر په شاوخواکي لګیدل .

دغواشي ۱ داپریل ۲۱ : باوری
سرچینو رپوټ ورکړي چې
دروسي بندیانو د تبادلی
اوخلاصون لهاره کاروون ګوندي
شوی نیویارک تایمز په دی
باب لیکل چې په همدي خاطر
تیره وړ د روسانو یوه هیئت
چې د بندیانو د خلاصون هل
څل کوي دورور حکمتیار سره
ولیدل ، خودانه دی معلوم چې
هفوی څه نتیجې ته رسیدل ؟
دغواشي ۲ داپریل ۲۲ :
د کابل په پیار باندی د مجاهدینو

لړی ویشنونکي توغندي
ولګیدل چې دهشوي له امله
د دېمن ۲۰ تنه پوځیان وېل
شوی ، داراكتونه اکشره
په رهواشي ډګرکي لګیدل ،
هواشي ډګر دڅو وړڅو راهیسی
دمجاهدینو د توغندي پوټرېید
لاتدی دی .

دغواشي ۴ داپریل ۲۴ :
د کابل بیان د پاچرخی په سیمه
کې د کابل رئیم دمهماتو یوی
هیټو اور واخيست چې دهشوي
امله زیات شمیر کسان وېل
شوی او د ۵۰ څخه زیات
نقیله وسايط له مینځه تلی ،
ددی چاودنې علت نه دی

مارکسیزم

پژندنه او خیرنه

س، سکنی

اتریش او ترخویزیات دایتالیی، اسپانیی او روسی ترولنی ددغه توصیف بشپور مصدقونه نه وو. دژوندانه بهیر پرمارکس او انگلزاشنایی، پرواقیتوده دمنباقولوه همه کی پرشاتگونه او یادداسی سورا احکامو منته، چی پخپله به بی هیخ نه گنله، تحمیل کهیدی. لکه دانگستان دلیرو پرمختالی پرانگوال هیوا دود تهرجن (خونری) انقلاب دلاری په باب خرخشه، او پ دی هیوا دوکی دامن ناک (مسالمت آمیزه) انقلاب دامکان، اویالکه دابشینو (په روسيی کی دکلیوال واحدونو) په ورانی دسوسيالیزم دلومهونی زهی، (هستی) په توکه دروس دنارونیکود نظری و منته او پرشاتگ، او له گردپانگوال نظام خخ، دخان تیرونی دامکان یعنی دنپانگوال رشدلاری غوره کول، داسی یوه

مارکسیزم مدھی دی چی اودھه و روستی حالات دجامع مجھوی او «سیستم دپخوانی» و انگیزه اوه خوچیوونی له رامنحته کید و سره دخسوز او اغیزه نتیجه ده. پوره مخالف دی. اوفاسفه دعلم دودی تابع کوی، دی چی چولنیز جبری نظامونه کشف کهی، اوددی تحبول او تحول یی پوازی «علم» او «انقلابی عمل» په تحول پوری راتلونکی تکامل یی اتکل که پیدی سره په واتع کی یی مارکس په نوئسمه پیسری کی دانگستان دخولنی په تحلیل اود پانگوال او خواریکسنو دوپاتاکو ترمنج ورته دی. نوکه کولای شو «پوخلاکیدونکی تناظر» چی زمود په عصرکی له (انتاگونیزم) ته په پامارنی سره پوراز «مارکسیستی نیو سکولاستیک» (هسی تحلیل چی په هره توکه خخ خبره وکهو. ددی سیستم اروپیچتیا (نقض) ابه چولنیز عوامل ترسیبوری لاندی کوی، اویایی غل کوی، یوی ترسکولاستیک زوال خخ هم داسی نتیجه ته رسیری چی دخور استرنتایج له حان سره فیورا سترناتایج له حان سره ولری. دمارکسیزم له نظره، په صورت کی یی یوازی دفعه دنمری سیر، هفه طبیعت دی مهال دانگلیسی تولنی په باب اوکه بشتری تاریخ، صادقیدای شی، ان دامریکا متعدد ایالات، فرانسه، المان دچبر او ضرورت تابع دی،

د بیـ لـ اـ بـیـلـ وـ کـ پـ نـوـ (عـ مـ کـ رـ دـ وـ نـوـ)
درـ لـ وـ نـ کـیـ مـ فـ هـوـمـ دـیـ .
ذـ نـوـنـسـمـیـ پـیـهـیـ اوـدـ شـلـمـیـ
خـفـیـ دـلـوـمـونـنـیـ نـیـمـاـیـیـیـ
دـپـرـوـلـیـتـارـیـاـیـوـهـ دـلـهـ «ـ خـیرـنـ
کـمـیـسـیـ »ـ پـرـ(ـسـپـیـنـ کـمـیـسـیـ)ـ
طـبـقـیـ بـدـلـ شـوـیـ اوـدـ صـنـعـتـ
اوـفـنـ اوـتـکـنـ وـلـ وـوـڑـیـ
اوـدـمـیـکـانـیـزـیـسـیـوـنـ جـرـیـانـ
اوـدـ تـوـلـیـدـاـتـوـ اـتـوـمـاتـیـدـوـیـیـ عـمـلـاـ لـ
«ـمـسـتـقـلـ »ـ اوـ(ـمـوـلـدـ)ـ نـقـشـ رـاـکـمـ
کـنـیـ ،ـ پـهـ صـنـعـتـ کـیـ دـیـ ،ـ کـهـ
پـهـ خـدـمـاتـوـ ،ـ کـهـ پـهـ زـرـاعـتـیـ
تـولـیـدـ ،ـ کـهـ پـهـ فـنـ اوـفـنـ آـورـیـ (ـ
(ـتـکـنـوـلـوـجـیـ)ـ اوـکـهـ پـهـ اـدـارـیـ
چـارـوـ اوـرـهـبـرـیـ کـیـ ،ـ دـیـ
تـیـوـلـوـجـاـیـوـتـهـ «ـ فـنـیـ پـاـسـےـ»ـ
لـارـمـیـشـدـلـیـ ،ـ اوـپـهـ نـتـیـجـهـ کـیـ پـهـ
گـرـدـهـ ہـوـلـتـهـ کـیـ دـکـارـگـرـانـ «ـ
یـلاـ کـارـکـوـونـکـیـوـ»ـ تـحـدـادـزـیـاتـ
شـوـیـ .

او داکار د مولدی او محرومی
طبقی پم تونگه
د پرولیت رد کلاسیکو مختصاتو
د تخفیف سبب شویدی .
ددین ، وطن او ملت غوندی
حساسو همسائلو سره د مارکسیزم
منفی برخورد په غرب کی
دنونسمی پیپری د مسلط انقلابی
چاپیریال ترا غیز لاستی ترسره
شودیدی . یعنی کله چې
د مسیحیت د کلیسا رهبری (که
هغه کاتولیک دی او که
پرووتستان ، انگلیگان اوحتی
ارت د وکمن) د خپل هیوادله رژیم
سره د همکاری په سبب د خلکو
په نظرکی بې اعتباره شوی وه
، او د وطن او ملت مفهوم له
حاکمه سیاست سره ګلوله
شوی او ځپله جاذبه یې له لاسه
ورکوله .

مارکسیزم (دفوبیزیا)
او گوست کونست په انسان
پرسنی پسی) غوشتل طبیعی
علمون او په «پرولیتاریا» اعتقاد

د خپلی فلاسفی تابع کاندی . او په
 دی توګه هُمان دراتاونکی ټولنۍ
 رهبر او په څیان سمندرکې
 د تاریخ د کښتی ماهوگی وښیی .
 د مسایلې و د طرحدی د انبیووه،
 د هڅوکسانوو ویده کولو خاصیت
 لري چې پروعدو، هُمان غولونو
 او دده په نخرو په ستړ ګو پټولو
 زړه بايبل .

اوپه تیره داچی دالیسوال
یامحروم پیرونکی (مشتریان)
دڅل نیاز اوشوق په هیجان
کسی کله هم دېل لاری
پر تشخیص نه ڦادریزی .

حیینی حقایق چی په نسبی توګه واقعی دی، په مارکسیزم کی د «مطلقو واقعیتو» په نامه او بشپړ او کامل «د پرسولیتاریا پاڼکی پر شعار» بد لیزني . او په دی توګه «انقلابی» خاصیت خپلوي . د دی تړولو تیریدونکیو حقایقو په التقاطی راغونډونی او پرمطلقو وابدی حقایقویی په بدلاته سره، مارکسیستی سکولاستیک د تیرتاریخ په توضیح او دراتلونکی هغه پر پیشې بینی بدلوی، او په نتیجه کي هغه ته د خیابانی او اسطوره جیرونوی خاصیت وریښی .

«پرولیتاریا» چی مارکس اوانگلز په «هاینیفست»، اوچپلو نورو آشاروکی د صنعتی تمدن وارث او د پسانگوالی جانشین او د ییندہ امید گنھی، هم د اوستی عصر په سوسیالیستی انقلاب او هم د سوسیالیستی نوی نظام په جوربنت کسی، لکه عمل یی چی بنیی همسی خپل غوش نقش چی مارکسیزم پی وعده ورکوله، نېدی ترسره کوي پایای نه دی پریښی چی ترسره یی کړي . نن د علم اوفن د پراختیا او د معاصر تاریخ د ټولو تحولات په اثر، پرولیتاریا

نکته چی پا خانه سو ف ، چی
دروس غوره مارکسیست یی
گنی هفه نه منه .

مارکسیزم په انگلستان کې د اقتصادی تحلياونو اوپه فرانسه کې دانقلابی تجاربو په تصمیم اوتریسوی اندازی په المان اوایتالیې کې د تاریخی مادیکرایی او تاریخی چېږپرأساس د آزادی د بیرغ په نامه خپله تئوری دنهی اوسلوته وړاندی کړه . په داسی حال کې چې هفه مهال زیاتره بشريست (لکه ډیجن ، هند ، د سپیني او توری افريقيا والاتين امریکا او نوروګریو) لاتراوسه ترصنتی دمخته زمانی او بهرنۍ برلاسی لادی ژونډ کاوه ، او د نور دودونو او فرهنگ خښتن او نوروغواونو او رو حیاتو درلودونکي وو .

آیاد «لومرنی نپیوال» بین الملل اول او دوینتی نپیوال «جو پیدل دکوم پیغام حامل و، پرته له ذی ادعاقی دمارکسیزم ایدیالوژی جهانشمول، نسخه او اکسپرکل دی؟

مارکسیزم دتاریخی
کوتلیو (چشمی) (توانینو)
پراغلامولو اودانسان دتاریخی
برخیلیک په تانونی اداره کی
ددی توانینو دتاشیروپه
اعتقادسره، دبشورد آزادانه
ارادی له نقش خه (ددی
توانینوله چوکاپه اودهغو له
متابع پرته) عملاً منکریزی
اوپیا وروسته دیوه نظام
(کمونیزم) اوییوی حلقي
(پرولیتاریا) دبرلاسی له پاره
ددی توانینو دودی دلورپه
توضیح اوورسره دزیپشاك کگر
پاټکی اوپانګوالی نظام په ردولو
اوھه ته په ردوبدو ویلو سره
نژیارباسی چې دپرولیتاریا اراده

کلکه مخنیوی وشی .
 حزب اسلامی له توللو
 هیوادونسره دم خدره موادو
 دکرنی اوتجارت دم خنیوی
 لپاره هر راز تعافون ته تیاردي .
 غربی ملکونه بايد په خپلو
 هیوادونو کی ددی موادو
 دخراخلاو مارکیقونه ختم کړي ،
 دغربی تاچاق برانو منظمی
 بین المللی دلی وکړو ،
 اوپرینزدی ددوی کرغیزونه
 تیکنالوجی آسیائی ملکونو ته
 انتقال شی ، ته داچی دم خدره
 موادو سره د مقابلې ترnamه لاتدی
 دنورو هیوادونو په کورنیو
 چاروکی لاس ونی وکړي
 اوچپل سیاسی رقیمان ډدنام
 کړي او ده فرو پر خلاف
 د تروریستی الداما تو لپاره بهانی
 جوړی کړي .

په غربی هیوادونو کی ڈوره
 فکری خلا او له دین نه لري
 والی پردی منیج شوی چې
 خلک دخپل اضطراب او عدم
 سکون ختمولو لپاره مخدره
 موادو ته پناه پوسی ،
 او د مخدره موادو ستრستره
 مارکیقونه هلتہ پرانستله شی ،
 دغربی هیوادونو مخلص
 مذکرین پايد ددی خلا ده کولو
 لپاره دلخواه او ددی بیماری
 دخپریدو اصلی عوامل پیدا
 او ده فی علاج وکړي . خود غرضه
 سیاستمداران ددی اجتماعی
 بیماری له علاج نه عاجزدی .
 زه جناب پوش ته واهم چې
 او به له هفه ځای نه ختمنی
 چې ت دلار یې ، له مونږو
 سره دهه چا مامله کوي ، چې
 له دو نه دنهرکوزی خوا ته
 ولکس تهدیدوی او هفه ته
 ستړکی برگوی ، چې مات او به
 مه خروه .

حزب اسلامی غواړی چې
 زمونډ دهیواد راتلونکی منتخب
 حکومت دافغان ولس دمظلومو
 او محروم وکړو په خدمت کی
 وی دافرادو د مرغه اوله عزت نه
 دوک ژوند شرائط تامین کړي
 دم خدره موادو له اعتیاده پاکه
 قولنه چوړه کړي ، د شرافتساد
 طالتونه وکړو ، نه پواخۍ
 دم خدره موادو د کرنی او زراعت
 مخنیوی وکړي : بلکې ددی
 موادو له داخل او خارجی
 تاچاق برانو سره چې د مرګ
 جوړکړی او په اسلامی عدالت

په اسلامی به ترهفی
 خپله وسله پر ګډک کېښېزدی
 ترڅو چې ده دیو له تسلط
 اولاد و هنونه گزاد افغانستان
 جوړکړی او په اسلامی عدالت

قوماندان دیدار خپلو مجاهدیوته نظامی زدہ کړه وکړو

مېتشنی ، د اجتماعی مظالمو سوداګران دی چدی او شدید
 او اخلاقی فساد نه فارغه تولنه
 پر خورد وکړي او مظلوم انسانان
 ددوی له شرنه وړغوری پايد
 دی خبری ته هم متوجه وو
 چې دغربی ملکونو سیلانیان
 ونډی توانيدای د سیاست
 ترnamه لاتدی دغربی تولنو
 اجتماعی او اخلاقی امرافن
 او د مخدره موادو داعتهان
 بیماری په افغانی تولنه کې
 خپله کړي ، او له غرب نه
 د پهلوو د چورولو خپیش
 تیکنالوجی په دی منطقه کې
 خپله شې ، پايد ددی
 تکنالوجی دورو د خپریدو په
 کولای .

شوپه پوه گانگری تائیف کی
 بی دامپریالیزیم دنقش په داگه
 کولوسره دهخوی نقش په داگه
 کر، اوپه نتیجه کی پی په
 مستحمره اوئیمه مستحمره
 هی وادوکسی دخپل هدف په
 لورد «ستم چایسو اولسو»
 راجلسو توچه وکړه .
 همدازليمن دکرگرو نقش (
 البته یوازی دهه دیربیوزلی
 قشريسي) خلاوه، اووهه یې
 دکارگری طبقی دیرنېزدی
 متهد ونوماوه . لینن دحزب
 او انقلابی ایدیولوژی نقش هم
 بر جسته کړ، او انقلابی تشوری
 او انقلابی حزب یې دانقلابی
 غورځنګ حتمی شرط وکانه
 او ددی نظریو په تنظیم کی یې
 دمارکس اونګلز خینې
 ناخړگندی شيندل خبری
 دخپل استدلل پایی کوي .
 پرهمدی معناده چې
 ستالین وايی: لینن پرمارکسیزم
 هیڅ نوی ټکی زیات نکړ.
 بر عکس لینن په روسيي کی
 د آېشیانسانو دنقش په باب
 دمارکس اونګلز په مقابل کی
 مقاومت وکړ اووهه یې په تکامل کی
 کی د پانګوالی په تکامل کی
 د اټصادی تحقیق پراساس
 ردکړ . په واقع کی ددی
 نظرمنه دیرنارودنیکانو
 دایدیولوژیک بری شرط و،
 چې له مارکس اونګلزسره
 د موافق په اتكا، اوپه خپله
 ګتهه یې، د پاخانو اولینن له
 نظرسره کلک مخالفت وښود .
 په دی توګه «لیننیزم» کله له
 کینن اوکله له سبی اړخ خخو
 دمارکسیزم په احکامو کی ګن
 اصلاحات رامنځته کوي .
 نودا ادعاسمه نده چې لینن زم
 پرمارکسیزم هیڅ کوم نوی شي
 نه دی «ورزیات کرنی .
 لینن په انقلاب کی

د تیلوواولسو جذبیدل ماهیتآ
 یو مرترقی کارگانه . هفوی
 د صنعتی تحول په تقدیس
 اوپرولیتاریا دنقش په تحلیل
 کی دومره اغراق وکړچی
 د متسود طو قشرونو (بروکسی
 ببورژوازی) لکه د کسبګرو
 اوکرگروحساس او مثبت نقش ته
 توچه وکړه، اوپه اصطلاح
 غوبنتل یې د اټول تشورنه
 دنې صنعت په «دیگ» کی
 ویل او «پرولیتاریزه» کړی .
 په دی ترګه، مارکسیزم
 د تاریخ د تنوییح له پاره
 دا ټکاموله منځ خخه
 دارو پیچتیاونه ګډون په له
 منځه پوسره، د فکر له
 پاره یهودا سی چوکاټ
 جو کړچی فکری په یوی
 تخیل او له واعیت نه په لري
 مجرای ټکی خلاوه . ددی
 چارچوب د پیروی په
 اشدانسان عمل هه ځای ته
 راکښل شو چې دهه او واعیت
 او دانسان د فطرت ترمنځ یوه
 کنده رامنځته شو : مثلاً کله
 چې استالین د میاپونو وکړیو په
 عین امها او تذليل کی له
 خپله کوله، پراساس پیل
 شوی او تنظیم شویده .
 که ده مددی تشوری
 خوچانگری برخی یې له تاریخ
 او تولنۍ سره ارتباط ولري،
 پېږی نوری مهمی پرخی یې،
 پېږلری ځای، د تھکم، دارادی
 تھیمل اود، وهم داګ ته
 رسیبزی، چې «بسی طبقی
 کمونیستی تولنه» نومیزی ره
 لینن د مارکس اونګلز په ویرنه
 کی غور، نومی خپل اشراكی
 زیاروایست چې دهخوی خینې
 مهم ټقصونه لري کاندی

او ده ګه انقلاب د خداي (ج)
 دین او وطن دریښه لرونکی
 عقیدی جانشین کاندی،
 مارکسیزم دهستی پیژندنی په
 مسأله کې دواجې
 السوجسونکرشو، او هستی یې
 یوازی پرمکنوموجدادو (هادی
 او همسوس) پوری منحصرکړ،
 اووهه یې د علمیت زیندنه وکړه
 د نوئسمی پېړی په نیما یې
 کی، په بالکان کی دمل مسائی
 په پورته کید و یعنی د صربیانو،
 مجاریانو، لهستانیانو، چکیانو،
 سلواکیانو، بلغاریانو
 او یونانیانو ته روښانه شو، په
 د مل خپلواکی «مسأله د خکوله
 غورځنګو جدا چارنده . وروسته
 هم په مستحمراتوکی مل مسأله
 د معاصر استعماری ضد جنبش
 پرمهم خط بدله شو .
 مارکسیزم له مذهب او مسلی
 استقلال خخه په جداییدو
 او داته ایزم او انترناسیونالیزیم په
 مطرح کولوسره له واقعی
 جنبش خخه فاصله ونیو . په
 حقیقت کی دمارکسیزم له ګمان
 تیرونو خخه یوهم د خالص
 غربی لید وجوددی . په تیره
 بیاننندي دریمی نېړی
 د هیوادو په باب . د پرولیتاریا
 او ببورژوازی ترمنځ د تضاد د
 مطلقو لو په سیوری کی تول
 دردناک بشري مسائل تقریباً
 هیږشول . داستحمرار عمل
 او ضدانسانی لوټ یې چې هغه
 مهال دانګلستان، امریکا،
 فرانسی، روسيي او همداراز
 ایتالیي او اهلان کی کیده .
 دمارکس اونګلز په نظر، دستم
 خپلیواولسو پېرسوت اوستم
 سربیره ضمنا پر «وحشی شرق»
 (!) د «صنعتی غرب» د برلنسی
 جریان و مارکس اونګلز په
 واقع کی د صنعتی غرب په
 مرکز اوپه پرولیتاریا پوری

دبریالیتوب اودقدرت دترلاسے کولو اوپرخپلو پخوانیو متخدانو لکه «منشیویکانتو» او«انقلابی سوسیالیستائو» (اس، آریانو) دپرلاسی له پاره بیهی نوزعمل اوسیاسی اسلوبونه ، پرسته له هفوی چی دکمونیستائو په نیزدود اومندادول دی ، په کارواچول . ده په واقع کی په پراگماتیزم (یعنی په پت اودسیسه ناک عمل سره توسل) اودنارودیزم پربیوی (یعنی په ترورتوسل) اوDMAکیاولیزم په سیوی (یعنی دهرهف کیاررواوال چی «هدف» ته خدمت وکری) توسل ، د شوروی (!) اوسنی نظام خلق که . دامتیرکز ، بیسورکرات ، اوپردولتی مالکیت مبتنی نظام دی چی «خلک» او«پرولیتاریا» پکی په واقع کی نقش نلری ، اونظم یوانی دهفوی په نامه اوحواک متکی دی ، بی ل دی چی هفوی ته کوم پاداش ورکاندی . دامتیرکز نظام په نسبتاً کمه موده کی په صنعتی کولو اودیوه معتبرعلمی اونظامی چواک پرایجاد ولو بزیال شو . ددی مادی پریشوی ترخنگ ، خ دلینن په دوران کی («چکا» په لاس دبلشویزم دتلولو مخالفینو په فیزیکی له منه ورو ، اوچ دستالین په دوره کی په شوروی ! اوذرقی اروپاپه هیوادوکی په شله پیروی کی د ۲۰ او ۴۰ کلو په تصفيوکی) **نظام داسام** بورنونکیوناتارومرتکب شو چی په تاریخ کی بی لبساوی لیدل کیزی . دسوسیالیزم ددواام اوبریکلو رازله تکراریکو تعهداتوحنی تیسته اود«عمل» او«مصلحت» پرلخ دلبارته تگه دی .

راخرگندشول . سوسیال دیمسوکراتان چلی دهفو داجرا غوشتونکی نه وو ، دپانگوالی ټولنی لم ډلکیو بی دپریوی بدل شول ، اوپه خرگنده بی له مارکسیزم لاس واخیست ، اوپانگوالی په ناتاروکی برخه وال شول .

دقی کتاب («دمارکسیزم پیژندن اوحیرنه ») نوم په خپله دهه د مشمن پیژندوی دی . مولف په دی کتاب کی زیار ایستلی چی مارکسیزم لکه خرنگه چی دی په خپله دمارکسیزم ، انگلز اولینن دبیان پراساس وپیژنی ، اوپیا وروسته اساسی اوعمل مارکسیستی احکام ترقیداوچیرنی لاندی ونیسی ، اوپه دی باب خپل انتقادی نظریات په داکه کهزی .

دی دمارکسیزم نظری اساسی غیب ، لکه چی وویل شول ، تحریر ، دنرمیست نه درلودل اوپه هره بیه چی دی متحجر و قالبته دواعیت ایلول دی .

دمارکسیزم عمل اساسی غیب دماکیاولیزم اوپراغماتیزم ترحده له اصولی اومنیوتعهداتو تیبنته ده . په دی توکه دتئوری اوپراتیک اونظر او عمل تونجی یوه بیلدونکی دره ده ، چی خه چی مارکسیزم په تئوری کی وایی اورسمی تبلیفات بی تکراروی ، دورخنیو عمل منافع له مخی دهیرهه تاخی کی اینسودل کیزی .

داسام داسام بورنونکیوناتارومرتکب شو چی په تاریخ کی بی لبساوی لیدل کیزی . په واقع کی ، لینینیزم دمارکسیزم داحکامو عمل اجراده . اوچه چی دمارکسیزم په تئوری کی پت و ، ددی تئوری په پرلے پسی اجراء

اخیره کی عمل دهبوالی په سورولی ، اوتناختات رامنځت کوي .

دنبدی شپرسوہ کلو په اوړوکی چی دامریکا اوړوپاې ټولنی یوی پرخی دتکنولوژی اوتجربې علوموپه تدرت ، دزورگویی دنبیوی او عملکرایات چالبازیو په توسل ، دمیلیارد دتیلاډپیسو اومال چارود ستრګتھنی (شعبدي) پراتکاه ، اوډجنکی وساپیلو دغره په لاپولو سره تصوروکه چی دخداي (ج) سیالی بی کړی ؟ خونن ترپخوازیات روښانه کېږي چی غولیدلی دی نه خود دالرماهاران دیپلوماسی اونه هم دمارکس اولینن حیرکی اوهمارت دتکاشر اومال ټولونی (زراندوزی) دعواقبو او دانسان دغوروله پاره چاره . سنجولای شوی .

باکی دانحطاط اوپسات په کنده کی دلوبیدیزتمدن تنزل لازیات شویدی . یونسکوی تمدن ، داسی تمدن چی پرخدای (ج) او تقوا پرتكیی ، دخلکو اوعدالت لارېه مخکی ونیسی اوقدرت اوقدرت اوشنوت سرکښه آس ته کېزه واچوی ، لازم دی . دانه پیوازی په طبق اوټولنه چی په تمدن کی هم انقلاب دی .

پرمارکسیزم او دهه پرغمدہ مفکرینو : مارکس ، انگلز اولینن دانتقاد کولو لازم نه پیوازی ددغومذکرینو او دهفوی دموثر پپروانو خه اطلاع ده ، چی د کمونیستی جنبش درشدادله مریوط انقلابو او احزابو خه بی اطلاع لرل هم پکاردي . ورسره دفلسفی دتاریخ دعاصل روغربی فیاسوفان او د پانګوالی او سوسیالیزم دا تتصادله علم

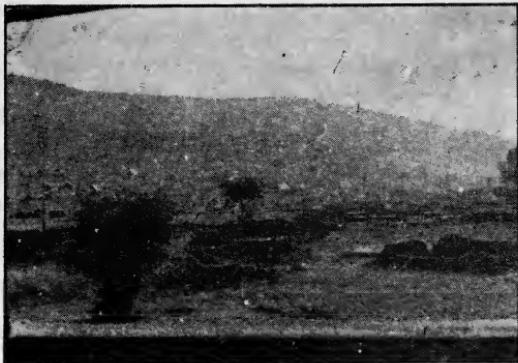
دلدو واخلاقتو اوله هفوسره
دانصاف متره ملگری وی ،
او که نه دامپارزه دخلکسو
دمتایسو عقاید وله ردولو
اود چبر او تمیل له روشن سره
یو خای شی ، مخالفون تایجوته
رسینی ، اله یووه ظلم پریل
دی منتج کیزی .

داسلام گران پیغمبر(ص)
ظایی : « ربنا ارنا الشیاء کماهی»
(خدا ! ماشه شیون لکه خرنگه
چی دی راوبنیه) یعنی
دیگر زون او سکارند و بی غرضه
او بی مطلبه ، دروح له حجاب
پرسته ، بی دذهنی پادست
او دمختی قضاوته ، دیسوللو
اویایی بدرنگه کولو له نیت
پرته ، دنচن اومعیوبواخوله
بنکاره کونی اوورسره دکمال
او غوره ای خولو پتیلولو پرته »
کتل . دایسود اسی نعمت دی
چی یوازی دخداي (ج) په رشا
دانسان په صاذقانه هست په
لاس راحی . دیچیل او گنجلک
مارکسیستی بینش دیگریتی په
شروع کی دی نبوي حدیث ته
توجه ضرورده .

خکه موزله یوی داسی گوانی
مرکبی پدیدی سره چی سهی
یسی دغلت او خیریتی دشر
ترخنگ دی مع یو . (نوریبا)

چاری شاچارخپل معتقدین
«کرته کول » یاد نقادانه فکرنه
کولو « او په نتیجه کی یوئند
هیرولو ته چی دهري مقول
ریبته ده ، مجبهه ورودی .
دابکارنده دتعصب
او احمد خطر ، دخوختست له
دعوسره سره پورته بیایی ،
او په عمل کی زیانمنونکی دی .
په داسی حال کی چی
دمارکس ، انگلز اویین په نیز
له پوهی سره مینه اوهم دحکم
میستم اوقات دتر پرفسد
دمبارزی اونقادی شوق لیده
شی . مگر الحاد او په بشرکی
پرخدای (ج) دایمان او مذهب
او هم دخوصی مالکیت
اوفردی ابتکار او آزادی پر عظیم
تاشیریست سترگی پتول ددی
سبب شوی چی دھفوی زده
کوکه « وکری » ددی کلیم په
اصیله معابر سره ، نشی . او په
عمل او جامعه کی دعدهالت
او محبت او ورورول رامنځته
کونکی نشي . دحکم تولیو
دزورکیری پرفسد دروشانه
هدف درلول ، او دی لوپه بدف
ته درسیدو پرله پسی او
اغیزمه هه یوازی غه وخت
مکنه ده چی دخلکو دپراخو
پرگشتو اودایمان او عدل

خشنه هم دقیقه اطلاع په کارد
« خرنگه چی په پارسی کی
ددی را نقاده منابع په کافی
اندازه نشته ، نوله روسي او
المائی ژیو (چی دمارکس)
انگلز اویشن دکتابو منابع په
کسل شوی ، پوهیدانه او هم داراز
انگلیسی او فرانسیسو (
دیچار و نلسون ددرک ترحدده
ورسره آشنایی) هم لازمه ده .
سربرسره پردی دانتقاده سمه
پیوه دانتقاده و مکتب بی غرضه
درک اوده همه سهی او منصبانه
خیونه ده ، چی البه داکار
دپاول او له خپلو معتقداتو خنخه
ددفع مانع هم ندي .
زیارایست شوی ، چی داشرا پیغام
خومره چی ممکن دی ، په دی
کتاب کی تامین شی .
دلوي دیغ فاسفه دداسی
مقول او اصطلاحاتو درلودونکی
ده ، چی خپنی پخوانی فلاسفی
یعنی دیونسان اوروم
اویاد منځنیو پیغمبر سکولاستیک
فلسفی زیښدہ دی . او خپنی
شوری له وزوستیو تحولاتو له
شوارلیسی میلادی پیغمبر خنخه
ترننه پسوری ، سره پرابترغ
شوی او دوشویدی . داتیول
اصطلاحات هم له لفوي لحاظه
او هم دفرهنگی باریه لساط
داسلامی فلاسفی له مصطلاحاتو
سره دقیقت انبیاق نسیبی دی .
اویایی انبیاق ورته کول ، مقابله
نوسره ورته کول ، مقابله
او مقتایسه یی (سره له دی چی
په دو پیغمبر کی ددواو فرنگو
ترمنځ اربکی ترسره شوی هم
دی) پو تریچی کاردي .
هفه « منظم » او پرخانه
سیستونه چی دهرسوال له
پاره خواب (?) تیارلری او تول
لقتونه اومقولات ، دشوبو تعریفو
او فرمولو مطابق و راندی کوی ،

داستان قزو

آنکه می پنداشت از فرط غرور
افتخاری غارت و کشتار را
در مصاف شیر مردان دلبر
هر درید آن پرده پندار را
نیز ضرب چکمه مزدان گرد
دادازکف صله و دستار را
برد آخر تحفه پوش میرخود
روی پرخون وتن انگار را
بر جیان داغ شکست و افتتاح
دریمین پیکان ماشیندار را
ای جهان ای مردمان با خود
خوب بشناسید این مکار را
این ابرقدرت چو برگاذیست
کارندارد جرات پیکار را
در نیزد بزدلان شیر قویست
چون به بیند شیر جوید غار را
ای نسیم صبح رو از من همگو
آن او لو الایدی والا بصار را
کای مسلمانزاد کان هرده بار
تاكچا خواهید هر داهن هار را
برخلاف کفر عصیان سرکنید
ریشه کن سازید استکبار را
ذر طریق دین حق اجبار نیست
سرنگون سازید این چیار را
از یک و تا چیک و لذت غیرتی
پیشکنید این واژگون دیوار را
زین یثافتها جهان مردار شد
پاک رو بید از جهان مردار را
لعتی ہو گور استالیین فرست
ایک میخوانی تو این اشعار را
تف بروی لین شیطان جفت
مرگبادا گریه چف سالار را
فارغی از خامه ات ایزد شر
این شهر سوزد همه اشرار را

گرم ساؤد درجهان بازار را
بربریت کرد آن بی پندوبار
تابه بحرهند پندبار را
بر فراز مسند قدرت نهاد
خاین و سردسته فجار را
فرد کاجی بی نجیب ناخلف
این خدا نشناش بدکردار را
کنپی امیال طاغوتی خویش
گشت حاضر عهده این کار را
آن سفیه سفله تراز سانلین
قتل کرده مردم بسیار را
از حساب قتل و کشتارش هپرس
کس نیارد کرد این آمار را
لیک این کشور نه آن باشد که می
از کسی پذیرفت باشد بار را
این نه پنداری چکو سلاوکی است
کاو پذیرد جمله ننگ وغار را
این بی افغان بود آن مرد همی
کاوند پیده هیچ بخوردار را
توم افغان سردهد اما نه تن
ننگ استخفاف هاستقار را
شد پولادین بود که سارما
کی کسی پیموده این که سارما
جمله آن کشور کشاپان جهان
مانده اینجا بزمین افزار را
سرزمینی کزش باعث اندرو
صعوه بر شاهین زند منقار را
پره اش از گرگ میگیرد خراج
گریه اش بلعیده باشد مار را
این ابر مردان تاریخ کهن
کی هرند این بار پر ادبار را
الفرض چون پادرین کشور نهاد
خورد پرسر مشت ضربت بار را
ازش سرین آنکه بادش رو سیه
سرین دیدم برتنش ابزار را

پشنوازمن داستان زار را
وحشی درند خونخوار را
پشنوازمن تاکنم پیشست بیان
قصه این اغلظ کفا را
شوری آن دشمن نوع پسر
آن چنایت پیشه غدیر را
آنکه معزول است از مسمع وبصر
خورد برسمع و بصر مسما را
از ازل قفل ست بپای دلش
تا ابد دارد سرانکار را
منکر حق پیرو باطل بود
بنگرید این پستی افکار را
آنکه اصلابوده از تطب شمال
داشت زاصحاب الشمال آثار را
آتش حرثش بدل شد شعله و ر
پخت در سر فکرا استعمار را
به راهن مامول تولیدات کرد
بیشتر از هر چه چنگ افزار را
راکت و هاوان میگرد و چی و چی
ساخت آخر بسب آتشبار را
رفته رفت تویی آمد پدست
آن شریر مایه آزار را
پس بنای شور و بد مستی نهاد
چون خری کاو بگسلد انسار را
باهمه همسانگان تغیر داد
طرز بخورد واه رفتار را
خواست بالعمال قدرت تاکند
برهت تحمیل استثمار را
از سمر تند و بخارا آذری
ارمنستان خاک معدنسار را
هم زلت وانیه ولیتوویا
بیش سازد عده اتمار را
کرد چشمی سرین بر افغانستان
تا ابد زد دشوت سرشار را
خواست تا از نفت و گاز این وطن

بِ خَتْيَزَه ارْوَبَاکِي دَبَدَلُونُوا غِيزِي

ریاضن استاد شیرعلی "مبشر"

متوجه کیجوی . مطلب داچی
ستالین او خروسچوف پولیسی
حکومت قایم ساتل وا دیسوی
پال حکومت و چی امریکی
خپل دوست گئلو . هفه ته
ددی اجسازه وه چی
خپلوبندیانواهفوی ته
دسزاورکولو لپاره بندیخانی
چوبی کھوی وا .

په عراق کي د صدام حسين
د ساتونکي پوچ تربیه دختیز
المان د پوشخی شونکو
لخواترسره کیهی او هم د عراق
د سخت مخالف او دشمن
(د سوریی چمهور رئیس حافظ
الا است) شامی پوچ ته هم
دختیز المان د پوشخی شونکو
لخواترتبه ورکول کیهی . د دی
و چه بنکاره ده او هفه داچی
داعرېب آمرر چئی
د ۱۹۸۰ او ۱۹۷۰ په لسیزوکی
اټهدارته رسیدل د خپلو اولنیو
واکمنانو څخه زیات مستحکم
اوپه خپلو خلکبویی په خلاص
مت ظلمونه وکړل . که څه هم
د دی حکومت نواستحکام بې
د بهرنیو حکومتونو له کومک

وَضْعَهُ أَوْحَالَاتُ دَخْتِيزِي
أَرْوَهَا سَرَهُ پَرْتَلَهُ كُويْ هَغْوَى تَه
دَدِيْ خَبْرِيْ پَهْ يَادَوْلَ ضَسُورِي
دَىْ چَى دَمَنْخَنِيْ خَتِيجُ كَهْ كِيْجَع
اَتِيَا) ٨٠) كَالَهُ مَخْكِيْنِيْ خَبْرِهِ دَه
، نَوْمَسْلَمَانَانَوْتَهُ بَهْ دَدِيْ خَبْرِي
لَهْ يَادَهُ اَيِسْتَلَ سَمَهُ نَهْ وَيْ چَى
پَهْ تَيِّرَهُ خَلَوِيْنِيْتَوْكِلُونِوْ دَ(رُوس
اَوْمَرِيْكَا) تَرْمَذِنْ كُومَ اَخْتِلَافَات
وَوْ دَهْفِيْ سَرَهُ سَرَهُ بَيَا هَمْ
دَواِيْهُ سَتْرَاسْتَعْمَارِيْ خَوَاكُونِهِ پَه
يَوْهُ خَبْرِهِ مَتْفَقَ شَوْلَ اَوْهَه
دَأْچِيْ دَمَسْلَمَانَانَوْهُ پَهْ مَسْجِعُ كَى
دَتْرَلُ اَسْلَامِيْ نَهِيْ دَ سَتْرَگُو
اَغْزِيْ رِيَاسَتَ جَوْرَكَهِيْ چَى نَن
وَرَجُ دَارِيَاسَتَ دَاسِرَائِيلَوْهِ نَوْم
پَيَا دَيِّنِيْ .

مسلمانان تردی حدّه
کمزوری دی چی دغه دسترگو
اغزی دزرنویند او را منع ته
کید و مخفی پسونه نیوله یو
برستانوی (انگریزی) اخبار
اندی پیشندت لیکل چی : کنه
چیری په یو هیواوادکی اول
جمهوریت راحی نوله
هیواوادخه بھر ستروخواکونو ته
دھنی داستحکام مسکوولیت

۱۸۴۸ ع کمال تـے داوینیونو (انقلابونو) کال ویل کیـری، او اوس ۱۹۸۵ع کال اخـرى برخـى تـے هـم دانقلابونو کال ویل کـیری حـکـم چـھـی پـدـغـه وخت کـنـی هـم پـه شـپـرـوـهـیـوـادـوـکـی پـدـاـسـی تـوـگـه انقلاب تـر سـرـه شـوـچـی بـیـلـه وینـتوـبـیـدـوـاـوـبـرـبـادـی رـامـنـجـتـه اوپـرـمـخـ لـاـہـ. دـاـچـی اـوـسـ ظـاـمـ خـیـلـ اـنـجـامـ تـه وـرـسـیدـ اوـیـاـبـیـ عـزـتـهـ شـوـ، بـیـوـزـلـوـخـلـکـوـ تـه آـزـادـی پـه برـخـه شـوـیـ، نـوـمـلـمـانـانـوـ تـه پـه هـرـخـایـ کـیـ دـاـپـوـنـتـهـ رـاـپـیـداـ شـوـیـ چـھـیـ دـوـیـ تـهـ بـهـ هـمـ آـزـادـی پـه برـخـه شـیـ؟

اوں دھرمسلمان پرڑیہ
ھند اپوشتتے ده خوخر گندھُوای
بی ندی په برجھے شوی، کوم
خلک چی ل دی کھاوا چھے
خبر و اوهم بی داروپا اوستنی
وضعه تر غور لاندی نیول، ل
پیادہ ویستل بی ورتہ ندی
پکار، په اروپا کی چی کوم
حالات روان دی هغے تقریباً ل
خلوپیشتتو کلونو را پدی خوا پیل
شوی نو کوم خلک چی دمنخنی

کولو دواوه بود بل سره یومو مهی او متحده شوی وو، او ددی هخه بی کوله خرد روی ددی اندام په و پاندی کوم پا خون پیبل نشی خوخرنگه چی دان بکیلا کی نظام ل پیبل څخه د محسوی او نابودی پر پرسک ولابو، نبو نوریی ژوند ناشونی و، او مرینه بی پیبل شوه چی ۱۹۸۹ ع کال بی دیره سه خر ګندوی دی او په ډاګه بی کړه چی او سنی حالت پخپل آر حالت نشی پاته کیدای .

په ختیزه اروپا کي
بدلونونو شابته کړه چې
دکسونستي نظام دروستي
ټقاپاوی هم لدی بدلونونو شخه
بې اغیزی نشي پاته کیدلای .
د پېرودلايو پېنوايل کېږي چې
په ختیزه اروپا کي رامنځ ته
شوی تبدیل لدی څخه زیاتي
چې امریکي ته په ایران کي
درامنځ ته شوی بدلون
پراساس و پېښې شوی وه
د اهمیت دېن دی وايې چې په
اروپا یې وګروکي د اصلاحیت
مرجوددي چې خپل مشرتوب
سمبالولای شي خوبه منځني
خيتځ کي د اصلاحیت د پېرکم
دي، ځکه هلته مشرد لېډر،
پهاد مرګ ګندۍ ته غورځول
کېږي، پیازنداني کېږي
اویال خپل هیواد په
پېښود لو مجبورېږي .

داروپا پ نویہ وچے (براعظم) کی ھے اشخاص چی
امریکا پرگنیزی وژونکی
تگلاری (پالیسی) دشک په
نظر گوری پروھیڈی چی :
امریکی دانسل وژن بے یوہ
ورخ نہ یوہ ورخ داروپا پ
پرخ کی ہم رامنځ په شی ۔

ف و خیت چنی په مصريکي
جمال ناصر دواکنخو ته و رسید
نود منځنۍ ختيج په هېبوا د نو

خنه ناشونی و خوده هو
واکمنانو داسی کلکه پوهه
ساتنه کیبری چی تردی دمخته
داسی نه و .
په عراق کی د ختیز المان یو
پوهه روزونکی وویل چی :
که چیری کوم بنندی
زندان ته ورنشووه اوزوندی
وی نوپه داسی توګه له بندیخانی
خنه بهرکیدای شی چی هفه ته
خپل نوم هم په پیاده وی .
که خه هم لویدیزوهیوادوپه
عمل بنېه خه ندی کهړی
خودختیزی اروپاله آزادی نه
وروسته دا خبره ثابته شوی چی
داتهول هرڅه د گورباچو
او بش په خوبه تر سره
شويدي .
په مالتا کی چی کومه

په مالتاکی چې کومه سرمشریزه غونډه شوی یکي به
څرکند دول ویل شوی چې وضعه باید له واکه څخه
ونه وځی ټوربا جو ف ته معلومه وه چې وضعه
اوجريانات ده فه له واکه وتنې دي.

سرمدھریزہ غوندھ شوی پکی پ
خُرگندھول ویل شوی چی!
وضعه باید له واک خفے ونے
وھی گورباچوف تے معلومه وہ
چی وضعه اوچریانات دھفے له
واک دتلی دی نوله همدی امله
یسی دحالاتو له عهدی خفے
دوتلو پخاطر جارچ بش تے
تسول واک ورکه، خارج بسش
ددی کارپه بدل کی هفه ته په
نورو سیمو کی دخپل خوبنی
سرتہ رسولو اجاڑه ورکه چی
پکی منځنی آسیا ، قزاقستان ،
افغانستان اوبدالتیک چمھوریتونه
شامل دی او ددی سره سزه
بی په مالدیبو پیاویوکرائین کی
دروس دخپل خوبنی دسرتہ
رسولو په برخه کی موافقه وکړه
پدی کی هیغ شک نشتہ

مشکلات د کورنیو په بناء
پیداشوی دی .
دھایونو اوپولو د معلومولو
له امله زیاتی چگئی کېږي .
کوم هیوادونه او ریاستونه چې
د فرانسی له انقلاب نه وروست
په اروپاکی منځ ته راغل هف
د کورنیو پربنسته مې چې ټه
چورشوي چې پهدي توګه
داوسنی حالت د هفني زړوند
ده . کله چې بیانوی زمانه پېل
شهو نووضعه لپسي منځ په
خراپیدوشو او ریاپی نهري
د هفني پرخلاف پورته شوه .
البت د تېرو
تھلویشتولوراهیسی په اروپاکی
داوسنی وضعه نه وه ټکه
اروپاپی هیوادونه پدی پوهیدل
شو .

داخت ۱۹۱۲ع کال و چې
په دوه میاشتو کی دنه ۱۵

جینی مسلمانان لدی او سنی وضعی ټفه غلطه نتیجه
کیوی کوي چې ټوندی اروپاپیانو دنوی تاریخ له یاده
ویستلي او ټنوبنیت کاله وروته هفوی غواړي یو ډل
بیا پغله زره لاره قدمونه واخلي .

دی چې له تیرشوی سترنېپیوال
جنګ څخه ټه په لاس راغل
دی مطلب دا چې څخه یې ترلاسه
نکهل . هفوی اوس دا پېړکړه
کېږي ده چې د جنګ پړهای به
خپل مسئلله او کړکېچونه
ستروخواکونو ته سهاري
اوستروخواکونو به د هفوی
باندېښی تګلاره چوپوی چې نن
سبا په همدغه پالیسی باندی
عمل کېږي او داوسنی وضعه
چې خنګ ده همداستی به وی .
جینی مسلمانان له دی
او سنی وضعی څخه غلطه نتیجه
کېږی کوي چې ټوندی
اروپاپیانو دنوی تاریخ نتایج له
یاده ویستلي او ټنوبنیت کاله
وروسته هفوی غواړي پوځل بیا
پخپله زره لاره قدمونه واخلي .
دوي (جینی مسلمانان)

نیمایی نړی ته د چگئی
تاوار رسید .
د بالکانی سیمومه هیڅکله
استحکام نه و په برخه شوی په
خاصن پول کله چې عشانی
حکومت په شاتنګ وکړي ټوپیل
کیدل چې چې بالکان داروپا
لپاره د ډمنو او خېگان پېښۍ
دی هفوی پايد اروپاپیان پخپله
ولکه کی وساتی لکه خنګ چې
عشانی سلطنت په خپل وخت
کی دهه متضاد عناصر په خپل
واک او ولکه کی ساتل وو .
ددی پوه وجه داوه چې هلت
کېږی چگئی کیدی او اړمل یې
داوچې په اروپا کی دخاوری
په پرتلک ډنفوسو شمیرزیات
دی دا برابر اعظم د آسیاد بر اعظم
دیوی (جزیره نما) اندازه ده
، چې هلت د پولو (سرحدو)
پو فرانسی د پولو (سرحدو)

کی وژنه او لوټ پېل و چې
پوهان او عالمان به یاد مرگ
کندی ته غورخوں کیدل او یابه
د ځان ساتنی پخاطر له
هیواد ځخه و تېتیدل د دادسی
وضعي په رامنځ ته کیدو سره
لپهشی ګدو ډی زیاته شوه .
ستروخواکو پتیبله چې د
حالتو د کترول لپاره یو خه
کول پک ساردي ،
خودستروخواکو په و پاندی د
دواړو المانو د ډیکیدو مسئلله د ډیره
مهمنه ده او پهدي هکله
دانګستان صدر اعظمی میرمن
تاقز داحتیاط ځخه د
کاراخیستو په برخه کی خبری
کهیدی .

پرمalian باندی د څلور
ستروزور ګیرخواکونه له
تیرود پر شو کلونو راهیسی پهدي
مسئله دخربو اترو او مفاهی
لپاره تیارشوي ندی خواوس
هقو هریودا محسوسه کړي ده
چې هفوی پربرلین باندی په
قانونی توګه خپل حاکمیت
ساتل او تراوسه د سول د نامه
کوم لېډ باندی لاسلیک ندی
شوي . هفوی پهدي مسئله
ماندی دغور او فکر کولو
پخاطر خپله شریکه غونډه
راوغو ستله او پېړکړه یې وکړه
چې څه کول غواړي .

دحالتو له کاپوو تلور وروسته
یې پهه اعلامه خوره کړي وه
چې پکی المانیانو ته د اسی
خطاب شوی و هفه پو ماتسی
خپل قوم دی او د هفوی لپاره
ګونګه ژبه (مجھول پالیسی)
استعمال پیوی چې تردی د مفه
، پهی پېل دلی هم دامسئله
خپل وه بېن ته
اخطر اور کړشوي و چې پخپله
پولو (سرحدونو) کی دنه
اوسي .

دکورمصرف خو به و گتم ، تول
 درخ راپالاندی په همدى
 نکرونوکى تهره شو .
 دهول خوات مى دده لکول
 وه په نکرونو کى تکل دم .
 دیروسب جان نخیره مى
 سترگوسترگو کى کیده ، په
 کى راپاندی آواز و هو ، حبیب
 کاکا چه کوي ؟ کورت ن چي
 ؟ مادرت دویل نه کورکى به
 چه وکیم ، چه خپل اولادت
 بیوچه و گتم دارات بنه ده ، زه
 کورنلرم ، کورخوده چه اوای
 چه چه پکى وي ، خدای (ج)
 دی خشک راکى نه وئنى ،
 باوروکوکه چي دکذن پیپسى هم
 نلرم ، بس وروره ژونددى
 تیریبى چاغل خودى
 اوچاخاورى ایسرى خوبى ،
 سەرى غلى كېپىناست لە
 سترگوپى اوپىكى راروانى شوی
 ، په سلگىپىپى پېیل وکى ،
 مانىکراوه چى زماپرسى وسى
 اوناتوانى ژاپى ، پوپېتىنە مى
 ترى وکړه ، وروره ! ول ژاپى
 زمادغريپى ژوند مزه درنکوه
 اوکه ځنګ ؟ هف غلى شو ،
 بیامى ترى و پېوښتل ، ول
 ژاپى ، هف رات په ځواب کى
 ئى دویل ، دلسپورى هدپېرى نه
 دی جوپى شوی ، تامځکى
 دویل چى په کورکى دکفن
 پېپسى نه لرم ، نوما ته ژوارغله
 ، نساوس درته وايم چى لو
 پرېردده ، راحه چى پیوسف
 جان شهيدشوی دى ، چنازه
 يى تىياره ده ، ددى ځبر په
 اوريدو سره مى ملاکپه شوه ،
 بیامى پېول ته تکيه وکړه له
 خول مى اوترى اوترى چېضى
 دوشي ، په اخركى مى بحوصله
 پرڅای شوء اوپه ذره کى مى
 تىيره شوه ، خدایه (ج)
 ستارضاده لوگرى بنه يم چى
 کمونست نه يم

ختیز المان يى له گمان سره
 یوگای که ،
 لوپیدپز المان لگیادی هىنى
 کوي چى په لاره کى ل نورو
 و سپلر چفه هم کارواخیل ،
 دیزېتىها هم چى متعدد المان
 دخلورم المان دسلطنت پىشە
 چوریداى شى ، په خوله سېم
 کى بە پوستىر طالقى وى
 اوپېرزردې وى چى پېرتېول
 ختیزه اروپا پرلاسی و موسى
 اوپېراختىها کېرى يى ترتورى
 پھیرى (پھیره اسود) پورى
 ورسپېرى اوادابه بیبا هف المان
 وى چى ۱۹۹۵ ع کال دمە
 و .

پاتي د ذوي جنازه

خپل اولادت مى دخلال روزى
 دکټلو په خاطر کارکولو ته
 ملاتپول ، دلنوونو وخت و ، په
 همدى خاطرله کدره راوتمن ،
 خوڅلکو په چې مماته کات اولوته
 ، نو به يى راته ويل ، کاکاجى
 لوگرى مونه لگى ، ستادى
 کورودان اوی ، چى پرماخوارکى
 موزیه وسیزه .

په لوکولومى پېیل وکړه ، لو
 خوستريو رېبدلو وروسته به مى
 ملاته سمیده ، خپل رزاق
 خېتىن ته مى توبى ايستل پېیل
 کړول اوپه دنیا - آخرت کى به
 مى دخپل ژوندانه دسمون
 غوښتنه ترى کوله ، کله به
 دخلورپنځو سترپو له رېبدلو
 وروسته نکرونوکه ، چى چه که
 خیروی دیو خو ورځنو

پهدي پېڅه کى دېر تېروتسى
 اوغلط شری دى ، داسې
 لوپل کېږي چې اروپاپى
 پېرجمانانو ددى ٻاور پېداکول
 پېل گېرى دى چې
 ختیز حکومتونه هم ددوي پېړل
 پاندی په تلسو هېډورډي ،
 هنځلاری اوپانګرال سلوك به
 خپلوي اوچمهوریت په شوره
 کوي ، رېشتىا هم چى نومړۍ
 خبره په ٻاورسره په نظر راځۍ
 اودا دېزه ده چې ختیز
 حکومتونه په فاشیستی لاره خپل
 کوي .

له چکوسلواکيا پېرت په بل
 ګوم هیوادکى زیبات پېلدون
 ندی راګل چې دھفى په
 لوړېو ٻیانو کى د جمهوریت
 اوچمهوری اړخېستونو دېروال
 دی . په منځري کى لوړې
 فاشست حکومت چوړشو . په
 رومانیه کى مطلق العنان
 پاچاپي وه خو پاي ته ورسپیده
 اوپرڅای يى فاشست حکومت
 رامانځ ته شو .

خودپولینډ تابایخ دادی چې
 هلت نااهل ، پېلسوکي اوامریت
 پنجي یېخى کېرى دى .

که چېری ددى . پېښوپه
 تاریخى پس منظر رزا واچول
 شى اوډبلغاريا اوستى وضعى ت
 وکتل شى معلومه ده چې هلت
 سیاست حکومت کوي .

دانګلستان صدراعظمه
 میرمن تاچر اودهى انډیوالان
 اوستى پېلدونه پېیل دېپېرى
 اوډاچونى په نوم یادوی
 خوپه نهونو کى پېری خوش
 دی له همدى امله شپاپس
 (۱۶) میلونه وطن پاله المانیان
 چې دزوراوفشار په وجه
 دلوپیدپز المان سره یوځای کېږي
 نوځوک په داوېل شى چې
 لوپیدز المان دخپل رسونه
 اووقار پېربنا وکولاي شنول چې

بقيه حقايقي پيراهون ...

منابع و مأخذ :

- ۱- قرآن مجید (تفسیر کابل)
- ۲- الاتقان فی علوم القرآن
- ۳- تاریخ قرآن

پاتي افغانستان

پيه تيزه ...

دامريکايانو پوه موسسه چې
ظاهراً «گوندو» سره د مرستي
په نوم جوړه شوي وه اوپه
اصل کي ئى خپل پليد
پروگرامونه پرمخ بېول چورکره
اودهي سامان تي تالو الاکر،
دکيسي پوه غوري وویل دی
موسسي بيضي نساد خپاراوه
اوږد خوچل پاکستانی مقامات
ورځنۍ خبرکوي و و چې آخر
مبجورشو دا کار مړوکه، په
دي تور پاکستانی مقاماتو
څيښي کسان نیول دي .

دغواشي ۸ دا پېرېل : ۲۸
دکابل د ګوداګي رئیم د بهرنیو
چارو وزیر وکیل د ملګروملىتو
او د افغانستان د مسئل پرروانو
حالتو تي ورسه خبرې وکړي
هدارني
وکیل د عراق؛ مصر؛
اوزمبایرو له په رنیو چارو
وزیرانو سره هم لیدلی،
ګوډاګي رئیم غواړي په اسلامی
کنفرانس کي د افغانستان چوکي
پېرت لاس ته راوېي .

بقيه هفاهيم

دين و ...

بحث معلوم شد که درنتیجه
اختلافات شرایع اختلاف دین
رونما نمیگردد بلکه بازهم دین
یکی میباشد ولواينکه راههای
عمل به آن شریعتها مختلف
باشند. چنانکه میدانم پیش

در شریعت اسلام فرقی میان
شب و روز هائیست وهمه نزد
خدایک سان اند و نشانه ای از
مواهب خداوندی، واکر شبی
ویها روزی به احترام پیاد می
شود، بخاطر وقوع حادثه ای
است که در آن هنگام ربیع داده
است و تاثیری که همان حادثه
بجاگذاشته است، زیرا بعضی
حدادت تاشهرات پس عمیق
وجاودانی در حیات پیغمبر داشته
میباشد که امت ها از آن
در آیینه ها بعنوان یک حادثه
تاریخی و عبرت گور یاد آوری
میکنند. بدون شک نزول
قرآن اشریزگ و عمیقی در روح
وروان و معادلات جاری
مسلمانان و غیرمسلمانان داشته
است. نزول قرآن نعمت
بزرگی بود که پیغمبرت گمراه را به
جاده نور و هدایت تسویه کرد
. بهمین نسبت است که
خداوند متعال نسبت نزول قرآن
را شب تدر گفته و مرتبه آنرا
بهتر از هزار ماہ خوانده است
شبی که در آن مقدرات معین
می شود واز ارزش خاصی
پرخوردار است. هر چند
در ریاب زمان شب تدر نصوص
زیادی هست ولی آنچه مسلم
اینست که این شب نامعین
است .

چنانچه امام بخوبی میگوید
که خداوند این شب را برای
امت اسلام به این خاطر مبهم
گذارد تادرتیام شب های
رمضان از طمیع درک آن به
پرستش سبحانه و تعالی مشغول
باشند .

باقیه حکومت به قدرتی

درنتیجه نهنگ با وجود بود قدرت و جسمات بزرگ مفز خودرا پکل ازدست داده فاقد قدرت سرعت عمل تضمیم گیری و تکر مستقل گردید که درنتیجه آن فوجهای را صادر و عمل کرده می توانست

تمام این مسایل سیستم را به سقوط کشاند حتی اردو عمل تابایت واستعداد چندگی خودرا ازدست داد. حزب ازاین تحریره تاخ چین نتیجه گرفت که باید درسیستم فعالیت مفز اردو داخله نکند، حتی اگر آین مفز از کسار کردن براساس خط حزب دست پکشد، با حزب و کاجی بی ترجیح دادند که تنها به کنترول و نظارت جسم نهنگ توجه نکند نه به کنترول مفز آن و نه به گوشاهی شناور چشمان تیز و نافذ آن :

پاتی

د ټفربخونو

اپل خش تقریباً دلوں کال تیرشوی په دادوره موده کي زمور، دجهاد غردنې تولو ملنونت رسیدل اوزمور، دجهاد حقائیت او مشروعیت تولو نهیوالو ته خرگنددي توول دنیات خرگنده هه چې روس دقولو سیاسی او اخلاقی موائزیند په ماتولوسو سره پرانفغانستان بلوسه وکړه اودافغانستان مسلمان ولن دخلو تولو دیشی

تجیب

حکومه باجوف انګي

او همنوی نومهه او زمکنی بشپړیانه د دفاع په خاطر دسره پوچ مقابله ته چمتوشو روس ماتی ته ایشو اودسیاسی اوونظامی وجاهت پهت یې دا فغان مسلمان ولن په لان دوي وړی شو، دنهی تهول حکوم ولسونه دا فغان جهاد نه په الهام اختنی سره قیاځته اماده شول او داده واریه وار دسره سبکیلاک ځنڅیروشو په شلیدوی نودنې تول اوزادی خوبی ولسون له افغان جهاده هلاته یکړي، ډهاتی شول استعمالی هیساوونه هشوي خوشنده شوی واره ولسونه تو ستوشی تیرکړي، آزادی غوبښونکی غور ځنګونه وتكړي، په سیاسی غونډوکې یې مخالفت وکړي او پدی توګه دخپلو استعمالی ګټه دېقا چانس ترلاسه کړي خوازه دنهی داونسیو سیاسی چړیاناتو شتون یې دېل مرهون منت په ریاکۍ داویلاني شم چې دی، یعنی دنچو په استعماله چړان نسوز آزادی غوبښونکی دغور ځنګونه مخه نهی نیوالی روس چې دخپل تول پوهی، خواک په استعمالو انګي مل دی څوک دی؟، انګي ګورباچو، ۰

وزارت امنیت ملی و موضع پر عکس خواهی و افغانستانه اقتصادی در کنی

د ګورباچوف د "پیوام او د دوه هوا" مذاقتانه هیڅاست

پرواکی چې د منځنۍ آسیا د مسلمانانو دجهادی پالانی مسکولیت او کفالت د مجاهدینو انقلابی سربندهونکی ځواک پړغایه واخل، نو ماتی خورل روس به پیر ژول پشنزو وغور خپری، او د امانتی به پواهی پوکنی نه وي، بلکی د محکومو مسلمانانو په کلونو کلونو لوټیل اقتصادیه هم نجات و مسومی، اوله دی لري به کمونیزم ډیززله کم خونی سره منځ شی.

په ځمدي ارتباط د ګورباچوف چې او لویدیج ته د دوستیه لاس و رغهول تصادفی خبره نه وه، بلکی د ایوه اړتیاوه، چې د ختیج او لویدیج تر منځ د محکومو ولسونو او بیا په تیره د مسلمانانو پرسپړه سازش سرته ورسیده . یهود چې د تهولو کفری طاقتونو او بیا په تیره د امریکا په رګوتو کلني دنیاست شیطان دنده ترسره کوي، داکله زفلل شي چې په افغانستان کي د مجاهدینو واکمنی او پالې تر لږه د منځنۍ آسیا مسلمانانو ته دي د دینې و دی سهولتونه چې

د افغانی شاه حملو دجهاد وړانګی ګهل کېږي، هم تر مخ و، او بیا په لړتوبه په ګورباچوف هه انتقام سره داتیول نهیںوال اسلامی هنګامی د توحید پول ته رسیدل پوداښی کارو، چې، پانګوالان او د کمونیزم واکمنان پی د حفظ ماتقدم په دول د تحلیل او سازش پوهه میزته کینول . په افغانستان کي د مجاهدینو د اسلامی حکومت چوریدل، رېښتیاهم د خوبیلو، محکومو او سره لپری ساتل شوو مسلمانانو له پاره د اسرافیل شپیل د پوکولو هجانا لرله . اوله شلک پرته دهند له نیمه و چې نیوی کشمیر، بنګله دېش، پاکستان، افغانستان، ایران او ترکیه چې سره غاره فربی دی، او په پیر کم وخت کي بی دیوه اسلامی خلافت د بیرغ لاندی دراغون دویدلنو اټکل او پیش بینی کیدلی شي، او داکار دروس له پاره له مرگ کم ځکه نهی ګنهل کیدلی، چې د خپل ځان دنه د مسلمانو ځواکونو له سختی کرکي او مقاومت سره لاس و ګریوان دی، او بیا لپدی جساس

د کې جي بې په خونیږي میدان کي لوبیدل تجربه کارروسي مشر ګورباچوف هه وخت د کمونیستی امپراتوری دواکمنی پرگدی کیناست، چې پرنې، لوثه کم پوهه پېږي پارروسي رعب او حیثیت د تشن لاسو خومونو افغان مجاهدینو، په بیماری قربانی له مرگونی کلابندی سره مخامنځ و، ګورباچوف د خپلو سیاسی معتقداتو او دروس د ګدوي ولوي، غیر فطری چفرانیاد بچ ساتلو له پاره اړو، چې په ځه ابتکارلاس پوری کړي، او په د منځ کي خپل لویدیز سیالان خپل په اصطلاح جمهوریت په اړیموکراسیه ته په ورته میلان و ګونهاری . لویدیز زوال او په تهه بیا امریکا چې له بیوی خواهی لادویتنام و پرې له زړه نه وه و تې، اوله پېل خوا د مجاهدینو له معجزه دوله بریالیتوبونونه، د اسلام د بیا احیا خپلیونو په خوب کي بونکوله، او په دی سربیره بی د خپل نامشروعو چوډ یهودو، پر ضد د انتخاضی خوختشت چې

SHAFIQ

شفیق

ارگان سراتی حزب اسلامی افغانستان

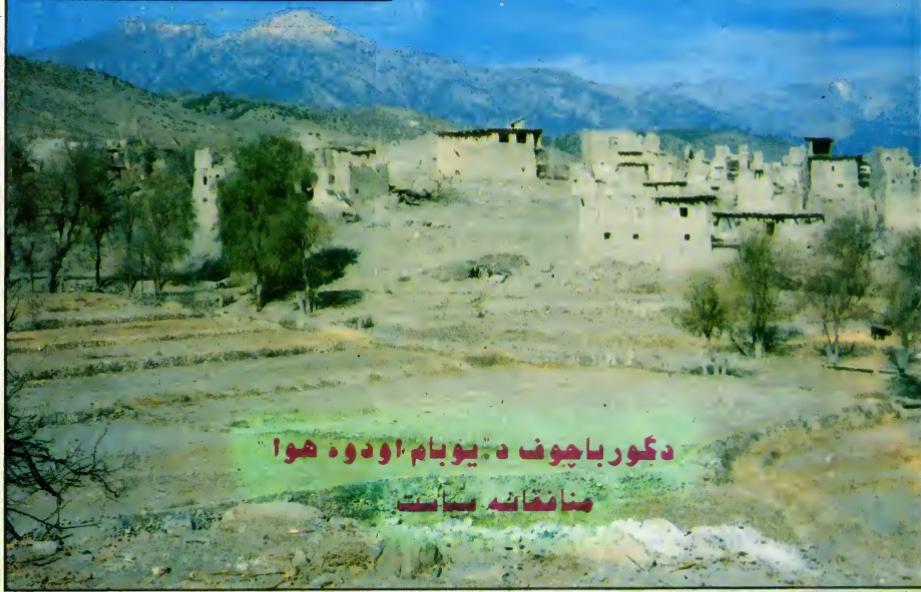
نجیب
دکور باچوف انگئی

فضل حق "خالقیار"

د کمونیزم په چوبرکي

دکور باچوف د ټیوبام او دو، هوا

منانګاهه بیات

د دی خبری هسي تصورهم بیظایه دي
چې دروس او امریکا په توافق به په
افغانستان کي کوم حکومت منځ ته راشی
فضل حق "مجاهد"

دتهجد بدله

حضرت ابوبکر صدیق رضی الله تعالی عنہ فرمائی : له ماره یوخوان غلام و ، نوموری ییر عابداویه شوگیر و عادت و تهجدی دیریه اهتمام سره ادکول اوروئی یی هم زیاتی نیولی .

یوه ورخ راغی اوچلے پینه یی دای بیان کره چی دشی می خوب لیدلی دی ، دشی له خوامی ونه شوکرای چی د تهجد دلائله ادکولوته پورته شم ، په خوب کی خه گورم چی خوتنه ییری بنکلی نجونی رابنکاره شوی ، خویوه یکی چیره بدرنکه هم وه ، ماله هفوپکلوبیفلووپونتل تاسی خوک یی ؟

اودھفی بدرنکی نجلی په باب می هم پونته وکره . ویل یی ..... موزتولی ستایری شی یواوهفه بدرنکی ته یی په اشاره کولوسره وویل دادی نن شپه ده .

۳- یوبل بزرگ فرمائی ، یوه شپه دای دروند خوب راغی چی سترکی می نه خلاصیدی په خوب کی می یوه بنکلی خوش رنکه پیفله ولیده چی په ژوندانه کی می ترهفی بنکلی او بایسته نه وه لیدلی له بنبویونو وکه وه دای بھه بویونه تری راتل چی په ژوندکی می کله هم احساس کری نه وو .

ماته و راندی شوہ اویولیک یی راوپاره ، ما هفه ولوت ، یکی یی دری شعرونه لیکلی وو چی مطلب یی په لاندی چول و بتھ دخوب په مز و کی دوب شوی یی اودجنت له مانیوبی پرواپی ، حال داچی همالته به تل اوی .

له خوبه پاٹھه ، له ولیده کیدلوپه تهجدکی قرآن لوستل ییرغوره دی ..... تردی پینی وروتھ بھه چی کله خوب پرماغلبه وکره نوسلامی به هفه پینه رایاده شوہ او خوب بھه می وتبندی .

۴- شیخ مظہر سعیدی روح یوه شپه په خوب کی ولیدل چی دیوه بنکلی نھیر غاره ولاردی ، دنهو پرغاره ییری تروتازه او بایسته ونی ولاردی دی هوایی تازه اوتنکی باخونه ورو ورو بوروی او خو ییری پیمنی اوتنکی تنکی پیفلی په لوپ او زد خدای (ج) په حمد او شامشغولی دی . شیخ تری په حیراتی ساره و پونتل : تاسی خوک یاست ؟ په خواب کی یی هفوپکلوبیفلودو شعرونه ولوتل ، مطلب یی داو چی مونز دندکانو خبتن اود محمد صلی الله علیه وسلم پروردگار دھفو خلکو پاره پیدا کری یو ، چی په شپه کی دخیل خالق په حضور کی ولا روی اوشنایی واپی .

«دادری واره پینی علامہ بجویری نقل کری »

بسم الله الرحمن الرحيم

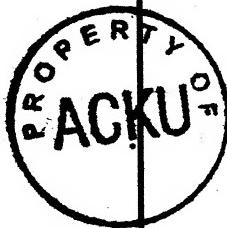
SHAFAQ

شفق

ارگان نشراتی حزب اسلامی افغانستان

۱۷۵۹ هجری قمری، طالپنجن، شماره ۵۵ هم، پرچم ۱۳۶۹ شش طال تابستان

مدیر مسؤول:
ندامحمد "ذایعن"

اعضاي نويسنده:
محمد رحيم "خنجر"
فضل مولا "لتون، هاشمي"

کمپوزدان:
عبدالقدوس "هوتك"
خواجہ محمد احسان

نمبر تلفون: ۶۳۷۸۹
مدیریت مجله شفن

ٺڌيرست

پيغام شن

نبیب د گور با جوں انگی

اووس د هیر و نینو د تجارت اتھام

پر تاجکستان پوکھی یېرفل؛ خو ...

گنجینه تاریخی بلخ

فضل حق خالقیاره کو نیزم به جو پر کی

ٺلکھرونو پا زوال فضل حق مجاهد مرد مرکه

آلاتی که فضلت اسلامی دا ...

په اسرابیلوکۍ دروس یېهودا دو ...

په تاجکستان کې د اسلام د بیبا دا ڈوندي

کولو فور گنك

په اسلام کې حکومتی نظام

حکومت اسلامی چکونه ساخته میشود؟

ډانګزانو معنوی پرسی

اسلامی انقلاب دادب په وړانکوکۍ

دزوی جنازه

پر تصویب پولو ه علامه اقبال تنقیدی مورجنونه

ماھیم دین و شریعت

حکومت سه تدریجی روسيه

حقیقتی پیرامون چکونکې نزول تر آن

آرای ملاؤ منکرین درمورد شب تدر

د اسلام سی بیزندنه

د احمد فرا

اسلام و اوضاع سیاسی ما

افغانستان په تیره میسوی میاثت کې

د هارکسیزم بیزندنه اوکبرنہ

د استان تزار

په ځتیزه اروپاکۍ د بدلونو افیزې